„Miss Universum" și „Miss România„

INTERESUL pe care concursul de frumusețe, organizat de răspândita publicațiune săptămânală, **„REALITATEA ILUSTRATĂ"** l-a stârnit în toate cercurile, își găsește explicația în faptul că, datorită relațiilor sale, revista aceasta a putut obținea aprobarea participării României la cel mai important concurs de frumusețe, internațional.

Concursul „REALITĂȚII ILUSTRATE", depășește prin urmare, semnificația unui concurs cu ecou limitat și, pentru prima oară, grație ei, frumusețea femeilor noastre va putea să fie verificată de streinătate.

Avantagiile participării României la un concurs mondial, organizat sub cele mai serioase auspicii, nu pot fi ignorate. Propaganda românească trebue dusă pe toate tărâmurile, așa cum fac și prietenii și dușmanii noștri.

Cea mai frumoasă femee din România, MISS ROMÂNIA, aleasă de juriul „Realității Ilustrate", va participa apoi, prin intermediul revistei, la marea întrecere universală dată între frumusețile tuturor țărilor, pentru cucerirea titlului de MISS UNIVERSUM, cea mai frumoasă femee de pe glob.

Intrecerea are loc la GALVESTON (Texas), în Statele-Unite, oraș de un pitoresc admirabil, situat pe țărmul golfului Mexic, lângă Florida, ținut cu cer veșnic albastru și cu grădini ca în basme. Intrecerea e organizată de ASOCIAȚIA PENTRU CULTIVAREA FRUMUSEȚII, organizație care insumează în ansamblul său cele mai vechi și mai reputate formațiuni culturale-sportive, — iar concursurile de frumusețe organizate de această Asociație, se bucură, — prin seriozitatea cu care sunt puse la cale și prin marile avantagii pe care le acordă, — de un înalt prestigiu.

Limitate la frumusețile americane, concursurile de la Galveston și-au lărgit apoi cadrul și semnificația, căpătând un caracter internațional. La ele au participat în ultimii trei ani, frumusețile feminine europene, — iar anul acesta, **pentru prima oară**, datorită intervenției și relațiunilor revistei **„REALITATEA ILUSTRATĂ"**, s'a făcut și României cinstea, de a fi invitată oficial.

Invitația a fost transmisă **„REALITĂȚII ILUSTRATE"** și tot ei, i-a fost acordată autorizația de a trimite la **Galveston** pe cea mai frumoasă femee din România.

Așa dar, numai candidata decretată de juriul „REALITĂȚII ILUSTRATE", „MISS ROMÂNIA", va fi admisă la marele concurs internațional, care va avea loc la GALVESTON **în primele zile ale lunei Iunie 1929, pentru cucerirea titlului de cea mai frumoasă femee de pe glob.**

In cazul fericit al alegerii, concurenta va primi un important premiu, titlul de **„MISS UNIVERSUM"** și va fi obiectul unor regale manifestațiuni de omagiu.

Indiferent însă de rezultate, însăș participarea oferă prilejul unor satisfacții ispititoare: călătoria făcută în cele mai plăcute condițiuni, până în America, dimpreună cu o însoțitoare din familie, serbările dela Galveston organizate în cinstea concurentelor, șederea pentru câteva săptămâni într'un ținut înzestrat fericit de natură.

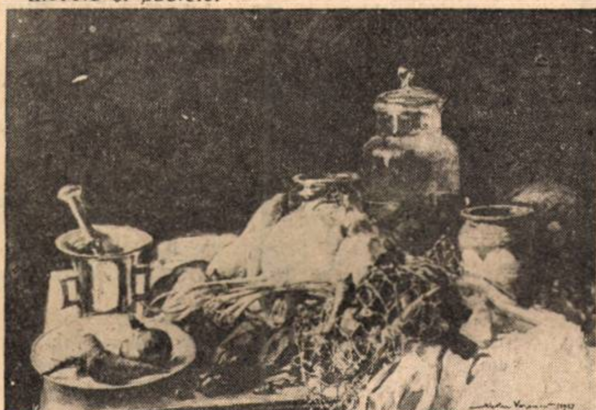
Adăogând apoi primirea princiară, ce i se pregătește de românii din America, în număr de peste 3 milioane, — această călătorie capătă un caracter semioficial și va fi cea mai eficace propagandă, pentru bunul renume al țării noastre.

Ținând seamă de toate aceste extraordinare avantagii, va apare explicabil interesul viu, stârnit de concursul **„REALITĂȚII ILUSTRATE"** și de participarea premiatei sale, **„Miss România"**, la concursul din Galveston, — participare care de pe-acum este viu comentată în cercurile din Statele-Unite.

EXPOZIȚIA VERMONT

Reproducem mai jos, câteva tablouri, dela expoziția excelentului pictor Vermont.

Maestrul, păstrează aceeaș expresivitate în portrete, precum și vechea nuanțare a culorilor, la naturi moarte și pastele.

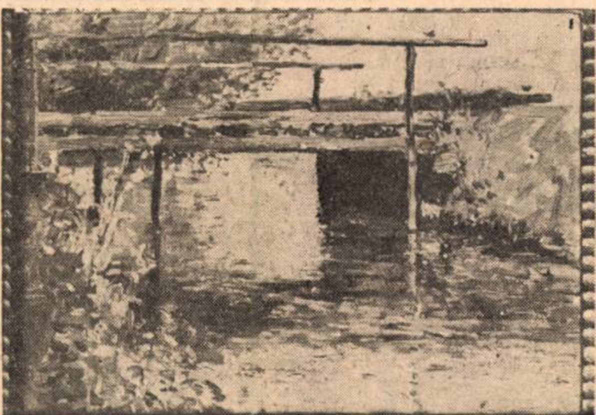

La dreapta jos: Maestrul Vermont cu fiica D-sale, pictoră.

In adâncul oceanelor

In timpul oricărei călătorii pe mare, căpitanul e mereu întrebat de pasageri:

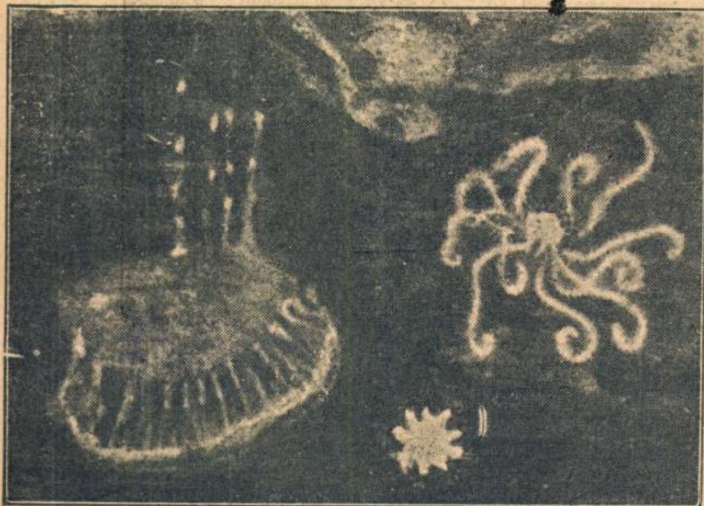
— „Cât e de adâncă marea aici? şi privesc cu totul altfel de sentimente în adâncimea neagră-albastră, când aud că ei lunecă de-asupra a două sau trei mii de metri, decât atunci când li se răspunde aproape dispreţuitor:

— „Adâncime de prea puţină importanţă: abia o sută sau două de metri!"

Răspunsul acesta din urmă se dă totdeauna pe Marea Nordului, unde adâncimea mării nu trece mai niciodată de 200 metri, de aceia culoarea apei fiind sau de un albastru deschis sau galben-verde. In Mediterana, de un splendid albastru inchis, e altfel însă.

Există acolo adâncimi de 3000 şi mai mult de metri, iar între Grecia şi Italia s'au găsit adâncimi de 4400 metri, pe când punctul cel mai adânc din Marea Nordului e de 809 metri.

O adâncime de patru mii de metri e greu de conceput pentru o minte omenească şi există puţini oameni, cari să nu fie cuprinşi de un sentiment de nelinişte la gândul că ar putea să naufragieze vaporul cu care călătoresc, prin acele locuri, cu toate că pentru a te îneca e absolut indiferent dacă e vorba de cei şase metri adâncime ai unui râu sau de miile de metri ai unui ocean.

Animale curioase, fosforescente, care luminează adâncurile mărilor

Mediterana nu e însă cea mai adâncă mare de pe suprafaţa pământului. Oceanul Atlantic are adâncimi de 8400 metri, iar în cea mai mare dintre mări, — marea de sud, — au fost măsurate adâncimi de 9400 şi 9600 m., iar în ultimul timp, în regiunea Marianelor, deci la sud de Japonia, adâncimi peste 10.000 metri. Am călătorit şi eu peste una din aceste imense morminte marine, cum numesc marinarii aceste grozave prăpastii. Era între arhipelagul Tonga şi insula Nine, unde se află una din cele mai impresionante adâncimi ale oceanului: peste 9400 metri.

Intr'o zi nesfârşit de liniştită, plină de farmecul autentic al meleagurilor tropicale. Limpede ca o oglindă marea, strălucitor cerul, primăvăratec de plăcut aerul. Apa de un albastru ultramarin aproape negru şi atât de străvezie, încât pe coastele insulei vulcanice Kao, în apropierea căreia ne aflam, se vedeau şi cele mai mici obiecte până la o adâncime de treizeci şi ceva de metri.

Peste câteva ceasuri însă, toate se schimbară.

Un vânt puternic se stârni, vestind că intrasem într'una din cele mai temute zone de furtuni.

Valuri enorme se ridicară, vestind un uragan îndepărtat. Nouri de furtună veniră spre noi, o adevărată spargere de nouri se prăbuşi asupra noastră.

„Acolo jos, e însă şi mai graznic", spune Schiller prin gura *Scufundătorului* său. Nucleul acestei balade îl formează o întâmplare adevărată şi anume explorarea vârtejului de mare din apropierea oraşelului Scilla, din strâmtoarea dintre Italia şi Sicilia, şi care are o adâncime de abia 50 metri. Ceeace a văzut „acolo jos" curajosul scufundător, e fantezie frumoasă-schilleriană, adică spus respectuos: latină de mare!

Niciunul din groaznicii monştri marini, cari îl fac să se înfioare pe eroul poetului german, nu ar îngrozi pe vreunul din bravii pescari ai Messinei.

Iar în adâncimea, care părea importantă lui Schiller nu pot trăi exemplare prea rare de vietăţi marine. Lumina care se schimbă din galben şi verde în roşu, purpuriu şi violet se stinge complect la o adâncime de 300 şi 500 metri, cu toate că ea se transformă după unele mări sau zone de climă.

Un „peşte blindat", din timpurile preistorice

In mările dela tropice lumina pătrunde mult mai adânc decât în cele nordice.

In marile adâncimi marine nu mai există însă diferenţe de temperatură, chiar dacă nouile cercetări susţin că mişcarea valurilor ajunge până la mari adâncimi, totuşi e foarte probabil că ea se schimbă acolo jos, într'o uşoară lunecare de apă.

Orce fel de hrană din plante e exclusă acolo, decât în forma algelor moarte, cari cad la fund şi sunt apoi mâncate de vietăţile marine. Acestea nu au decât să ţină mereu gura căscată pentru a le curge în ea hrana necesară, formată din această ploaie *sui generis* de plante moarte. Sunt astfel peşti, cari trăesc în fundul mărilor, cari au gura veşnic căscată. Există raci şi caracatiţe, cu nenumărate picioare şi foarfeci, roze marine cu braţele—petale întinse mereu în sus, pentru a se înfrupta din această hrană continuă.

Toată viaţa nu fac altceva decât să mănânce. Stelele marine au braţe neverosimil de lungi, numai pentru a-şi prinde partea de hrană. Crinii de mare au potire lungi, pentru a mânca. Bureţii îşi formează găurile pentru a mânca.

Aproape toate aceste vietăţi fantomatice, sunt foarte mari.

Ca să le fie mai uşor, aproape toate fiinţele din fundul adânc al mărilor, au proprietatea de a lumina. In felul cel mai straniu: prin lumină rece.

Pe când noi oamenii am descoperit numai lămpi cu raze calde, vietăţile de mai sus posedă o „esenţă de lumină", care

„Steaua marină" fosforescentă

dă 92—93 la sută lumină, pe când lămpile noastre dau numai 10 la sută.

Evident că aceste *lămpi submarine* au fost studiate şi s'a găsit că pot fi despărţite pe cale chimică, în ele, „elemente de lumină" speciale, cari însă nu luminează decât când vin în atingere cu oxigen, fie cu acel al sângelui, fie cu acel al apei de mare.

Inventatorii submarini au mai găsit însă şi lumina colorată, ca de exemplu „peştele de cerneală", care poate să lumineze, după cum vrea, în albastru, alb sau roşu.

Cu aceste lanterne îşi caută hrana în adâncurile de profund întuneric unde trăiesc. Adevărate proectoare în miniatură.

Lumea submarină nu trece de 2500 metri, cu toate că nu se poate spune, că nu au fost descoperite şi la o adâncime de 5000 de metri, mici vietăţi.

Oameni fapte și idei

Regele Alexandru al Yugoslaviei în mijlocul noului său guvern.

Madona celebrul Tablou al lui Rafael a fost vândut unui american cu 148.000.000 Lei

Miss Eleanor Mittchell, campioana mondială a dactilografiei, dă o probă de scris cu ochii închiși.

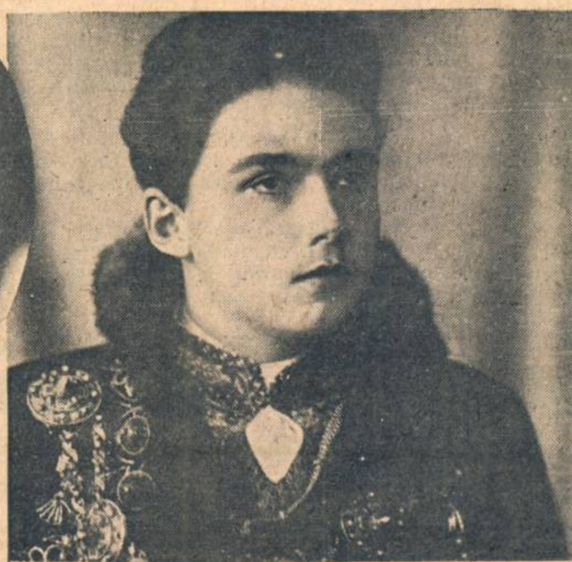

Un grup de indieni din Nebraska, vizitează Europa.

Doi candidați la Tronuri

Cardinalul Tosi al Milanoului, a murit săptămâna trecută

Otto de Habsburg (st) pretendent la tronul Ungariei și princip. L. de Bourbon (dreapta)

Cum să ne păstrăm tinereţea

de LAURA

RIDURILE

Voi aborda aci, — căutând pe cât se poate a da alături mai amănunţite,— subiectul care e un fel de coşmar al tuturor femeilor. Ridurile! Grozavele, uricioasele liniuţe trasate de o mână implacabilă, fie aceia a anilor, fie a grijilor, pe epiderma satinată a femeii.

Mai întâi, trebuie să atrag atenţia tuturor cititoarelor mele, că de multe ori, ridurile sunt produse de unele obiceiuri rele.

De pildă, încreţirea sprâncenelor, des repetată, marchează micile liniuţe drepte, între cele două sprâncene. De asemeni ticul de a ridica sprâncenele, îl plătim cu lungi riduri transversale pe frunte, care ne îmbătrânesc cu cel puţin cinci ani, decât adevărata noastră vârstă.

Un zâmbet artificial, imprimă de-asemenea două mari dungi, de la nas până la colţul buzelor. Cititul târziu noaptea, fie în pat, fie la masă, sapă în jurul ochilor aceste teribile mici şanţuri încrucişate, care desfigurează chipul cel mai frumos. Persoanele care râd mult, au nişte mici riduri

O operaţie chirurgicală pentru îndepărtarea ridurilor

în josul obrajilor, lângă gură. Ele însă nu sunt neplăcute. Pentru a întârzia apariţia ridurilor şi a atenua bărbia dublă, spălaţi-vă şi ştergeţi-vă faţa de sus în jos.

Pentru a evita oribila labă de gâscă la coada ochilor, spălaţi ochii dela tâmple spre nas. Este o eroare enormă să umplem cu pudră ridurile. Nu facem prin asta decât să le accentuăm şi mai mult.

La New-York, câteva miliardare, — a căror piele suferă foarte mult din cauza gazului şi a cărbunilor, cu care le sunt încălzite locuinţele, — îşi fac pe obraz în fiece seară, înainte de-a se culca, pulverizări de apă cu vaporizatorul, timp de un sfert de oră. E ca un fel de ploaie fină, care şterge ridurile şi procură epidermei umiditatea necesară.

Pentru a înlătura efectul dezastruos al căldurii uscate şi arzătoare, este indispensabil să ţinem pe sobele cu cărbuni şi pe calorifer, vase pline cu apă, care evaporându-se, umezeşte puţin atmosfera.

Frica de riduri, face pe unele femei, să se supună sacrificiilor cele mai mari, în speranţa de-a întârzia apariţia acestor încreţituri ale pielei, care denunţă vârsta.

Iată cum procedează o mondenă, ca să şteargă ridurile pe care nopţile de veghe şi oboseala petrecerilor i le-au săpat pe obraji. Dacă i se întâmplă, într'o zi, să fie surmenată, plictisită, enervată, contrariată, ea se culcă şi şade aşa, până când îi trece oboseala, plictiseala şi enervarea. Ea sfătueşte pe toate femeile care nu au ocupaţii, să facă la fel.

E însă o reţetă foarte dificilă, de pus în practică, pentru cine are un menaj şi diferite obligaţiuni. De-aceia să căutăm a întrebuinţa împotriva ridurilor lucruri mai la îndemâna tuturor.

De pildă untul sau mai bine uleiul de cacao, care e admirabil, împotriva pungulelor ce se fac sub ochi.

ALIMENTAŢIA

Ca să evităm bătrâneţea, acest faliment al feminităţii, să ne hrănim cu alimente uşoare, dar nutritive şi variate după sezoane.

Dimineaţa, un pahar de lapte dulce sau bătut, sau o farfurie de iaurt, în care am stors o jumătate de lămâie şi am adăogat o linguriţă de zahăr, este un aliment ideal pentru intestine.

La dejun, un ou proaspăt, o legumă cu puţin unt şi un compot sunt suficiente. Seara de-asemeni, nu mâncaţi prea multe feluri, iar la culcare, o ceaşcă de lapte cu un pezmet va produce un somn liniştit.

O masă prea bogată, prea complicată, abuzul de carne, de condimente, de lichioruri, vinuri vechi, e cel mai mare duşman al tenului.

Pentru a avea un ten frumos, să adoptăm o hrană prea puţin animalică.

Carne albă, peşte, odată pe zi e suficient.

Legumele dimpotrivă, trebuiesc să apară pe masa noastră în cât mai mare abundenţă.

Salată în deosebi şi ori-ce legumă verde, e prielnică tenului şi frumuseţii.

Morcovii, prazul dulce, sunt alimente foarte preţioase pentru frumuseţe.

Celebra supă de zarzavat, care se face trecând prin sită, tot felul de legume bine fierte, e bună nu numai pentru copilaşi mici, dar şi pentru mamele ce vor să rămână veşnic tinere şi frumoase.

POŞTA MEA

LIANA S. — Vorbesc mai sus, tocmai de cazul dumitale. Obiceiul ce aveţi, ţine puţin şi de starea dv. nervoasă. Luaţi seara înainte de culcare un pahar de lapte căldicel, cu puţin zahăr şi câteva picături de flori de portocal, iar dacă nu ajută, câte o pastilă de bromural. Aplicaţi apoi pe frunte, o bandeletă de olandă fină, unsă cu albuş de ou, bătut spumă.

2) Există măşti foarte bune de cauciuc, la orice magazin de coafură. Dar pentru aceasta, trebue să veniţi în Capitală, ca să le încercaţi.

Eu vă sfătuiesc, dacă nu puteţi să faceţi acest drum, să vă masaţi uşor faţa seara cu vaselină americană, pe care o găsiţi în tuburi la ori-ce farmacie.

Pentru întărirea muşchilor, muiaţi dimineaţa o batistă răsucită în formă de biciu în apă foarte rece, şi biciuţi-vă faţa până se roşeşte.

3). Impotriva grăsimei, masajul cu rulouri, este un moft, dacă nu urmaţi un regim, din care să excludeţi făinoasele, zahărul, etc.

Mâncaţi carne friptă, iaurt, salate, legume şi beţi în fiece dimineaţă un pahar de apă fierbinte, fără zahăr numai cu câteva picături de lămâie în el. Veţi avea o talie de silfidă.

4). Nu ieşiţi niciodată iarna, înainte de a pune pe faţă, un cold-cream proaspăt. In numărul viitor voi da reţeta unui cold-cream admirabil.

DOLLY. Mulţumesc pentru toate cuvintele bune ce-mi scrieţi. In privinţa cremei, până vă voi da o reţetă experimentată, vă sfătuiesc să întrebuinţaţi o vaselină pură.

In fiecare seară, să mâncaţi o farfurie cu iaurt şi câteva prune mari de Brazilia, fierte bine.

Masajul feţei se face uşor, cu vaselină,— de jos în sus, — iar la ochi, de la tâmple spre nas.

LIA P. — Iată dozajul soluţiei **Sabouraud:** 100 gr. alcool, 50 gr. eter, 1 gr. menthol.

Dacă însă aveţi tenul uscat, această soluţie nu este pentru Dv. Rugaţi mai bine farmacistul, să vă prepare un cold-cream după Farmacopee.

Aplicaţi-l seara, după ce vă spălaţi cu apă călduţă şi praf de migdale.

De asemeni să nu ieşiţi niciodată iarna, fără cold-cream pe faţă.

Uleiul de migdale e foarte bun, pentru un ten uscat.

Increţiturile sunt din cauza frigului. Repet, întrebuinţaţi cold-cream seara în abundenţă şi numai odată pe săptămână soluţia dr. Sabouraud.

MARGOT. — Voi da în N-rul viitor, o reţetă bună pentru o cremă, ce veţi putea face uşor singură.

VALENTINA. — Impotriva punguliţelor de sub ochi, ungeţi-le în fiecare seară, cu ulei proaspăt de ricin. Puneţi d'asemeni după amiază, o oră-două compresii călduţe, cu apă de roze.

Culcaţi-vă de vreme, după ce veţi bea câte un ceai de floare de tei, căldicel.

LAURA

Expoziţii

Expoziţia de pictură a d-nei MARIA IONESCU-BACALOGLU, s'a deschis în sala Mozart.

* * *

A apărut „REFLEXII ŞI PARADOXE"

de EUG. BOUREANUL

In editura „Cartea noastră"

Preţul 20 lei

ZIUA UNIRII

A fost sărbătorită eri în toată țara ziua Unirii, — și gândul tuturor românilor, s'a îndreptat cu pioasă recunoștință, spre cei cari acum 70 de ani, au prezidat într'un cuget și o simțire actul solemn al contopirii ambelor Principate.

Văzut prin perspectiva trecutului, actul Unirii înfățișează idealismul și bravura conducătorilor de atunci, cari înțelegându-și menirea, au fost la înălțimea necesităților momentului și au săvârșit acel act,

cu fericite urmări pentru nația românească.

Independența și, mai târziu, închegarea țării în granițele ei firești, sunt rezultanta hotărârii oamenilor de stat, cari la 24 Ianuarie 1859, au proclamat Unirea, convinși că:

Unde-s doi puterea crește
Și dușmanul nu sporește

Poporul românesc va purta recunoștință veșnică făuritorilor Unirii. Prin ceeace au săvârșit la 24 Ianuarie 1859 și prin reformele de mai târziu ei au netezit drumul marilor realizări de mai târziu.

Mai impunătoare și mai trainice decât monumentele care le-au fost ridicate la răscrucea drumurilor, poporul românesc le-a ridicat monumente durabile în sufletul său pentru totdeauna recunoscător.

* * *

Cărți primite la redacție:

„LEGEA STRĂMOȘEASCĂ
de
Juliu Maior

* * *

S'a deschis Expoziția de pictură, VISCONTE în sala Franklin din strada Franklin 11 (vis-a-vis de Ateneu).

* * *

Intre experiențele științifice din ultimii ani, nici una n'a pasionat atâta omenirea ca acelea încercate de celebrul chirurg doctorul Voronoff, care a găsit leac împotriva bătrâneții, dând omului o tinerețe veșnică.

In românește n'a existat până acuma o carte, în care să se explice pe înțelesul cititorului în ce constă teoria doctorului parizian, ce rezultate a dat până acuma și ce perfecționări i se mai pot aduce.

De curând însă Biblioteca „Dimineața" a scos de sub tipar un volum al însuș autorului acestui atrăgător miraj al tinereții veșnice, în care celebrul chirurg își expune cu cea mai mare claritate și simplicitate teoria sa.

„Cucerirea vieții" se găsește de vânzare pretutindeni și costă numai 20 lei.

Tunelul sub Canalul Mânecii

Incă dinaintea marelui război, se proectase construirea unui tunel submarin, între Calais și Dower, pe sub canalul Mânecii .

Din cauza conflictului mondial, p'anurile au rămas în cartoane și în epoca de nevroză post-belică, — continuu amenințătoare cu noui conflicte armate, — nu s'a dat prea mare importanță proectului.

Acum însă, după semnarea pactului Kellogg, când omenirea se îndreaptă cu pași uriași spre o pace constantă, spiritul constructiv al omenirei, a prins un nou imbold și vechiul proiect de legare a continentului cu insulele britanice, va lua ființă în curând, patronat de un comitet anglo-francez, care a strâns cu concursul autorităților ambelor state, suma necesară construcției, adică peste 24 miliarde de lei.

Lucrările vor începe în primăvară, sub directa supaveghere a lui Sir Wliam Bull, președintele comitetului, a cărui fotografie o reproducem.

Tunelul, va fi prevăzut cu 6 linii de cale ferată normală, ventilatoare puternice și lumină electrică.

Noua cale de comunicație va ușura mult transporturile de mărfuri și pasageri și va cimenta amiciția franco-engleză.

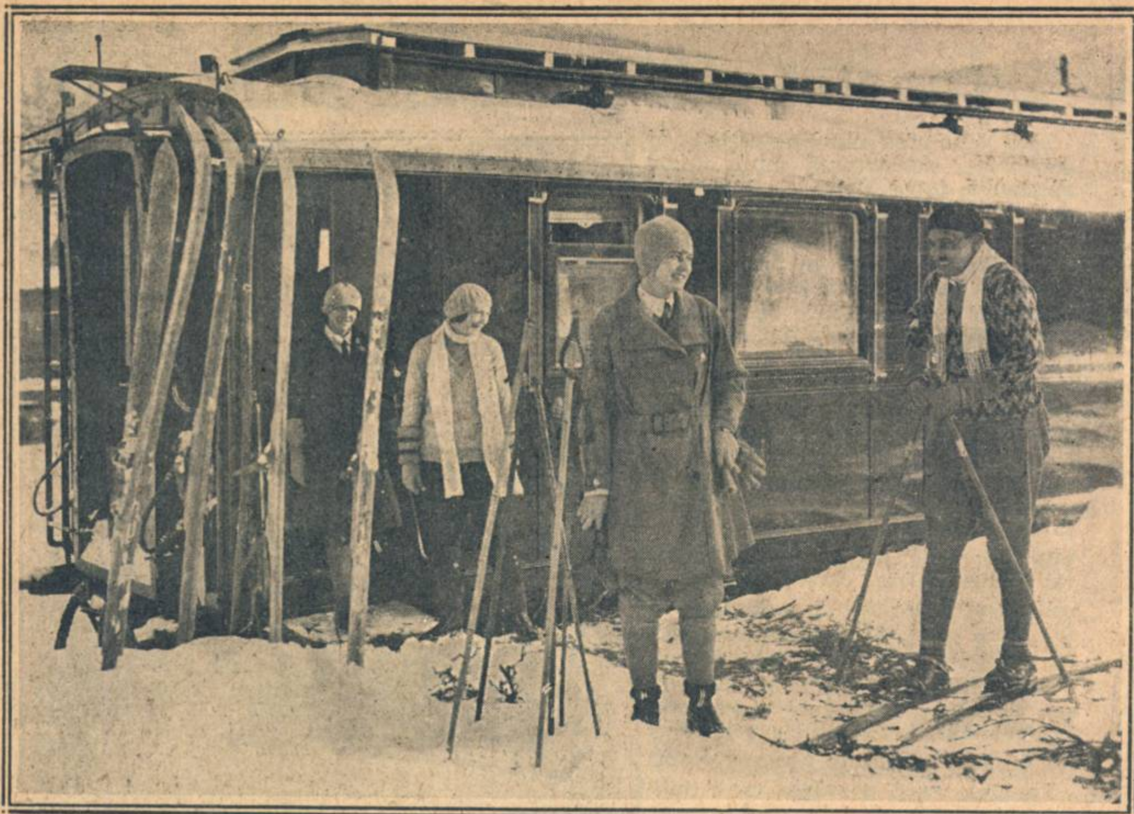
Excelențele la vânătoare

Sezonul cel mai prielnic pentru vânătoare, este desigur iarna.

Acest sport este practicat de persoane din toate straturile sociale, așa că nu ne vom mira, văzând în alăturata fotografie, pe regentul Ungariei, Horthy, **însoțit de contele BETHLEN, primul ministru ungar, pornind la o partidă de vânătoare.**

Priveliști de iar

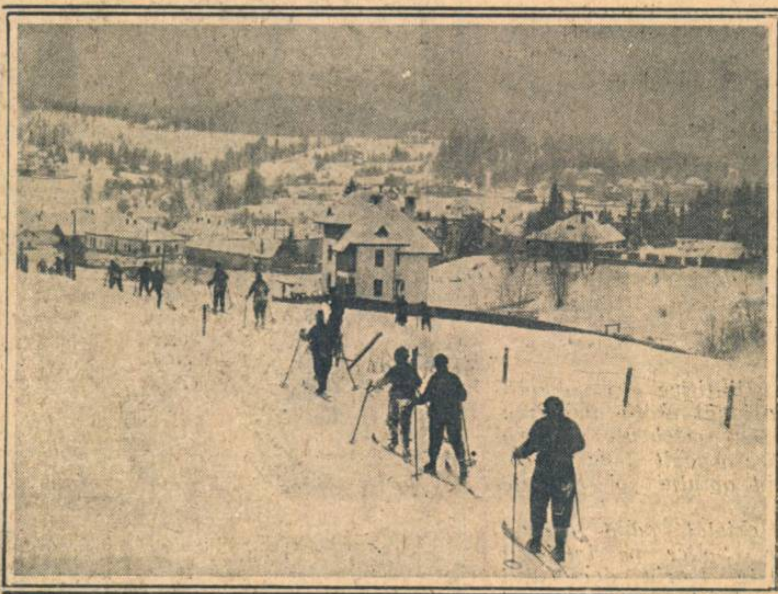

Dela stânga
ta, rândul I : 1
PRINCIPESA
părăsind vagon
in Gara Prede
grup de sk
drum spre locu
nire. 3) In
concurenților,
tele munților.
te de start. *Râ*
1) La antrena
Țărmul mării,
la Constanța. 3
PRINCIPESA

plimbându-se prin Predeal. 4) Vedere a țărmului înghețat al mării, dela Hotel „Carol" din Constanța. *Rândul III :* 1) Și copiii fac an trenament, cu skyurile. 2) Un grup de sportivi, urcând un deal, dupe care se vor lansa. 3) Pă pușica și păpușoiul... de zăpadă. 4) Un sportiv se servește și pe străzile Predealului de sykuri. 5) In plin viraj.

...rnă

Pe întinsul alb al plaiurilor noastre, tineretul extrage seva sănătății, pe pârtiile înghețate și pe coastele repezi, iar țărmul mării, — ca să fie'n notă, — a înghețat și el.

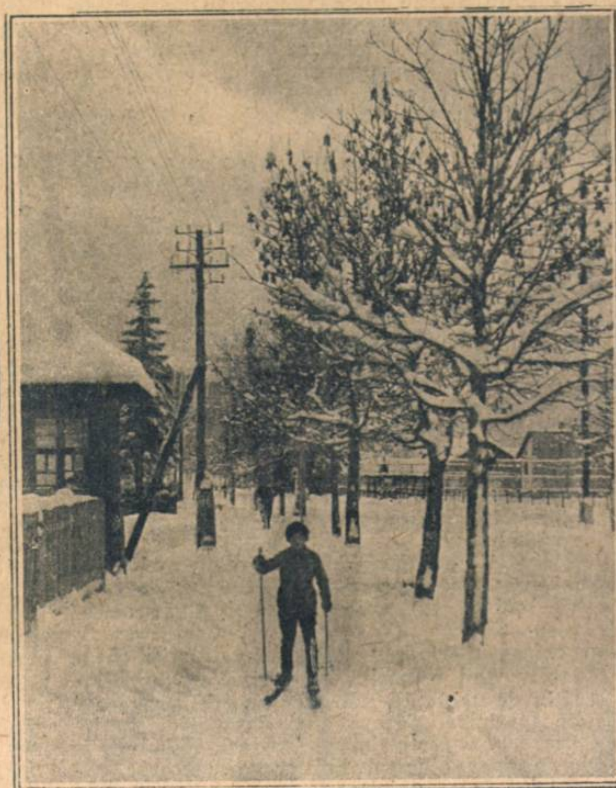
...la dreap-
...) A. S. R.
...LEANA,
...ul regal,
...l. 2) Un
...vori, în
...l de por-
...teptarea
...pe coas-
...4) Inain-
...ndul II:
...ment. 2)
... înghețat
...) A. S. R.
...ILEANA.

Fotografii luate special pentru
REALITATEA
ilustrată

La Hollywood de Anul Nou

BATRANA Europă îşi serbează a 1929-a aniversare, dela Naşterea Domnului şi scurtă vreme după asta Anul Nou. Poate că în continentul vechiu, tradiţiile, cultura, mentalitatea oamenilor să fie de aşa natură, încât aceste serbări să capete un accent de gravitate, de solemnitate.

Niciodată însă, şi nicăeri, nu cred, ca să fi existat posibilităţi de cheltuială ca în Statele-Unite, pline de aur şi de dorinţe. In nici o parte a lumii şi nici a Americii, New-York centru plin de avere al celor 100, sau Chicago, oraş în care se risipeşte aurul cu atâta uşurinţă, Crăciunul şi Anul nou, nu sunt cu atâta fast şi gust serbate ca la Los Angelos, sau mai exact la Hollywood.

Cetatea minunilor, cum iubesc unii s'o numiască, loc în care ancorează toţi revoltaţii, mai ales cei ce preferă paradisul hollywoodian, celui algerian, în Foreign legion, centru de întâlnire al tuturor naţiunilor, închină un imn de slavă Domnului, ca nici o altă cetate din lume.

Participă la aceste chefuri, oameni de toate rasele şi dacă nu i-am vedea vii, mişcându-se, gonind după plăceri şi avere, ca nişte păsări miraculoase, ne-am crede transportaţi undeva, într'un muzeu etnografic.

Suntem în preajma Anului Nou. Nu este prea cald. Pe seară, o briză ce bate dinspre Oceanul Pacific mişcă ramurile copacilor. Nu ştim ce este iarna new-yorkeză, dar pare-se că anul acesta e şi la noi mai rece.

Străzile asfaltate ale oraşului, strălucesc de curăţenie. La ora asta, în a 4-a stradă, din fuga maşinei în care ne aflăm trei, cofetăria Lobos cască de plictiseală în interiorul ei alb, curat, de spital parcă.

Iată-ne în squarul Pershing, cu banani, palmieri, copaci cu bogate foi late. In faţă sclipesc luminile, — o Doamne, câte mii, — hotelului „Biltmore" şi mai ales cât de vizibilă e faţada din pricina reflectoarelor plasate pe terasele învecinate.

Iată marele bulevard Wilshire şi Western Avenue. Drum larg ce duce la Hollywood, ţara visurilor, locul ideal al tuturor *flapperilor* din întreaga lume.

Casele mari au dispărut din acest loc. Se aliniază în faţa noastră, oaspeţi grăbiţi în maşina mâncătoare de kilometri, casele mici după chipul celor din Canada, faimoasele bungalowuri.

Ne mai sfârâie în urechi muzica dela Restaurant Napoli, unde orchestra lui Abe Lyman, — „Californians Orchestre cum se numeşte, — cânta cele mai noi invenţii muzicale ale lui Irwing Berlin sau Brown-Henderson de Sylva.

Mă gândesc la perechile de picioare pe care le-am văzut cu câteva ore înainte la dans, în marea sală a restaurantului Ambassador unde altă dată, încă necunoscut, Rudolf Guglielmi Valentino, a înebunit cu tenul lui mat de italian, atâtea fecioare, ce de atunci, devenind femei, au ştiut să scape de obsesie.

Aerul e calm. Mai puţin cald decât pe şoseaua ce duce dela San Diego la Santa Barbara, unde pare-se întotdeauna, dacă am pune un termometru, indicaţia ar fi aceiaş. Este singurul loc din California cu o climă constantă şi mângâetoare.

* * *

Maşina ucide timpul şi distanţa. Se zăresc din ce în ce mai bine luminile din Hollywood. Ce vis trăesc aceşti oameni, în oraşul în care tot ce contează este faţadă; în care nobilii din alte vremuri trec, la braţ cu domni perfect puşi în fracuri impecabile, amestec grotesc de ev trecut şi civilizaţie modernă, precum îşi închipue George Bernard Shaw unele situaţiuni, când vrea să se amuze, în lucrările lui de teatru.

Gonim pe marele bulevard. *Cadillacul* nostru se oglindeşte cochet, în geamurile strălucinde ca de sărbătoare, ale marelor prăvălii. Iată cofetăria celui mai bun amic al lui Charlie Chaplin, Henry Bergman denumită scurt, „Henry's", loc unde se vor aduna de Revelion, atâtea stele de toate categoriile; iată marele hotel Roosevelt, în amintirea preşedintelui-condottiere.

La al 6-lea cat, zărim luminate geamurile apartamentului ocupat de Dolores del Rio, întoarsă din Europa. Se fac pregătiri desigur pentru anul nou şi mama mexicanei are de lucru. Dolores îşi adună lucrurile frumoase, aduse din Europa, clasează cadourile ce va împărţi şi recapitulează, tristă, poate, amintirile strânse dintr'o călătorie, pe care cine ştie când o va mai repeta.

Am ajuns. Maşina stopează brusc, dar fără trepidaţii. Coborîm. Suntem în faţa cofetăriei „Montmartre", loc de întâlnire al lui Conrad Weidt. Tovarăşii mei mă îmbie să trecem mai departe. Ii tentează localul de noapte, unicul de altfel din Hollywood, *„Pom Pom"*. Dar mă opun. De ce n'am merge până la *„Plantation"* localul lui Roscoe Arbukle — Fatty-cel- gras — unde găsim întotdeauna pe lângă figura surâzătoare a patronului şi chipurile de îngeri a celor 24 de fete, ocupate în studiourile din Universal-City.

La masa noastră, iau repede loc 4 îngeri. Ceva ne încălzeşte, ne dispune. Clocoteşte în pahare. Şi totuş suntem în ţara „uscată" în Statele-Unite care au ales ca preşedinte pe Hoover, omul ce a jurat să nu desfiinţeze legea prohibiţiunii. O Doamne! Mari sunt minunile şi misterioase căile tale. Au atâta interes aceşti *bootleggers*, ca să se menţie regimul sec, pentrucă niciodată nu s'a băut atât de mult şi nu s'a plătit atât de bine ca acum. Limbile se desleagă uşor. Discutăm intim. Câte svonuri lansate, câte invenţiuni, câtă invidie risipesc îngeraşii blonzi dela masa noastră, care ştiu că Douglas Fairbanks întârzie seara la lucru, în studio ca să se întâlniască în „taină", cu Lena Molena; că Lily Damita e furioasă cum nu se poate, pentru că prinţul George al Angliei, cu prilejul vizitei făcute, deşi s'a ocupat suficient de dânsa, a ştiut totuş să fie mai galant faţă de June Collyer; că de ziua ei Norma Shearer a căpătat o „Isota Fraschini", deşi ar fi dorit un „Rols-Royce" dela bărbatul legitim Irving Thalberg; că Marion Davies are o rivală periculoasă, astfel că se consolează cu Legiunea de onoare şi Medalia spaniolă, ambele căpătate graţie lui Randolph Hearst, magnat al filmului, acum în căutare de noui senzaţii; că Greta Garbo, despre care s'a vorbit atâtea când a jucat în *The Divine Lady*, unde din pricina unor nemulţumiri intime, a fost execrabilă, este văzută la ceai cu domni străini, când altădată era inseparabilă de John Gilbert; că în curând se va realiza un film după un scenariu al Reginei României, ce a lăsat atâtea frumoase amintiri la noi; că Gloria Swanson suferă din pricina repetatelor voiajuri pe care le face în Europa ilustrul ei soţ, marchizul de la Falaise; că Constance Talmadge se consolează la Nisa, de căpitanul Alastair Mc. Intosh, fostul ei soţ, în tovărăşia lui Jean Murat.

Câte nu s'au spus în acea seară, în timp ce ne simţiam sub masă, picioarele calde, fierbinţi ale lui Polly, îngerul din dreapta mea, care de un ceas îmi jura iubire veşnică.

Poly îşi închipuie că joacă în film. Sau poate şampania...

E târziu. Un ultim dans. Se cântă *„Just a memory"*. Câteva tururi ca să simt pe Polly mai aproape de mine, să-i simt suflarea parfumată şi să pot admira ceafa ei magnifică de femeie americană.

Fâşâit de dolari. Apoi simt moale perna Cadillacului şi parfumul insinuant al vecinei mele. Cei 60 de cai ai maşinei ne poartă departe, departe spre Santa-Monica, pe malul Pacificului, în apele căruia, primele raze de soare îşi fac toaleta matinală.

Sunt fericit.

* * *

A treia zi dela faimoasa petrecere. Am uitat de Polly, de Plantation, de jurăminte. Suntem în ajunul anului nou. Mă uit la invitaţia ce mă chiamă la „Henry's", unde tot ce are Hollywoodul mai răsărit, se va aduna să serbeze îngroparea anului vechiu şi naşterea celui nou.

Nu mai am decât câteva ore. Iau ultimele măsuri: fracul pe care nu l'am pus de câteva luni şi tot arsenalul unui tânăr ce se respectă.

„Voisin"-ul meu (şi trebue să ştiţi că la Hollywood, o maşină europeană e o jumătate titlu de nobleţă), mă duce repede spre locul de întâlnire. Câteva zeci de maşini staţionează, ca nişte insecte uriaşe, lăcuite, în care apar aidoma, becurile numeroase, încălzite de electricitate.

In acelaş moment, zăresc pe Charlie Chaplin coborând din maşină. Il însoţeşte Virginia Cherril, noua lui parteneră din *City Lights*, film care va rămâne, în ceiace priveşte pe Charlie, tot „mut".

Dinăuntru, muzica termină un cântec de dans. Perechile se îndreaptă spre locuri; în pragul uşii, Charlie mă zăreşte şi surâzând strigă:

Hallo! my dear; îmi întinde o mână mică, femenină aproape.

O strângere de mână caldă, un surâs al Virginiei şi intrăm toţi trei.

Abia s'au deschis uşile şi una din cele 5 orchestre, toate celebre, intonează cântecul lui Charlie, cel pe care l'a compus, cu prilejul realizării filmului „Goana după aur": *Sing* a *Song*. Este în melodia, imaginată de Charlie, o tristeţă ce aminteşte pe aceia a unei rase întregi.

Implacabile, perechile se înlănţuesc în vederea dansului, în timp ce dintr'un colţ apare Douglas, care se îndreaptă spre noi.

La toate mesele, perechi sau grupuri. Ca nişte delicate şi aeriene linii ferate, mii de serpentine împlinesc golul sălii. Oglinzile reflectează un alt bal, imaginar şi halucinant. Nu mai există ranguri. O singură voinţă, aceea a mulţimii ce vrea să petreacă, să uite. Douglas ne spune tristeţea ce o resimte, gândind că unicul său fiu, cel făcut cu Betty Sully, prima lui soţie, ţine să se căsătoriască la o vârstă atât de fragedă. Iată la o masă pe Laura la Plante cu soţul ei. Laura afişează o splendidă coafură neagră. Mi se spune că e în vederea realizării noului film Universal, *Showboat*, după celebra operetă cu acelaş nume. Iată pe Virginia Valli, alături de Charles Farrel, un pensionar al lui Fox. Se pare că noua pereche se gândeşte serios la căsătorie.

Intre atâtea capete, disting mai în fund, magnificul cap cu păr roşu, al Clarei Bow, astăzi, la noi mare stea. Randolp Hearst se uită în ochii ei, în care mai revede, imaginea celeilalte, recent părăsite: Marion Davies. Tom Mix e singur. Se vorbeşte serios că va divorţa. Silueta Florencei Vidor, aidoma unui crin, nu-şi leagănă tristeţa de femeie dezamăgită. Florence e plecată undeva în Europa, ca să-şi revadă soţul, zice-se, pe Jascha Haifetz, violonistul faimos. Deodată, ca sub impulsul unei nevăzute mâini, luminile mor.

Undeva, în fundul sălii, o pendulă bate adânc ceasul 12.

Chiote însoţesc minutul ce pleacă şi primesc pe cel care vine.

Deodată baia de lumină iar. Şi în faţa mea, stau unice în frumuseţea lor de femei cu părul roşu, Nancy Carroll şi Doris Hill.

Muzicile s'au odihnit. Abe Lyman cântă *Manhatan Mary*, o nouă ispravă a terţetului de Sylva-Brown-Henderson. Pornesc ca un sălbatec la dans, cu Nancy Carroll. In drum, zăresc silueta slabă a lui Irwing Berlin, compozitorul renumit cu Evelyn Brent, în timp ce Ellin Mackay, milionara şi soţia lui Irving, trenează la braţul lui Jacques Holt.

Se servesc răcoritoare. De undeva din fundul sălii, în timp ce muzicile tac, o simfonie se desfăşoară. Este marele aparat de radio, ce ne aduce dela Philadelphia tocmai, frumuseţile muzicale executate de faimoasa orchestră de acolo, dirijată de Leopold Stokowsky.

Trebue să fie târziu. Nu mă mai pot uita nici la splendida toaletă a Normei Shearer, adusă anul acesta dela Paris, toaletă din fir special de argint; nici la delicioasa rochie simplă, dar cât de minunată a Maryei Pickford, la rochiile splendide din catifea în genul prinţeselor din evul mediu, ale lui Bebé Daniels, Esther Ralston, Fay Wray, Eleanor Boardman .

Ştiu că am nevoie de aer, de odihnă. Zorile se arată departe. Colinele dela Beverley-Hill albăstrii, prinse încă de ultimele vestigii ale nopţii, apar încetul cu încetul.

Stelele se duc cine ştie unde în care imperiu necunoscut, din înălţime. Cineva mă apucă de braţ. E Charlie, iubit şi nedespărţit prieten. Pe faţa-i puţin obosită, citesc dorinţa de a pleca cât mai repede.

Un scurt ordin. Maşina lui Charlie pleacă ducând pe Virginia Cherril şi pe mama ei, în timp ce noi luăm loc în Cadillacul ce aşteaptă, nerăbdător, afară. Trei mişcări scurte ş plecăm. - EL GAUCHO

Rubrica Cinematografică

Viața cinematografică din Berlin

DELA CORESPONDENTUL NOSTRU DIN GERMANIA

In luna Noembrie, s'a propus în Reichstag, de către ministrul de finanțe, dr. **Hilferding,** ca statul să-și asigure majoritatea prin participațiune cu 80 la sută, la concernul **„Emelka film"**, motivând că statul trebue să-și asigure influența asupra acestui concern, contrariu, se va institui în industria cinematografică un monopol, care ar fi defavorabil statului. (Un consorțiu străin a și făcut o propunere pentru a participa la acest concern).

Majoritatea deputaților a acceptat această propunere a ministrului de finanțe. Astfel că e foarte probabil să se înființeze în curând **„Societatea cinematografică de Stat"**, care va revizui întreaga producție cinematografică germană.

După însănătoșirea sa, JACKIE COOGAN, primește felicitările copiilor berlinezi

Subiectul filmului **„Manoilescu"** pe care vrea să-l realizeze **„Ufa"**, tratează viața și activitatea politică a fostului subsecretar de stat român **Manoilescu,** în legătură și cu chestiunea fostului moștenitor al tronului României, **Carol.** Casa editoare, a oferit rolul principal al acestui film lui **Mosjoukine,** dar el l-a refuzat pe motivul că **Schultz,** scenaristul filmului, e comunist.

* * *

Societatea **„Star"** pregătește filmul **„Unmoral"**, scris de von Vajda, pentru **Ellen Richter.** Mai apar în film, **Camilla v. Hollay** și **Georg Alexander.**

Acest film e pus în scenă de dr. **Willy Wolf,** care este dentist și consultă și astăzi în Kürfürstendamm.

Ludovic Biro scrie actualmente pentru „Universal" din Berlin, scenariul filmului **„Ave Maria"**.

* * *

Mai zilele trecute s'a dat sentința în procesul **Lyon Illers — Fritz Lang.**

Prin această sentință, contractul dintre Fritz Lang și Lyen Dyers a fost reziliat.

MJUJALEDT BEY

Un afiș original

IATĂ, fără nici o modificare și fără nici un comentariu, textul exact al unui afiș, lipit în Aprilie anul trecut, la intrarea sălii „Kinotheater Union", din Leningrad (fost Petersburg):

Vineri 16, Sâmbătă 17, Duminică 18 se va prezenta filmul cel mai grandios și mai actual, capod'opera cinematografică mondială:

COMBRIG IVANOFF

(Brigadierul comunist Ivanoff)
Prodigios! Senzațional! Patetic!
Ultima noutate a sezonului!

Scenariul acestui film, a fost scris în colaborare, de 8 literați iluștri.

In acțiunea filmului se găsesc: cinci eroine (una blondă și trei brune). Cinci mii de eroi, nenumărați prinți, zece generali albi, douăzeci și cinci de ofițeri, statul-major al armatei albe și în acest stat major vom vedea: zece asasini, șase, bandiți, patru bărbați divorțați, un elev de liceu și trei preoți!

COMBRIG IVANOFF

este un film remarcabil nu numai prin subiectul său patetic, prin trucurile nemaivăzute, prin acrobațiile vertiginoase și prin admirabilul joc al artiștilor de ambele sexe.

Acțiunea se petrece în acelaș timp la noi în țară și în străinătate.

Scenele toate cât și toate personagiile sunt luate din viața reală.

Principalele episoade sunt:

1. O bătălie pe frontul războiului civil.
2. Cinci catastrofe dintre care două de căi ferate.
3. Omorurile, furturile, căsătoriile, divorțurile și turpitudinile din înalta societate.

Mii de scene se petrec în sânul lumei elegante, care înoată în pasiunile cele mai murdare, bucurându-se de plăcerea voluptăților!

Veniți în grupuri!
Grăbiți-vă!!

TEX.

PRISCILLA DEAN, celebra vedetă americană, iubește mult iepurașii

Unde mergem ?

CINEMA „SELECT", reprezintă **„Rapsodia Ungară"** cu **Lil Dagover, Dita Parlo, Willy Fritsch, etc.**

LA „BOULEVARD" continuă **„Sânge Pătimaș"** cu **Ramon Novarro, Joan Crawford** și **Ernest Torrence.**

FRUMOASA sală **„Trianon"** reprezintă **„Aghiotantul Țarului"** cu **Iwan Mosjoukine.**

CINEMA „ELITE" proectează **„Siberia"**, un frumos film din viața rusească.

CINEMA „SCALA" continuă marele succes **„Vin Bibicule"** și filmul **„Vulturul Negru"**.

CINEMA „REX", joacă splendidul film **„Răsărit de soare"**, cu **Janett Gaynor.**

Filme noui

Sub direcțiunea lui **Gaston Ravel,** Pola Negri va turna în Franța **„Colierul reginei"**. Al doilea ei film european va fi **„Cezar și Cleopatra"** după **G. Bernard Shaw.**

* * *

Societățile **„Centrala Cinematografică"** și **„Ecran d'Art"** au încheiat un acord, pentru realizarea filmului **„Fécondité"** după romanul lui **Emile Zola.** Interpretarea va fi internațională.

* * *

Gerda Maurus, Margaret Kupfer, Gustav Froelich și **Willy Fritsch** sunt interpreții filmului **„Femeea în bună"** realizat de **Fritz Lang** pentru **„Ufa"**.

* * *

Ramon Novarro, turnează împreună cu **Renée Adorée „Păgânul".** Regia **W. S. Van Dyke.**

* * *

Emil Jannings va turna pentru „Paramount" primul film vorbitor: **„Elis Island"**

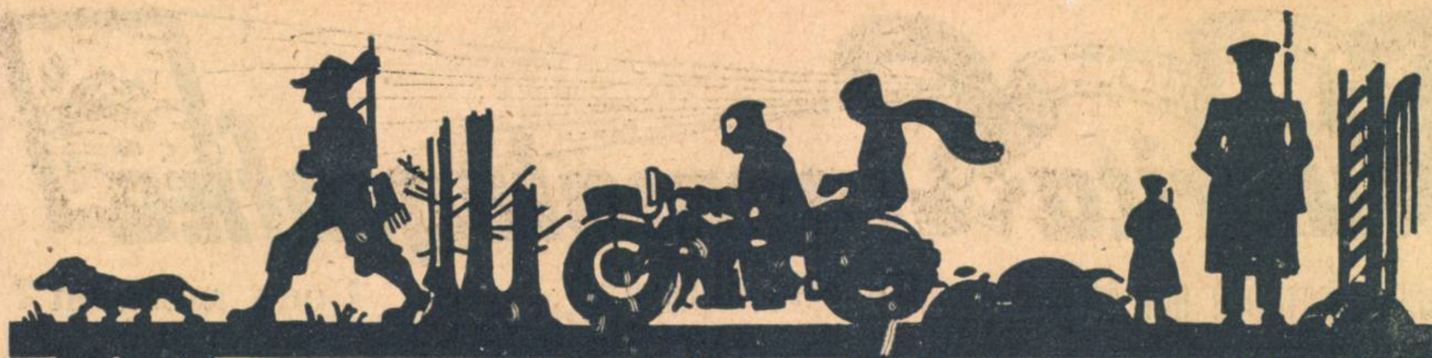
Poșta Cinefi ilor

Gh. Belu. — Conrad Veidt, c/o Universal film, Universal City, Calif., U. S. A. Pt. Anny O. vezi răsp. Cornelia Marinescu.

Boris Ionas. — 1) Nu cunosc un regisor cu acest nume. 2) Wolkoff, Tourjansky. 3) Nici o casă de producție nu cumpără scenarii. Totuș, încercați printr'un regisor sau director de producție. 4) Consultând lucrări de technică cinematografică. 5) Idem No. 1. 6) Vera Reynolds, c/o The Standard, Casting Directory, 616 Taft Building, Hollywood, Calif., U. S. A.

Dicu Budești. — Intrebarea dv. cere ca răspuns, un lung articol, pe care îl vom publica în curând. Totuș precis nu veți putea ști dacă sunteți sau nu fotogenic, decât printr'o probă de film.

I. Mihail. — Jenny Jugo, Berlin Hallensee, Kurfürstendamm, 152.

Memoriile lui Alexandru Zoubkoff

In româneşte de E. Marghita.

(7).

Intr'o furtunoasă zi de Noembrie, un tânăr de vre-o douăzeci de ani, ale cărui documente erau pe numele *Saişenko*, călătoria în misiune secretă, spre sudul Rusiei. Căpătase ordin din partea gărzii albe: „Liga mântuirii naţiunei" să transmită o ştire importantă, armatei generalului Denikin, care pe vremea aceea se afla în apropiere de Mzensk, lângă Kursk.

Şi de fapt, tânărul izbuti să ajungă în preajma armatei albe — bine înţeles înfruntând o sumedenie de piedici, când generalul bătu deodată în retragere. Frontul se schimba zilnic şi era deci nespus de greu pentru curier, să ajungă la ţintă.

Intr'o după amiază, încerca să întâlniască armata albă, gonind pe calul său, în urma ei, dar fiind chinuit de sete, descălică şi poposi într'o cârciumă. Acolo intră în vorbă cu sătenii, cari, din una intr'alta, îl întrebară, dacă nu are chef să câştige, împreună cu ei, un premiu însemnat.

— Dece nu? răspunse tânărul râzând.

— Se tot învârteşte p'aci un comisar al „Cekăi", care lucrează în ascuns pentru armata albă. E pus un premiu mare pe capul lui.

— Şi cum îi zice? întrebă tânărul.

— Saizenko! fu răspunsul.

Tânărul făgădui, că va face tot ce-i va sta în putere şi că se va înapoia în aceiaş seară în sat.

Indată ce se văzu iar călare, dete bici armăsarului şi — p'aci îi fu drumul.

Intr'un colţişor tăinuit din pădure, scoase toate actele, care le-avea asupra lui, le dete foc şi... redeveni iarăş Zoubkoff.

PATIMA POLITICĂ

Da, mă lăsasem din nou târât în vâltoarea politică, deşi făcusem experienţe atât de proaste rândul trecut.

Jurasem că nu mă voiu mai ocupa în viaţa mea de politică, văzându-mă în sfârşit liberat din ghiarele „Cekei".

De o sută de ori îi spusesem mamei:

— „Las' să fie lumea roşie, las' să fie albă, eu unul nu mă mai sinchisesc de asta".

Fost'a dorul de aventură, care m'a făcut să-mi calc atât de curând jurământul? Fost-a dragoste de ţară? Ura împotriva bolşevicilor? Râvna după avere, spre a trăi iarăş o viaţă tihnită, ferită de nevoile zilnice? Poate că m'a îndemnat ceva din toate aceste.

Fapt era, că patima politică pusese stăpânire pe mine, ca odinioară patima cocainei. A avea misiuni secrete şi a lega lumea de gard, iată un lucru, care-mi pricinuia multă bucurie.

După încercarea mea neizbutită, mă înapoiai la centru, spre a-mi face rost de alte acte. Căpătându-le, plecai iarăş spre sud.

De astă-dată reuşii să intru în relaţii cu o patrulă a lui Denikin şi mă întorsei triumfător la Moscova.

Bineînţeles, că avui şi de astădată riscuri şi primejdii de înfruntat, din care însă scăpai teafăr.

Dar în urma acestei afaceri, poliţia bolşevică îşi pusese temeinic ochii pe mine. Mă spiona şi mă supraveghia în modul cel mai umilitor şi în lunile următoare mă arestă de nouă ori. In totul avusesem deci de suferit 12 arestări. Mi se părea suficient şi nu aveam chef să încep altă serie şi atunci îmi îndreptai privirile spre străinătate.

CAP. IX.

FUGA ŞI PRIMIREA IN STRAINATATE

Mama îmi dădu ideia să-mi valorific cunoştinţele linguistice şi să caut un post la ministerul de externe. Cu oare care protecţie aş fi putut căpăta în urmă, o slujbă de translator la graniţă, şi de acolo nu mi-ar fi fost greu să părăsesc pământul Rusiei.

Deşi bolşevicii nu mă simpatizau câtuş de puţin, căpătai o slujbă la minister, iar între timp, mama făcea toate demersurile, spre a obţine învoirea autorităţilor, pentru călătoria mea peste graniţă.

Bolşevicii îmi dădură autorizaţia de a petrece trei luni în Suedia, ceiace stârni multă pizmă, în cercurile cunoscuţilor mei.

Mă bucuram şi eu de acest succes, dar bucuria mea era amestecată cu neîncredere: cunoşteam prea bine sovietele, pentru a-mi da seamă, că nu puteam respira în libertate, decât dacă treceam efectiv frontiera.

Şi într'adevăr, bănuiala mea era justificată. Sosind, după o călătorie lungă — Moscova-Petrograd,-Iamburg,-Narva-Reval la frontieră — controlul se face la Narva — funcţionarul în drept îmi spuse: Autorizaţia de plecare în străinătate a fost revocată; trebue să te înapoezi la Moscova.

Cum eram obicinuit cu mentalitatea bolşevică, luai cunoştinţă de spusele sluşbaşului, fără proteste vehemente, care mi-ar fi agravat situaţia şi mă pregătii — oficial — să mă înapoez cu un alt tren la Leningrad. Dar văzându-mă neobservat sării din tren şi o luai pe şosea. Izbutii să găsesc un ţăran, care mă trecu în ascuns peste graniţă. Odată pe pământul Estoniei, luai trenul până la Reval, unde fui găzduit la o familie prietenă. Acolo aşteptai să-mi sosiască bani din Suedia, pe cari îi căpătai fără întârziere. Consulul îmi eliberă viza şi mă îmbarcai pe vapor pentru Stockholm.

Insă în gară la Stockholm, mă aştepta un automobil al poliţiei. Eram disperat şi refuzam cu energie să urmez poliţiştii, până ce înţelesei în fine — pe vremea ceia ştiam foarte puţin suedeza — că era vorba doar să mă ducă la o staţiune de deparazitare. Pe când mă aflam în bae, îşi făcu apariţia o tânără femee, care îmi dete a înţelege, că vrea să mă spele.

Aşa ceva nu mi se mai întâmplase! O bae comunală, unde băeşiţele îmbăiază pe vizitatorii de sex masculin!

Dar in definitiv, îmi zisei, orice ţară cu obiceiurile ei. In orice caz, această primire în străinătate era agreabilă şi mi-era mult mai simpatic să mă las îmbăiat de o tânără suedeză, decât să fiu bruscat de un comisar al „Cekei".

Şi într'o suedeză stricată, exprimai nostimei băeşiţe, mulţumirea mea sufletească: „Rusia teribil, Suedia foarte frumos!"

Oricine a avut ocazia să călătoriască dintr'o ţară zdruncinată prin răsvrătiri interne, cu o valută complet depreciată, într'un stat neutral, cu valuta forte, neatinsă de ororile războiului, cunoaşte sentimentul, de care e animat noul sosit.

E o deosebire ca între zi şi noapte, ca între raiu şi iad.

Abundenţa alimentelor, ordinea, curăţenia, urbanitatea — toate acestea te farmecă cu atât mai mult, cu cât le-ai dus mai mult lipsa în ţara ta.

Aventurile mele în Suedia se pot clasifica în două categorii: cele de natură sentimentală şi cele de natură comercială. Acestea din urmă nu prea au fost plăcute şi s'au terminat cu expulzarea mea din Suedia în August 1924, fiind cu totul lipsit de mijloace. Cu atât mai agreabilă a fost cealaltă latură a vieţii mele. Mi-a adus prima dragoste adevărată şi chiar şi o logodnă.

Deaceia voiu stărui mai mult asupra ei.

Ajungând la Stockholm, trăsei la un văr, student, în acel oraş, aşteptând invitaţii din partea rudelor, care într'adevăr nu întârziară să-mi sosiască.

Primii o scrisoare din partea unei mătuşe din Orebroc şi plecând acolo, mă pomenii în faţa unei cucoane foarte bogată, foarte elegantă, foarte grasă, care fuma într'una ţigări de foi.

Dar mă pomenii şi cu o fată tânără, delicioasă, adoptată de mătuşa, şi deci verişoara mea. Traiul fără griji mă făcuse zburdalnic. Incepui să flirtez de zor cu fetiţa, deşi ştiam că era logodită cu un funcţionar de bancă, pe care de altfel avui prilej să-l cunosc chiar în casa mătuşei. Cât timp era el prezent, eu făceam fetei cel mult o curte inofensivă, îngăduită unui văr, dar îndată ce pleca logodnicul, îmi luam verişoara la braţ, făceam lungi plimbări amoroase şi ne îmbătam de dragoste.

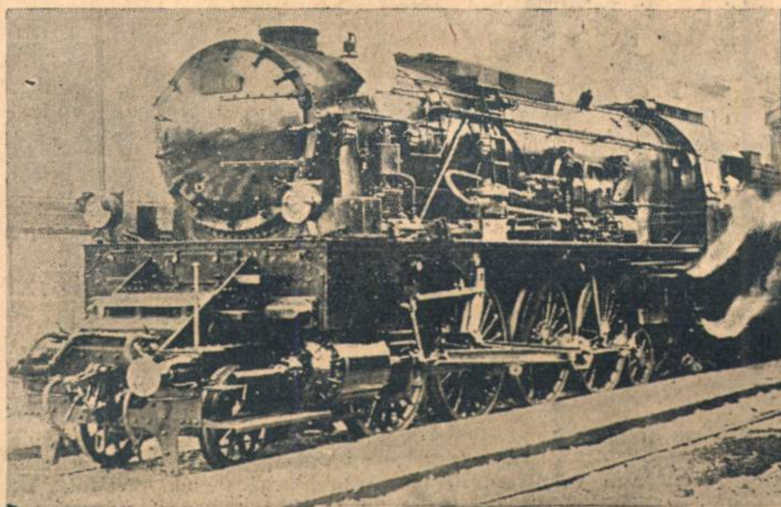
După scurt timp, observai că logodnicul fetei ne scrutează la masă cu ochi foarte puţin binevoitori şi îmi propusei să mă ţiu în frâu. Dar a doua zi, deşi îl aşteptam la dejun, domnul nu veni şi nici în zilele următoare nu călcă pragul casei.

Mătuşă-mea nu scoase o vorbuliţă, dar într'o bună zi apăru în faţa mea, pufăind de zor din ţigara ei de foi şi-mi spuse:

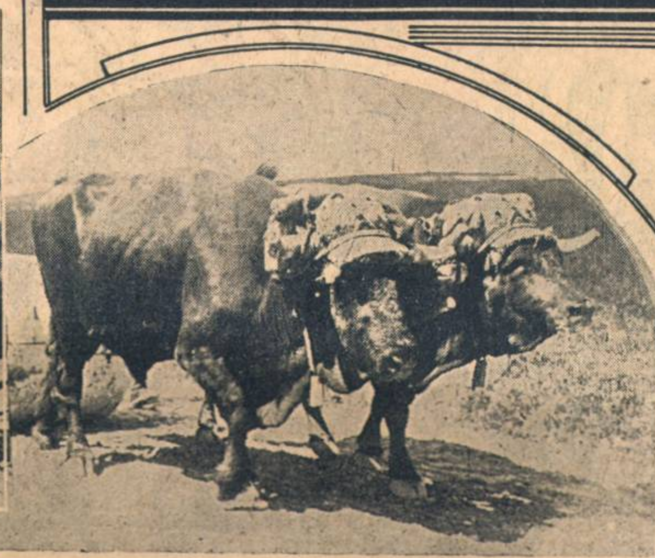
— Am o noutate pentru tine, Alexandre. Mătuşa A. te-a poftit la dânsa la moşie. Acolo ai să te întremezi mai bine. Poţi pleca chiar azi.

(Va urma)

Curiozități

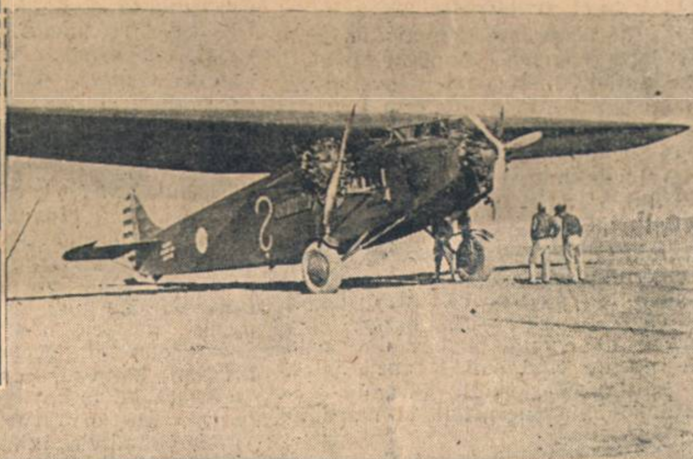
Locomotiva cea mai rapidă din lume, (Austria), parcurge 110. klm. pe oră.

Cum se lucrează șoselele în Spania!

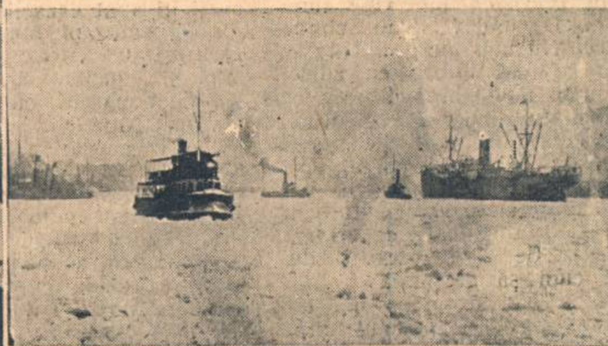
Vânzare de cupoane într'un magazin japonez

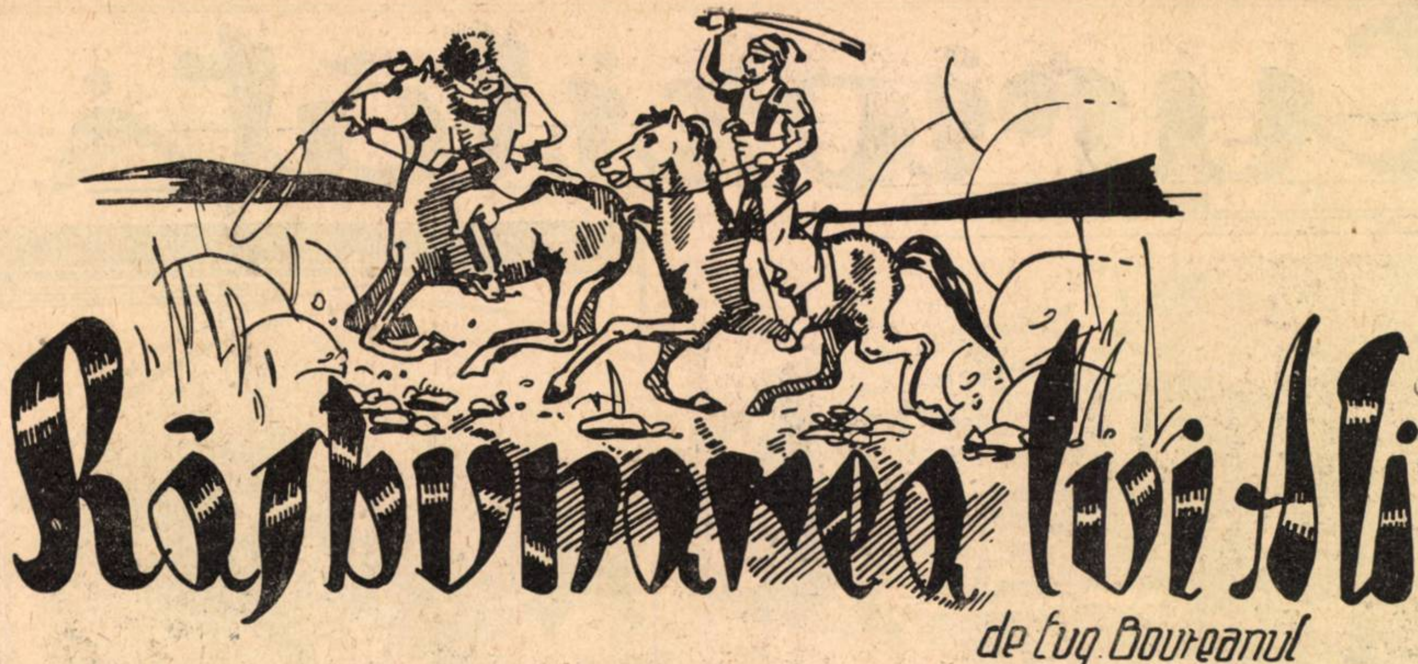
Avionul „semn de întrebare" a bătut recordul sborului de durată, rămânând în aer peste 150 ore

- Coadă la pâine? Nu, skiori în Elveția își așteaptă rândul la funicular!

Aspectul fluviului Elba înghețat de curând!

Răsbunarea lui Ali

de Eug. Boureanul

De pe innălţimea stâncelor — la picioarele cărora marea îşi sfărîmă talazurile înspumate — tătarul cerceteazâ cuprinsul.

De departe, cum stă — aproape nemişcat — pe calu-i murg, Ali Ismail Abdul pare un vârf al ascuţişurilor de cremene, care hotărnicesc cele două înfăţişări ale lumei: repaosul şi veşnicul neastâmpăr — pământul şi apa... De pe întinderile lor, pline de taini, el aşteaptă deslegarea durerii, care-l frământă.

Privirile agere îi cuprind, postată cu postată, păiuşul copt al stepei ce se întinde în zări şterse, — apoi i se întorc în jos, spre adâncimile în care lunecă de pe val departe, tot mai departe,... până acolo pe unde marea înmărmureşte ca într'o lamă nesfârşită de oţel sclipicios.

De nicăiri, însă, nu desprinde nici un semn care să-i curme amarul, aì cărui stropi îi picură în suflet, mereu, şi-i înveninează — tot mai adânc — inima viforoasă şi pătimaşă.

Stepa nu se îndunga de goana nici unui călăreţ... Valurile mării nu legănau nici o barcă... Totul e adâncit ca într'un somn al liniştei şi nepăsării.

Dar în mintea lui Ali ciocănesc, stăruitoare şi necruţătoare, vorbele pe care Mehemed-Cadâr le spusese, ca într'o doară, în seara când se dusese în bazar, (să-şi vândă prada dobândită în cea din urmă raită prin părţile cazacilor. Il auzia parcă şi acum rânjind şi-l simţia furându-l cu coada ochilor, abia încrustaţi în măsliniul feţei:

„Ghiaurul e ca painjenul, frate, — el nu fuge după muscă, ci-i întinde pânza în cale şi-şi aşteaptă prada, liniştit... Ai noştri, bre, umblă după bogăţii şi nu-şi dau seama că asta nu le aduce decât nenoroc... Ei fac întocmai ca fluturii, când zăresc para lumânării: zboară năuci într'acolo şi... fârrr! — rămân fără de aripi... Ce? — tu crezi că bine fac unia dintre ai noştri?... De unde?... S'au schimbat timpurile, bre! Nu mai merge... Uite — ei pleacă şi nu se mai întorc cu zilele, pe-acasă... Şi-i mai bine, bre, de cei ce rămân pe acolo: îi îngroapă câte cineva,... măcar să nu li se impută hoiturile,... şi-s morţi, buni morţi!... Şi-acum, poate, vrei să mă întrebi ce gândesc despre cei ce vin înnapoi!... Mulţi dintre-aceia-s ca fluturii fără de aripi, bre!... Fluturii fără de aripi,... bărbaţi fără femei!... Ce? — tu crezi, poate, că **femeia n'are cum să greşiască?...** N'ai **grijă...** să fie ea şi fată de hoge si... tot cade, — numai să găsiască prilejul, bre!

Cum şade, în potopul razelor moicome, a soarelui ce cade spre chindie, Ali Abdul Ismail **strânge atât de vajnic prăselele** pistolului, ce-i stă sub mână, încât... **parcă** ar vrea **să frângă cârligul godacului...** Apoi începe să-l cerce un fel de îndoială: te pomeneşti c'a vroit, numai, să-şi râdă de el,... să-şi răzbune — măcar aşa — pentru multe taine, pe care amândoi, deopotrivă, ar fi vroit să le uite... Se înfioară şi nu-şi poate stăpâni un gând:

„Numai... să nu se adeveriască nimic,... cum are să-i mai trimită amândouă încărcăturile pistolului... uite! — drept în piept!... Are să-l ucidă, scurt, aşa: bum-bum! — ca pe cel mai spurcat ghiaur!... Dar, nu! — se gândeşte Ali — nu se poate!... Cine are femeie mai frumoasă ca a lui?... Ce fată de hoge mai era în aul?... Cine e mai bogat ca el?

Nu spunea Cadâr?

„Nu ajută, bre, nici bogăţia omului, nici sfinţenia socrului, nici iuzlucul care ascunde frumuseţea femeiei!... Uite! — să zicem că tu ai fi având bani mulţi, că... socrul tău e hoge şi că... dintre cele mai de soiu tu ţi-ai ales muierea cea mai frumoasă... Te bucuri tu de ea, când duci o viaţă ca asta?... Nu!... Te chinueşti să-ţi aduni comori, şi... căile stepei, ori valurile mării îţi pot aduce în casă nefericirea, căreia tu i-ai lăsat uşile deschise, la plecare!...

Fără să vrea, Ali îşi aminteşte şi de alte întâmplări, care-i trecuseră neluate în seamă, până atunci... Incep să i se lămuriască multe amănunte... Sclipirile de bucurie, din privirile Hailié-i, la plecările lui mai lungi şi mâhnirile, rău stăpânite ori de câte ori se întorcea acasă... Abia acum începea să-şi dea seama de rostul cântecelor ei, necurmate, cu isprăvi căzăceşti, la auzul cărora sufletul lui se cutremura de ură...

De câte ori n'a rugat-o pe Hailiè — înaintea căreia inima lui aspră se simţia slabă, fricoasă — să curme cu cântecele acele, ale „câinilor dela Don"!... Parc'o auzia răspunzându-i, cu blândeţea aceia — prefăcută — înnaintea căreia simţurile lui tresăriau de porniri pătimaşe:

— De ce opreşti cântecele pe buzele mele?... Nu-ţi mai sunt dragi, Ali?... Glasul Hailiè-ii îţi supără auzul?... Ori, atât de urâţi îţi sunt cazacii..., că-i găseşti mai prejos de cântecul meu?... Atunci, tu, Ali — care eşti un viteaz — de ce nu-i afli prea mici şi... pentru ura ta, şi de ce-ţi mai spurci hangerul cu sângele lor?...

...Dar, gândurile i se curmă, dintr'odată... In zări, parcă se mişcase ceva, care se răstogolia ca un ghem, pe îndepărtatele întinsori ale stepei...

Tătarul nu putu desluşi nimic hotărât... Ierburile ce se'npăioşaseră de secetă, împrumutaseră sclipiri de alamă şi soarele în apus scălda cuprinsul într'atâta lumină gălbuie, încât el trebui să-şi pună mâna, streaşină, de-asupra ochilor. Işi încruntă privirile... Acelaş ghem, care creştea — treptat — între ierburile înnalte...

De-odată, calul îi necheză prelung. Inima tătarului tresări, ca o coardă întinsă şi lovită pe neaşteptate. Ochii i se măriră, aproape să-i iasă din orbite... Zărise, lămurit, dolmanul verde, al **cazacului şi — fără să mai stea la gânduri — îşi împinse murgul în goană viforoasă, spre el...**

Goni, îndelung, printre cutele abia undoiate ale desfăşurării fără de cuprins... Tăia ocoluri largi, pe căi pierdute, neştiute decât de ai lui,... spre-o ţintă de care era încredinţat că nu avea să dea greş...

Goni, goni mereu...

De-odată, caii li se opriră, struniţi pe loc. Nechezăturile lor tulburară ciudat, liniştea serii, care cădea grăbită.

Călăreţii se priviră de departe, cu ochii scăpărători de mânie... De-abia atunci înţelese Ali că... nimeni nu se putea încumeta prin părţi atât de primejdioase,... nimeni n'ar fi încercat — fără cutremurări — dragostea unei tatarce, a nevestei lui, decât duşmanul acela, neînfricoşat,... hotnogul Piotr Poluşin....

La rânjetul batjocoritor, al cazacului, tătarul simţi fiorul morţii, mai cumplit decât în ciocnirile învălmăşite în sânge, ...în care căutau sa se răpună de-atâta timp.

Vrăşmaşii se măsurară lung, — apoi cazacul îşi înpintenă calul, răcnind sălbatec:

— Pajal!

Murgul tătarului fulgeră, din loc, şi-apoi o detunătură răbufni pustiul... Mâna, atât de sigură, a tătarului tremurase, însă. Greşise. Ochi a doua oară şi trase din nou, — dar... hotnogul se lungise după burta calului, care tăia un ocol larg, în goană vijelioasă.

Poluşin se depărta. Ali nu mai avea timpul să încarce şi... se aşternu după el...

Inaintea lor, întinderile se mistuiau cumplit de iute. In urechi le vâjâia goana neînfrânată a cailor, cari sforăiau scurt, în copcile din ce în ce mai furtunoase, mai meşteşugit încovoiate, prin ierburile care făsâiau aprig, ca şi cum ar fi fost înghiţite de gurile lacome ale unor coase uriaşe...

Cazacul începu să-şi dea seamă că — istovit de drumul lung, de mai înainte — calul nu-l putea scăpa de urmărirea tătarului. Desprinse arcanul de lângă coburi şi... făcu alt ocol...

Ali îi tăiă drumul,... dar laţul — dibaci svârlit — se destinse o clipă, prin văzduh, ca un cuib de şerpi, împrăştiaţi într'o înşiruire capricioasă şi încolăci gâtul calului, ce se apropiă. Tătarul urlă, de mânie, — trase jungherul şi, înainte ca frânghia unsuroasă să se fi strâns înnăbuşitoare, îi vârî lama între coama bogată şi laţul necruţător. Smunci însuş, dar vârful pumnalului se adânci în gâtul dobitocului. Innebunit de mânie, Ali trase mereu, din ce în ce mai silnic şi... curmă strânsoarea arcanului...

Un alt strigăt, ca de izbândă, clocoti peste întinderi... Poluşin înţelesese că scăparea nu mai sta de cât... în vre-o minune. Sabia nu-l putea apăra prin locuri atât de pline de primejdii, pentru cazaci. Işi înfipse adânc colţii pintenilor în pântecele subţiat de goană, al calului ce-şi încetinia fuga pe fiecare clipă...

(Va urma)

Ferma cu reptile

O aventură senzaţională a detectivului mondial Gex Trevor

de Rudyard Mullton

Tânărul Paul Bernard se îndrăgosti de fata portughezului: dona Felicitas Domingos era o fiinţă blondă, numai de 15 ani, fără nici o voinţă în faţa energiei sălbatice a tatălui ei. Când acesta o forţă să se căsătorească cu un englez ,anume Randall, tânărul secretar îndrăgostit, părăsi America, se repatriă şi plecă, iară, ca simplu soldat, într'un răsboiu isbucnit în colonii. El câştigă în răsboae şi misiuni, în toate continentele, grad cu grad, şi ajunse general, pe frontul dela Verdun, în 1916. Intre timp, Lady Randall, fosta dona Felicitas, muri, dând naştere unui băiat blond si vânjos, lui Randall. Băiatul rămase în curând orfan şi de tată şi fu crescut de unchiul său, don Diaz Domingos, fratele donei Felicitas.

Diaz Domingos, descoperind mine de diamant şi fer în Minas Geraes, a fost unul din pionerii industriei metalurgice braziliene, înfiinţând prima uzină de motoare. Dick Randall, nepotul său, lucră în uzinele lui Diaz Domingos, urmă strălucite studii de inginerie la şcoala politechnică din Rio de Janeiro şi plecă în Franţa, unde se specializă în motoarele de aeroplane, devenind în acelaş timp unul dintre cei mai îndrăzneţi aviatori. In amintirea idilei sale de demult, generalul Paul Bernard luase sub protecţia sa pe Dick Randall şi ţinea la el, ca la propriul său fiu.

Cu câteva săptămâni înainte de vizita generalului Paul Bernard la Trevor Gex, sosise din Brazilia vestea morţii lui don Diaz Domingos, marele industriaş şi unchiul lui Dick Randall. Aviatorul plecă îndată la Rio de Janeiro, după ce şederea sa în Franţa răscolise în sufletul bătrânului general amintiri, pe care le credea deapururi moarte.

Indată după sosirea lui Dick Randall în Brazilia, ziarele aduseră în interval de o săptămână vestea celor două accidente, din care aviatorul scăpase ca prin minune.

— Fireşte, — spunea generalul lui Trevor Gex, pe puntea vaporului ce-l ducea în Brazilia, — fireşte că oricui i se poate întâmpla un accident şi nu există om, care să nu-şi fi văzut odată măcar în viaţă, moartea cu ochii. Dar eu cunosc bine mediul pătimaş în care Dick a intrat iară şi de aceea două accidente pe rând, mi se par prea multe, ca să le pot atribui numai întâmplării. Mi-e teamă... Dacă ai şti, Gex, ce uşor curge sângele în Brazilia!... Dacă ai şti ce amestec ciudat de cavalerism şi cruzime, de curaj şi felonie, rezidă la baza tuturor actelor de acolo!...

— La cât se ridică averea lui Diaz Domingos? întrebă Trevor Gex.

— La o sumă fabuloasă. Socotind valoarea minelor, uzinele şi culturile din întinsele fazende dela Rio Grande do Sul, averea se spune că ar fi, în monedă braziliană, de aproape un miliard de *milreis*, adică de două miliarde şi jumătate franci francezi.

— Mai sunt alţi moştenitori, afară de Dick Randall?

— Nu se ştie precis, până la deschiderea testamentului, cine vor fi moştenitorii. Dick fiind însă crescut de Diaz Domingos, se crede că defunctul ar putea să-i lase lui aproape toată averea şi prea puţin celorlalţi moştenitori, mai ales că Diaz Domingos nu a avut copii. Dar tocmai această moştenire fabuloasă, care face dintr'un inginer sărac un miliardar, mă îngrijorează, în ce priveşte soarta lui Dick: el se află acum într'un mediu de aventurieri şi de crimă, — un mediu de care, totuş... mi-e dor!...

GEX TREVOR

UN MASAJ CIUDAT

Cufundaţi în analizarea cazului Randall, — deşi pe bordul unui vapor pasagerii se cunosc, între ei, după prima zi de călătorie — generalul şi detectivul Trevor Gex nu vorbiră cu nimeni. Căzură de acord că, în adevăr, era foarte logic ca, în mediul aventuros din unele regiuni sud-americane, moştenirea lui Dick Randall să atragă privirile hrăpăreţe. Rămânea de văzut, cine avusese interesul să deterioreze o piesă dela avionul lui Dick şi cine asvârlise cuţitul spre el — dacă, în adevăr, cineva urmăria să asasineze pe tânărul aviator.

Detectivul arătă că, până nu vor ajunge în Brazilia, ca să studieze faptele la faţa locului, orice alte concluziuni, decât cele de mai sus, ar fi construcţii pe nisip, — afară de cazul, dacă alte premize noui nu vor surveni cumva.

Vaporul făcu o escală la Lisabona şi cei doui prieteni vizitară capitala Portugaliei, pe o zi de soare dogoritor. Străzile largi, cu trotuare în mozaic, vasta *Praca do Commercio* — Piaţa Comerţului, — cu arcul de triumf, sub care trecură în strada Augusta, lăsând în urmă piedestalul împodobit cu un cal şi un elefant, iar sus purtând statuia de bronz a lui don José; fluviul Tagele, larg cât marea şi curgând ca o lumină albăstrie; colinele verzi de pe malul celălalt, şi întreaga splendoare a zilei de vară, strecurară în sufletul generalului acea stăpânită exuberanţă, acea vagă exaltare, pe care numai călătoria prin capitale necunoscute o dă.

Generalul Paul Bernard văzuse cheiurile Nevei, ale Tamisei, văzuse Saint-Laurent din Montreal, dar măreţia cheiului din piaţa Comerţului, — *Caes das columnas*, — cu coloanele lui de marmoră, era neîntrecută.

Ajunseră în *Rocio*, în piaţa Don Pedro, locul de întâlnire al locuitorilor oraşului; aci, reveria generalului se spulberă: pavajul ondulat simula sinuozităţile undelor marine, ceeace, pentru trecătorii neobicinuiţi, făcea mersul foarte penibil. Trevor Gex, rubicond şi placid, părea că luptă din greu, bătând cu picioarele lui scurte, ca nişte aripioare de focă, pavajul atât de original. Inaintară încet prin mulţime, căci Rocio din Lisabona este locul de plimbare cum ar fi Puerta del Sol din Madrid.

Generalul fu trezit din uşoara sa exaltare admirativă, nu numai de ondulaţiile pavajului, dar şi de Trevor Gex, care-l întrebă deodată:

— Aţi telegrafiat lui Dick despre sosirea noastră?

— Fireşte că nu... Vrei să plecăm după şoareci cu pisica cu clopoţei?

— Am un plan, d-le general. Trebue să trimitem o telegramă prin fără fir, la Rio de Janeiro, anunţând lui Sir Randall că sosim.

— Dacă crezi necesar, scri-o d-ta, te rog.

Intrară în palatul poştei.

Trevor Gex scoase un stylo şi un bloknotes, scrise câteva cuvinte şi întinse foaia de hârtie generalului. Acesta citi:

„Sosesc la 23 pe vasul AMAZONA, însoţit de celebrul detectiv Trevor Gex“.

— Dar, dragul meu, zise generalul, telegrama asta e absurdă. Inseamnă că prevenim pe eventualii noştri adversari, de intenţiile noastre. E contrar orcărui principiu de tactică şi strategie.

— Eu am strategia şi metodele mele personale, d-le general. La ce folos să-mi ascund plecarea spre Brazilia? Dacă adversarii noştri sunt tari, inutil le-aş ascunde intenţia mea de a-i urmări şi divulga; până acum, desigur că a şi aflat despre îmbarcarea noastră şi scopul călătoriei noastre în Brazilia. Dacă sunt slabi, nu văd de ce aş lua prea multe precauţiuni. Citind această telegramă, îşi vor zice, desigur, că sunt un ageamiu, incapabil de a păstra cel puţin secretul asupra intenţiilor mele şi atunci vor deveni mai puţin prevăzători şi vor face gafe, din care noi nu vom avea decât folos de tras. In ce priveşte lipsa de modestie cu care mă intitulez singur „celebru detectiv“ vă rog să notaţi, că dv. veţi iscăli telegrama şi că nu puteţi avea decât o bună părere

(Conitnuare în pag. XX)

(Urmare din pag. 19-a)

despre mine, de vreme ce m'ați luat cu dv. De altfel, și acest calificativ, de „celebru detectiv", își are rostul lui, în planul meu, a cărui reușită, va avea darul să verifice, poate înainte chiar de sosirea noastră în Brazilia, dacă e vorba în adevăr de accidente datorite întâmplării, sau dacă Dick Randall este amenințat de o mână criminală.

Dornic de a eși mai repede la aer, pe străzile largi ale orașului, generalul semnă telegrama, pe care detectivul o predete apoi, la ghișeu.

Plecară, după aceasta, să viziteze vestita mânăstire Belem, cu svelte și înalte coloane ce îmbină grația maură cu masivitatea gotică. Monumentul poartă datina timpului, ca pe o poleială aurie, căci ploaia, atât de rară pe aci, nu i-a dat acea culoare ternă a monumentelor din Nord.

Trecură pe alei de portocali, camelii și cactuși, iar a doua zi, de pe bordul vaporului ce se depărta, generalul, cu acea nuanță albăstrie, mai închisă, a ochilor, — ce părea o vagă melancolie, umbrindu-i privirile limpezi — privi peisagiul meridional al coastelor portugheze, ce rămâneau în urmă, scăldate în soarele de aur.

IV

UN SPION PE BORD

Pachebotul *Amazona* înainta spre Sud, pe a mare liniștită ca o oglindă sclipitoare, ocolind coasta africană, pe care avea să facă o nouă escală, la Capul Verde, în portul *Dakar*. Abia de acolo, avea să înceapă traversarea propriu zisă a oceanului Atlantic, între continentul african și America de Sud.

Generalul Paul Bernard și Trevor Gex, legară, în această etapă, numeroase prietenii pe bord: căpitanul vasului, un vechiu prieten al generalului; un pianist celebru, care se ducea la Rio de Janeiro; un explorator englez, care debarca la Dakar, americani, fete tunse, care fumau ostentativ, aristocrate care luau masa cu căști de briliante pe cap, tineri ofițeri de marină vecinic îndrăgostiți de o pasageră originală,—și toți acești oameni se împrietenisеră repede între ei, așa că nouii pasageri îmbarcați dela Dakar, formară un fel de grup de necunoscuți, ca niște intruși în mediul celor ce veniau dela Bordeaux sau Lisabona.

Printre cei îmbarcați la Dakar pentru Rio de Janeiro, se afla o femee de o frumusețe foarte expresivă, o brună înaltă, cu ochi mari, stranii, scăpărători ca două diamante negre, cu pielea mată ca de creolă. Purta seara, în restaurantul transatlanticului, rochii de stil, învoalate ca niște campanile, din dantelă neagră și șaluri roșii cu mari desene de flori imprimate. Părul ei negru — nu era tunsă — era împărțit în două masse grele, de o cărare dreaptă la mijloc, iar din bobурile urechilor, atârnau doui cercei țuguiați, enormi, de onix negru.

Generalul părea evident impresionat de această femee, care avea ceva exotic și provocător în înfățișare:

— Gex, șoptise el când o văzuse îmbarcându-se la Dakar, pariez că e spaniolă sau braziliană.

— Minunată femee!... șopti generalul. Dar ce stârpitură de bărbat o însoțește! Dacă cumva e soțul ei, o plâng.

Intr'adevăr, femeea aceasta mândră, înaltă, era pretutindeni însoțită de un chinez pitic, diform, cu pași mărunți, cu fața de vierme galben, care o urma ca o maimuță scundă și cocoșată.

Dela Dakar, placidul Trevor Gex devenise de o volubilitate ce contrasta ridicul aproape, cu înfățișarea sa grăsună și blajină. El intră repede de vorbă cu toți călătorii îmbarcați la Dakar, și tuturor li se prezenta:

— Dr. Trevor Gex, celebru detectiv.

Generalul îl luă la o parte:

— Dragă Gex, nu mai înțeleg de loc purtarea ta. In loc să te deghizezi și să-ți schimbi numele, tu-ți divulgi tuturor identitatea. In felul acesta, cred că ne paralizăm orice șansă de a descoperi ceva. Toți acești pasageri au aflat din gura ta ce este cu *„cazul Randall"* și s'ar părea că te lauzi tuturor cu misiunea ce ți-am încredințat, de a cerceta acest caz. Nu știu ce să cred despre discreția pe care care ți-am cunoscut-o odinioară.

— Eu n'am nevoe să mă deghizez, d-le general. M'am deghizat odată pentru totdeauna: numai eu știu câte sforțări mi-au trebuit, ca să iau aspectul acesta de burghez ridicul, cu început de abdomen și gută, cu fața rotundă și congestionată, ca de digestii penibile, cu aerul acesta bleg, care face pe adversarii mei să se creadă în cea mai mare siguranță, văzându-mă... Cât despre indiscreția cu care mi-am divulgat identitatea și misiunea ce mi-ați dat, ea a dus la rezultate excelente.

— Care anume? întrebă ironic generalul.

— Vă pot anunța cu preciziune, d-le general, că cele două accidențe suferite de protejatul dv. nu se datoresc simplei întâmplări, ci au fost două tentative de asasinat.

Generalul rămase o clipă uimit.

— De unde știi, că doar nici n'am ajuns în Brazilia? Cum ai aflat asta?

— Mai mult: vă pot afirma că Dick Randall se află într'o permanentă primejdie, având adversari abili și mulți.

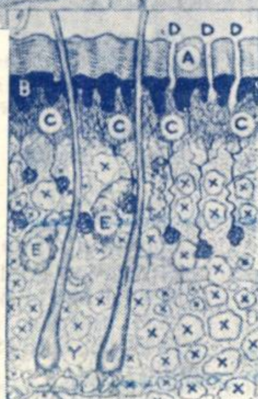
— Dragă Gex, visezi. Astea sunt numai presupuneri. Sau poate că așa ai dori să fie, în pasiunea d-tale de afaceri tenebroase. N'am ajuns oare noi la concluzia că nu putem ști de pe acum nimic precis?

(Va urma)

Epiderma omului sub microscop.

OCHIUL ȘTIINȚEI, care pătrunde cele mai obscure secrete ale naturii și-și extinde privirea — prin telescoape — spre atât de depărtatele stele, n'a trecut cu vederea nimic ce i-ar putea suscita interesul, într'un domeniu atât de ușor și apropiat, cum este epiderma corpului omenesc. Și cu toate acestea veți vedea mai la vale, că o serie de lucruri, a căror importanță n'a fost măcar suspectată, au eșit abia de curând la iveală. Știința are astăzi mijloacele să explice de ce fața mătăsoasă, catifelată și delicată, a unui copil, nu poate fi recăpătată de către ambițioșii îngrijitori de frumusețe, la vârste mai înaintate.

A. Epiderma sau suprafața pielei acoperită de «țiglă». **B.** Porțiunea interioară unde se produce procesul de fabricație. **C.** Capilarele pielei. **X.** Celulele de grăsime. **D.** Porii. **E.** Glandele producătoare de seu.

Ungerea unui corp omenesc cu vax de parafină — sistem de înfrumusețare care se'ntrebuințează astăzi pentru înlăturarea celulelor de prisos ale pielei și scoaterea la iveală a porțiunei curate de dedesupt. Napârlirea pielei la șarpe trece printr'un proces asemănător.

M-lle Benz, actriță franceză, socotită drept femeia cu cel mai frumos ten din lume. E supranumită „femeia cu pielea de alabastru".

Cu toate acestea, examinându-i fața la microscop, vom rămâne uimiți văzând cum solzii cari îi acoperă obrazul nu prea se deosebesc mult de acei ai șarpelui, încolăcit în jurul gâtului său.

Ambele ființe derivă din strămoși de categorie reptiliană și explicația este destul de clară

Fața unui șef indian, în vârstă de 137 de ani. Trăsăturile au luat o înfățișare care nu se prea deosibește de pielea încrustată a unui șarpe.

Epiderma oricărei ființe omenești, este o fabrică de țiglă. Și, mai ales, această fabrică trebue să funcționeze zi și noapte, atâta vreme cât trăește ființa respectivă. Țigla pe care o fabrică este tot atât de necesară sănătății și vieții, cum sunt de trebuință țiglele de pe acoperișul unei case — pentru confortul celor dinăuntru, atunci când vin intemperiile.

Așa zisa țiglă, pe care fiecare dintre noi o posedăm și depindem de dânsa, nu este decât partea din afară a pielei, care îmbracă corpul în permanență, într'o îmbrăcăminte proteguitoare.

Există animale, în special acelea de apă, cum sunt peștii, viermii de mare și grupa **octopus**, care au pielea netedă și lustruită. Omul nu aparține însă acestui grup. Pielea omului nu reprezintă numai o îmbrăcăminte, cum ar fi hainele, ci se aseamănă doar cu îmbrăcămintea, având și o anumită particularitate. Se schimbă în permanență.

Pielea pierde mereu dintr'însa, iar datoria naturii, este a înlocui de îndată, ceeace a fost lepădat. Grija aceasta cade asupra păturii mai adânci a pielii, care cu multă măestrie, fabrică țigla cea nouă, cum ar fi un lucrător ce vine din când în când să schimbe țigla veche a acoperișului unei case.

Numai de foarte curând oamenii științei s'au putut dumiri asupra secretelor pielei omenești. Vreme îndelungată chestiunea aceasta a fost dată uitării — după cum au fost lăsate și oasele, de către anatomiști, atunci când convingerea generală era că singura datorie a oaselor, este aceea de a ține forma (conturul) inertă a corpului. A trebuit mai târziu, să apară străluciți cercetători, cari să descopere că oasele sunt organe vii, cu atribuții de profundă importanță; cum că unele dintre ele, de pildă, adăpostesc fabricile, unde sunt construite celulele de sânge roșu proaspăt, care țin în perfectă stare fluidul vital, monopolul sănătății.

Iată că recent, fiziologii au început să descopere o lungă listă de atribuții similare și utilități, pielei, acoperite de așa zisa țiglă.

In Anglia, profesorul **H. J. Fleure, dela** faimosul colegiu din **Aberystwyth,** a demonstrat importanța pielei, în eliminarea căldurii corporale, în vreme ce partea din afară, bine acoperită, apără de intrarea murdăriei și a germenilor primejdioși. **Sir Thomas Leurs** din Londra, a arătat, în urma laborioaselor sale cercetări, cam ce particularități chimice are pielea, e vorba mai ales, de acele chimicale pe care le produce instantaneu, când este rănită de o înțepătură sau arsură.

Un alt fizician britanic, doctorul **Allison Glover** spune, după constatările sale, că pielea poate înmagazina, la ocazie, cel puțin o treime din tot sângele corpului. Iar profesorul **Joseph M. Thuringer,** dela școala de medicină a universității din Oklohama, (Statele Unite ale Americii,) a publicat, prin serviciul bibliografic al institutului **Wistar** din Philadelphia, studii importante și precise, asupra felului cum părțile mai adânci ale pielei, fabrică mereu și alimentează partea din afară, cu cuvertura protectoare, de care corpul omenesc are nevoe.

Prin lentilele unui puternic microscop, chiar și delicata piele a unui copil sau a unei femei frumoase, poate fi luată drept spinarea solzoasă a unei reptile.

Impletită și aranjată într'un chip extrem de complicat, suprafața pielei este formată din milioane de solzișori, foarte asemănători solzilor, cari acoperă corpul unui șarpe. Asemănarea este mai mult decât accidentală. Toate animalele depe scara mai înaltă, inclusiv omul, descind — după cum afirmă teoria asupra evoluției, — din străbuni de tip reptilian. Intocmai cum strămoșii animalelor, din categoria omului, au trăit altădată prin ocean și alte ape, așa cum trăesc pești acum, tot așa și unii strămoși, ceva mai târziu, în linia ascendentă, au viețuit prin mlaștinile epocii de cărbune, ca bestii reptiliene, murdare și solzoase.

Natura nu putea, desigur, să aibe mai multă grijă, — găsind un mijloc mai practic, decât acești solzi, — pentru protejarea viețuitoarelor. Dacă un solz se rupe sau își pierde uzul, poate fi înlocuit cu ușurință și împletit cu acei rămași buni, așa cum lucrătorul revizuește țigla unui acoperiș. Cum acționează solzii pielei în asemenea fel, se poate constata, dacă luăm o perie tare și frecăm de trei patru ori pielea de pe umăr sau de pe față. După această încercare, dacă vom privi spre firele periei, vom vedea, la un microscop de mică putere, solzișori mititei și plați. Aceștia reprezintă cuvertura pielei, care se pierde în tot cazul și — fără îndoială, — este apoi înlocuită.

Mii, ba chiar milioane din aceștia sunt lepădați, depe corpul omenesc, în fiecare săptămână.

Când unele condițiuni anormale cauzează o pierdere mai îmbelșugată, a acestor solzișori, se formează așa zisa mătreață, fiindcă această pierdere este în special o tendință a pielei capului, poate pentrucă e suprastimulat de germenii cari îl invadează. Mijloacele pentru propria perpetuare, pe cari le întrebuințează natura în această direcție, sunt mult mai bune decât cele inventate de om. Această latură a chestiunii, a preocupat mult pe profesorul **Thuringer,** în lucrarea pe care am numit-o mai sus.

Luând tăieturi mici din pielea a diferite corpuri omenești, obținute dela criminali executați sau din operațiuni chirurgicale, profesorul dela Oklohama le-a urmărit în procesul divizării celulelor vii, pentrucă prin aceste divizări, celulele pielei, fabrică apoi altele noui, de care are nevoe suprafața, pentru continua reparare a locurilor lezate.

Rareori a putut o investigație științifică să ceară o muncă mai răbdătoare. Intr'un specimen de piele, luat dela o ureche omenească, profesorul **Thuringer** și colaboratorii săi, au putut număra prin microscoape, 1.609.650 celule — și dintre toate acestea au găsit numai 6 care erau în proces de divizare, spre a face loc altora noui. In alte mostre de piele, din alte părți ale corpului, cercetările au fost mai fructuoase. Intr'o bucățică de piele, provenită dela o operație chirurgicală a unui copilaș, în vârstă de 17 zile, s'a găsit de pildă, 456 de celule în desfacere, dintr'un total de 81.264 celule, examinate la microscop.

Profesorul **Thuringer** constată, ca o regulă generală a fabricării celulelor, că pielea animalelor tinere, se formează mult mai repede, decât a acelora mai în vârstă. Aceasta este adevărata explicație a finei țesături și a moliciunei feții unui copil — în comparație cu a unui om bătrân.

Se pare totuș că procesul prin care celulele pielei sunt fabricate, este acelaș în toate părțile corpului și la toate vârstele animalelor, din grupa căreia aparține și omul .E un proces format din două părți; una biologică și una chimică. Din acesta rezultă un material mai bun și mai indicat pentru menirea pe care o are, decât orice substanță artificială, pe care înțelepciunea chimiei a putut-o produce. Substanța se numește **keratină,** materialul chimic din care se compune „țigla" depe piele, poate cea mai inertă și mai indestructibilă substanță dintre toate cunoscute prin lumea vegetală sau animală.

Profesorul **Thuringer** explică pe larg, — în urma laborioaselor sale cercetări, — cum se produc celulele în partea interioară a pielei și cum înlocuesc pe acelea din afară, care se divizează în două și se pierd.

Celulele acestea, în măsură ce înaintează spre piele, devin din ce în ce mai inerte, prefăcându-se în **keratină.** Celulele își pierd caracterul de viață și formează „țigla" acoperișului. Schimbarea se face cu mare încetineală și pe nesimțite.

Fabrica de „țiglă" a corpului nu se mulțumește numai cu scoaterea la suprafață a acestor celule de keratină. Dânsa face în așa fel, încât le înzestrează cu un material care le menține moi și flexibile, iar în acelaș timp previne atacurile germenilor primejdioși.

Acest prezervativ al tenului, este substanța pe care fiziologii o numesc **sebum.** Un material asemănător vaxului, care generează incontinuu prin glande mititele din interiorul micilor tuburi prin care crește părul.

Profesorul **Fleure** afirmă că detaliile în materie de fabricare a keratinei, variază la diferitele rase omenești. Se poate să fie aceasta o explicație a diferențelor dintre pielea popoarelor asiatice și a acelor europene.

Incetul cu încetul, omenii științei descoperă, cum că pielea omenească reprezintă un organ, care nu trebue neglijat. Tot așa cum cetățeanul, care vrea să doarmă liniștit și confortabil, în vreme de ploaie, nu neglijează acoperișul casei sale.

(N. L. ROTEANU)

Deslegătorii jocurilor pe luna Decembrie 1928

ARAD. — Cimpoieș Nicolae 85;
BACAU. — Bercu și Nathan Enghelberg. 90: George Caiserliu 100; Pelaghiță Eustațiu, 10:
BISTRIȚA. — Aurel Moldovanu, 40;
BOTOȘANI. — Albert Gross, 70; Alterescu Victor 95:
BARLAD. — Chicoș Const. 80; Magdalena Gheorghiu, 20:
BRAILA. — Teodor Stamate, 100; Ovidiu și Aneta Iurașcu, 50;
BRAȘOV. — Alexandru, Nicu și Andrei Ivan, 75;
BUCUREȘTI. — Grecu Sebastian, 75: Grigore Romanescu, 100; Julius Wainer, 90; Locot. Sohasky 95: Aurel Lupu 100; Vasile Alexandrescu, 15; Bădescu Procopie, 100: Costel Nichita 100; Panaitalu D. Socrate 25: Lupu Alexandru 10: Irène D'Y 90; Didina și Marioara Mihăilescu 90;
BUZAU. — Cornelius Chelaru 100; Lionel D'Ally 100:
CURTEA DE ARGEȘ. — Vasile Ionescu 90: Gogu Popescu 90:
CALARAȘI. — Retta și Tity Rădulescu 90:
CAMPINA. — Carol Csiki 10; Nicu C. Slavu 85;
CHIȘINAU. — R. Ionescu Darzeu 85;
CARACUSENI. — Venceslav Chulinschy 100:
C.-LUNG. — D. Tomescu, 100;
CONSTANȚA. — D. Pisanty 95; Bontea Titu 80; St. Naparu 95: Athanasiu C. Tănase, 90;
CRAIOVA. — Alex. Costăchescu 90; Paul și Aurel Enescu, 100: Ramiro Delamare 100; I. Munteanu 90; Nicu Elizar 95; Corneliu Puțureanu 100: Bică Pisosky 100: Fischer H. Andrei 100: Tytta Stoiculescu 90; Tică C. Popescu 85: Mady și Jeana Rocoș 60; Grigore Corâciu 85; Mircea Georgescu 95: Mihail Ciocăltea 100: Tudor Marin 95; Iby Golfineanu și Juan dela Munte 100; Mircea V. Bârsan 90: Const. Mitu 90;
FOCȘANI. — Const. Cojan 100; Georgetta Iliescu 100: Anișoara Spiridon 15; Nicolae T. Nicolau 100; Nicolae Iliescu 100; Marioara și Ionel Rădulescu 90;
GALAȚI. — Teodor C. Iani și Elena Teodor 90: Nicolina Sostavici 70; Carol Bucovski 90; Nicu Dimitriu 90;
IAȘI. — Ionel Feifer 100: Ionel Bogdan 100: Const. Pavelescu 95;
LIPOVA. — Dimitrie A. Ardeleanu 90;
LUGOJ. — Ionel Zamfirescu 100;
COM. OIEȘTI. — Mișu Ionescu 80;
PITEȘTI. — Ion Zaharescu 90;
R.-VALCEA. — Jean și Mișu Constantinescu 90;
ROMAN. — Dascălu E. 70;
SLATINA. — Mugurel Aragon 90;
SOCARICIU (Ialomița). — Nicu Pavelescu 100;
TARGOVIȘTE. — Tomescu I. Leonida 90; Nicu T. Niculescu 95;
TG. OCNA. — Sophie Herscovici 90;
TATAREȘTI-BASARABIA. — Vladimir Ciobanu 100:
T.-MAGURELE. — Fănel Teodosiu 85:
T.-SEVERIN. — Grigore Timoftescu 80; G. Itop 90: Gr. Ginescu 95; Paul Mihăilescu 90: Gică Sitaru 95: Gică Vlastou 100; Gh. Ghițulescu 85; Lilly Mihuțescu 70:
VULCANA. — Lonny Pop 100;
VASLUI. — Lizica Petrăchescu și Valeriu Mitru 85:

* * *

Dintre cei cari au întrunit numărul cel mai mare de puncte (100) au câștigat prin tragere la sorți următorii:

LUGOJ. — Ionel Zamfirescu premiul de lei 1.000.

BACAU George Caiserliu, premiul de lei 500.

CRAIOVA. Paul și Aurel Enescu, premiul de lei 300.

Volumele au fost câștigate de:

CRAIOVA: Andrei H. Fischer
BUCUREȘTI: Bădescu Procopie
IAȘI: Bogdan Ionel
TATAREȘTI-BASARABIA: Ciobanu Vladimir.
T.-SEVERIN: Vlaston Gică
BRAILA: Th. Stamate
BUZAU: Chelaru Corneliu.

Câștigătorii de mai sus, sunt rugați a-și trimite de urgență adresele la redacție, spre li se expedia premiile.

* * *

D-nii,
Grigore Romanescu-București:
Theodor Stamate-Brăila:
Petre T. Iliescu-Focșani
sunt rugați a-și trimite de urgență adresele precise, la redacția revistei, str. Sărindar 12 București, spre a li se expedia premiile concursului.

* * *

Deslegările jocurilor se primesc la redacție până la 10 Februarie 1929. Fiecare joc acordă deslegătorului un număr oarecare de puncte. Cel care obține numărul cel mai mare de puncte, prin deslegarea celui mai mare număr de jocuri, din numerile 1, 2, 3, 4 și 5, va primi un premiu de 1000 lei. Premiul al doilea e de 500 lei; premiul al treilea 300 lei. Următorii șapte deslegători primesc câte un volum din operile autorilor renumiți. Deasemenea vom publica numele tuturor deslegătorilor. Premiile se vor distribui la 20 Februarie 1929.

Jocurile „Realității Ilustrate"

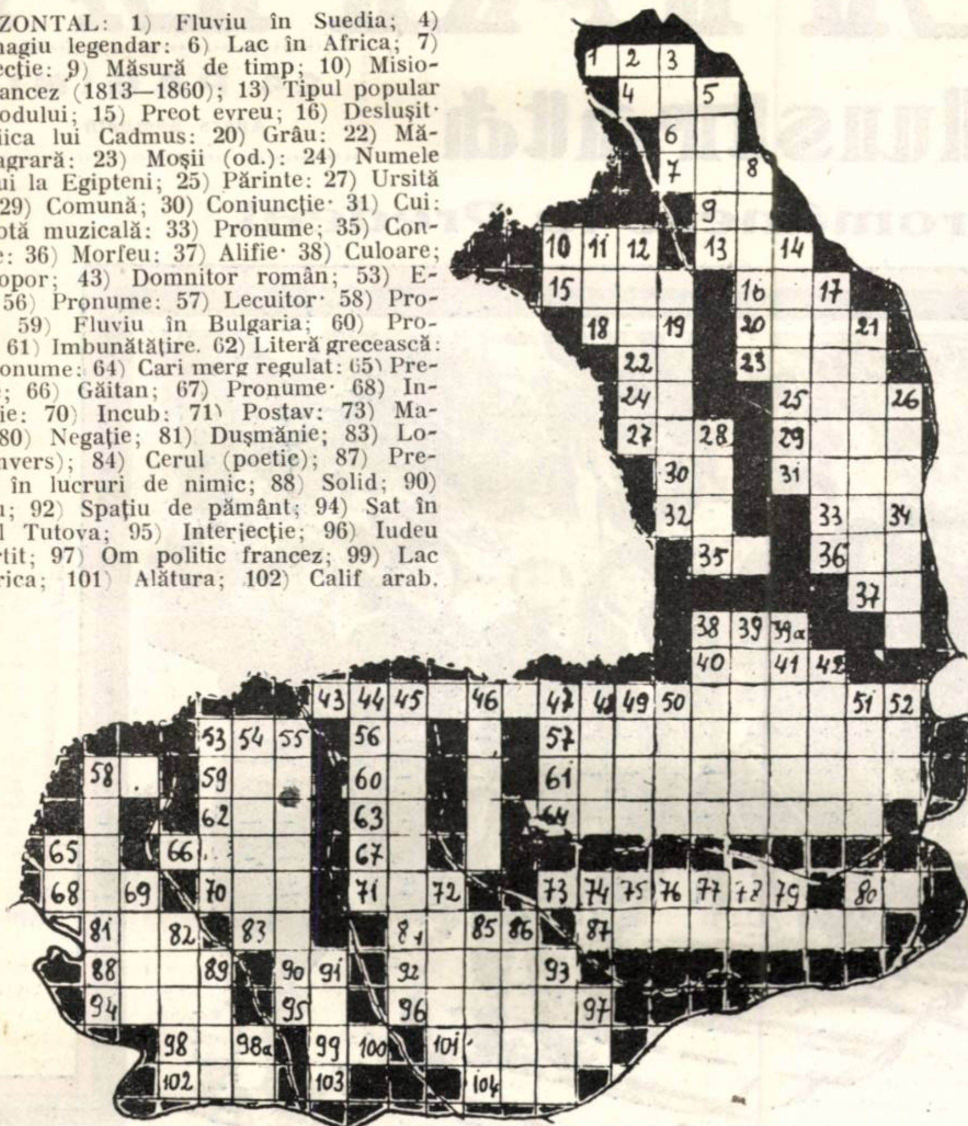
Toate jocurile din acest număr, sunt făcute de D. Const. Tuculeasa Călărași

Joc No. 1 (Cuvinte încrucișate)

(5 puncte)

ORIZONTAL: 1) Fluviu în Suedia; 4) Personagiu legendar: 6) Lac în Africa; 7) Interjecție: 9) Măsură de timp; 10) Misionar francez (1813—1860); 13) Tipul popular al nerodului; 15) Preot evreu; 16) Deslușit· 18) Fiica lui Cadmus: 20) Grâu: 22) Măsură agrară: 23) Moșii (od.): 24) Numele soarelui la Egipteni; 25) Părinte: 27) Ursită (fig); 29) Comună; 30) Conjuncție· 31) Cui: 32) Notă muzicală: 33) Pronume; 35) Conjuncție: 36) Morfeu: 37) Alifie· 38) Culoare; 40) Popor; 43) Domnitor român; 53) Epocă: 56) Pronume: 57) Lecuitor· 58) Pronume; 59) Fluviu în Bulgaria; 60) Pronume: 61) Imbunătățire. 62) Literă grecească: 63) Pronume: 64) Cari merg regulat: 65) Prepoziție; 66) Găitan; 67) Pronume· 68) Interjecție: 70) Incub: 71) Postav: 73) Mașină; 80) Negație; 81) Dușmănie; 83) Lovia (invers); 84) Cerul (poetic); 87) Prefacere în lucruri de nimic; 88) Solid; 90) Noroiu; 92) Spațiu de pământ; 94) Sat în județul Tutova; 95) Interjecție; 96) Iudeu convertit; 97) Om politic francez; 99) Lac în Africa; 101) Alătura; 102) Calif arab, ginerele lui Mahomed (656—661); 101) Regină a Angliei.

VERTICAL: 2) Articol; 3) Fluviu în Siberia; 5) Oraș în Moldova; 8) Plantă; 10) Interjecție; 11) Impreună; 12) Localitate în Dobrogea; 14) Chirurg francez (1807—1873); 17) Neamul tătăresc:; 19) Retor· 21) Locuitori ai unui oraș; 26) Monedă romană; 28) Zeu în Mitologia Greacă: 3) Fizionomii: 38) Neînsemnat (fig.); 39) Anagramă a cuvântului „Letoni": 39 a) Joc de cărți; 42) Schimbată: 44) Totalitatea cărților căzute: 45) Impărăteasă rusă: 46) Hârleț (ctr.); 47) Torent în Alpi: 48) 4 litere din „Crema" 49) Imbibat; 51) Faptul zilei; 52) Posedă: 53) Soția unui domnitor român; 54) Oscior; 55) Râu în Oltenia: 58) Poet român: 65) Prepoziție; 69) Oraș în România; 72) Capitală în Europa: 74) Plantă: 75) Interjecție· 76) Ființă: 77) Interiecție: 78) Pană de despicat: 79) Literă grecească; 80) Pronume; 82) Metal: 85) Lista greșelelor de tipar: 86) Savant francez (1823—1890); 89) Concurent: 91) Aerul feței; 93) Oraș în Franța· 97) Fluviu în Europa: 98) Pronume; 100) om de Stat francez, născut la Paris (1535—1594).

Joc No. 2 (Cuvinte antonime)

Se dau următoarele cuvinte:

Oboseală—Supus—Sta—Coborîm— Liniște Opac. Să se găsiască antonimele lor astfel încât inițialele, citite de sus în jos, să dea un cuvânt, iar finalele, tot de sus în jos, să dea antonimul acelui cuvânt.

Joc No. 3 (Pătrat)

(10 puncte)

1) ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ = Haiduc
2 ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ = Farsă la Romani
3) ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ = Variabil
4) ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ = Fluviu în America
5 ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ = Fabricant
6 ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ = Insuflețiți
7) ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ = Oraș în Grecia.

Vertical la fel.

Soluțiile jocurilor pe luna Decembrie 1928

№ 46.

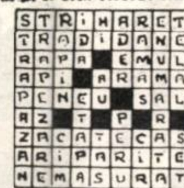
Joc. No. 1 (Rebus încrucișat)
(10 puncte) de ALEX. MELENCIUC

№ 47.

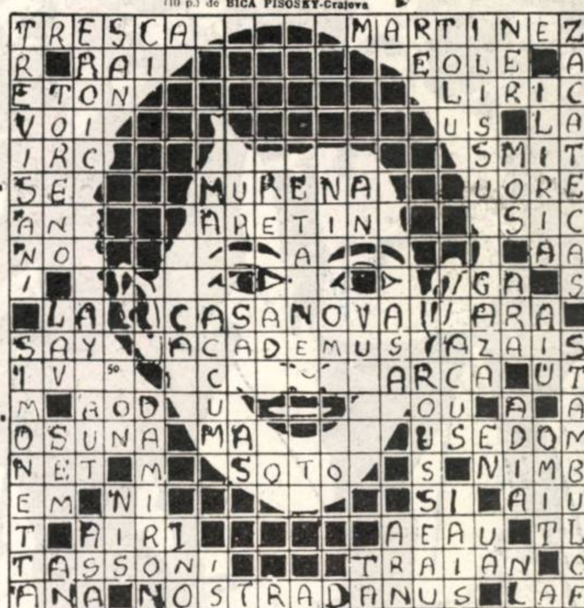

Joc No. 2
(Cuvinte încrucișate)
(10 p.) de BICĂ PISOSKY-Craiova

Joc No. 3 (In pătrat)
(10 p.) de BICĂ PISOSKY-Craiova

1 YAPURA
2 ACORES
3 POLIPI
4 URICAR
5 REPARI
6. ASIRIA

№ 48.

Joc No. 2 (America de Sud)
(10 puncte) de VL. CIOBANU

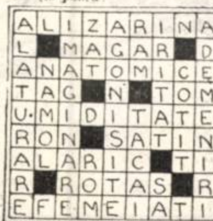
Joc No. 1 (Cuvinte încrucișate)
(10 p.) de BICĂ PISOSKY-Craiova

Joc No. 3 (Berbecul)
5 puncte de VL. CIOBANU

Joc No. 1
Cuvinte încrucișate ilustrate)
(10 puncte)

GOLF DE CUVINTE
(5 puncte)

DEVA
DEDA
DADA
RADA
RANA
RANI
RENI

POLYNDROM
(5 puncte)

RAVAR

ENIGMA (5 puncte)

MOS·I·ER

№ 49

REALITATEA ilustrată

ANUL III. — No. 5
26 Ianuarie 1929

24 PAGINI
Apare Sâmbătă

Sportul românesc la Predeal

„Mens sana, in corpore sano"

(O minte sănătoasă într'un trup sănătos: este deviza Oficiului național de educație fizică)

REALITATEA
ilustrată

ANUL III. — No. 6
24 PAGINI

Sâmbătă
2 Februarie 1929

. . . şi copil a fost frumos . . .
(N. Leonard la vârsta de 10 ani)

Preţul 8 Lei

Tragedia lui Amanullah

PĂȚANIA TÂNĂRULUI rege Amanullah ar putea să ofere autorilor de reviste, prilejul intercalării unui tablou cu haz, pe o scenă de musichall, deși întâmplarea cuprinde un grăunte de tragic.

Bietul Amanullah! A petrecut șease luni de zile în Europa, cu tânăra-i soție, s'a înfruptat din plăceri și onoruri, din tot ce cuceririle civilizației noastre i-au putut oferi, și în loc să se întoarcă în țara sa cu amintirile plăcute ale unei jumătăți de an de escapade, s'a întors cu'n program de radicală transformare, a regatului său.

Și-a aprins paie'n cap căci, străini de farmecul marilor metropole europene, cu teatre, muzee și cinematografe, cu lumină electrică, baie, calorifer, cu varieteuri, apă de colonie și săpun parfumat, supușii s'au împotrivit reformelor pe care Amanullah vroia să le impună.

Dacă regele ar fi avut cheful să le reteze nasul, ei nu ar fi crâcnit.

Dar când Amanullah a decretat obligativitatea batistelor, supușii se împotriviră și se burzuluiră, căci batista nu intra în tradiție.

După un război neîndoracit, declarat Indiei, regele n'a avut nici o consecință de îndurat. Afganii și-au plecat fruntea și ar fi fost gata să se lase tocați până la unul, căci unul este Amanullah, iar locul său va fi la dreapta lui Mohamed, — fie numele lui Mohamed slăvit.

Când însă regele interzise alcoolul, hotărî că e fără cuviință ca femeia să umble goală, ca împerecherea între supușii săi să se facă atunci, când mirele este de șeapte ani și mireasa de cinci, când îi obligă pe toți să se spele în fiecare zi, întrucât nu e neapărat nevoe ca vrednicii afgani să miroasă urât și să aibe păduchi, atunci regatul se răzvrăti și-l detronă pe rege.

Bietul Amanullah!

A vroit el s'o dreagă, însă n'a mai putut. A renunțat la programul de reforme, cu care venise din Europa, a declarat că „se va arăta de-acum încolo mahomedan fidel", însă țara jignită în tradițiile sale, nu l-a mai vrut. Mai mult: era cât pe-aci să-l pună în frigare, astfel că imprudentul rege, a șters-o englezește cu un aeroplan, — altă născocire a Europei afurisite.

Zarva în Afganistan, tot nu s'a domolit. Poporul a urcat pe tron, până acum, doi regi, și i-a detronat pe-amândoi, într'atât de compromis a ieșit principiul monarhic, în urma tentativei lui Amanullah. Poporul stă în gardă, se scarpină, se îmbată și adresează mulțumiri profetului, care i-a ajutat să zădărnicească încercarea diavolească a regelui corupt.

Dar Amanullah meditează trist, undeva, pe tema ingratitudinei celor a căror fericire el a vroit-o. Nu a avut noroc. In definitiv, nu e el cel dintâi care a încercat să forțeze nota progresului și să-și ridice supușii la o mai înaltă concepție și la un mai înalt nivel. Demonul din sufletul său, a sălășluit acum trei sute de ani și în Petru cel Mare, țarul care tăia bărbile și smulgea caftanele muscalilor, — iar în zilele noastre, experiența lui Amanullah a fost realizată și de Kemal, care a înlocuit fesul cu pălăria.

Decât că și țarul de pe vremuri și dictatorul dela Angora, n'au avut ghinionul reformatorului, care meditează în momentul acesta la Kandahar. **ION PAS**

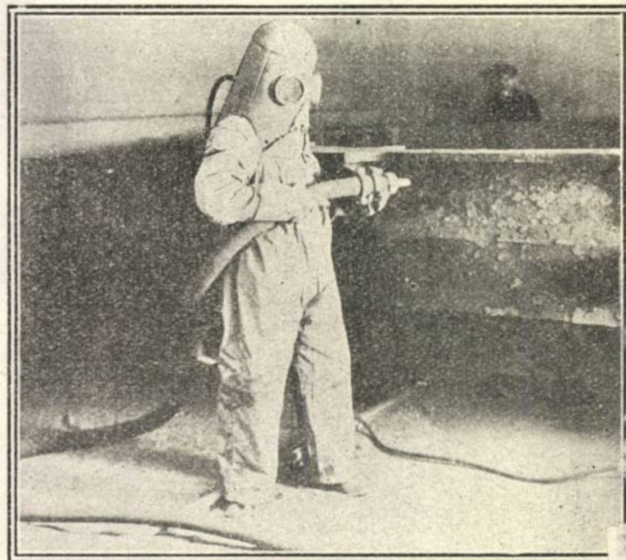

Din lume adunate

Stânga: Magazinele de fructe și zarzavaturi din Berlin duc o campanie surdă, contra „metodei Woronoff". Toate au afișat tabela: Mâncați fructe și nu mai aveți nevoe de reîntinerire".

Jos:

La curățirea traverselor de oțel, — încinse încă — dintr'o fabrică americană, lucrătorii poartă niște măști ciudate — ca aceea pe care o reproducem aci — care le feresc ochii și obrazul, de scântei și așchii metalice.

De dragul Heidelbergului

TUTUROR cari au cunoscut numai dela teatru frumoasa viață a studenților din celebra cetate universitară germană, Heidelbergul le-a lăsat cele mai duioase amintiri. Inchipuiți-vă acum cu ce suveniruri trăiesc acei cari au dus aevea, viața studențească la Heidelberg.

Așa se explică acțiunea plină de entuziasm, pe care a întreprins-o ambasadorul american Schurmann. Acum o jumătate de veac, America încă n'avea Universități, în care tineretul doritor de cultură, să-și ia lumină și învățătură. Studentul Schurmann veni, deci, în Europa și frecventă Universitățile din Londra, Paris, Edinburg, Heidelberg, Berlin și Goettingen. Dintre toate, Universitatea din Heidelberg i-a rămas cea mai atașată inimei.

Aflându-se recent la Heidelberg și fiind informat că e nevoie de un milion și jumătate de mărci pentru clădirea sălii de cursuri a nouei Universități, — care se ridică în fața celei vechi — d. Schurmann a apelat la câțiva bogătași americani, reușind să adune suma de 500.000 dolari. Au donat: John A. Rokefeller-junior, 200.000 dolari, bancherul american Baker, 50.000 dolari, iar restul, Walter P. Chrysler, Henry Schniewind-junior, James Speyer, Paul M. Warburg și alți câțiva americani, foști studenți la Heidelberg.

Drept recunoștință, în noua sală a Universității din Heidelberg se va așeza bustul ambasadorului Schurmann, operă a sculptorului berlinez Pilartz. In acelaș timp, Schurmann a fost numit și cetățean de onoare al Heidelbergului.

Pentru prelungirea vieții

La New-York s'a ținut deunăzi un congres al savanților.

S'au anunțat o mulțime de valoroase descoperiri făcute de ei, în decursul anului 1928, descoperiri din care au să beneficieze și săracii și bogații.

Intre ele este și un nou principiu pentru obținerea insulinei, medicamentul cu care se tratează diabetul. Grație acestei descoperiri, insulina va putea fi procurată mai repede, mai ușor și mai ieftin ca înainte, iar rezultatul e prelungirea vieții omenești.

LOGIC

— E îngrozitor: închipuește-ți că am început să pierd memoria.

— Nu te gândi la ea: uit-o!

Vizitatorii din străinătate în Austria

NUMĂRUL vizitatorilor în Austria, din Februarie până în Noembrie 1928, a fost cu 10 la sută mai mare decât perioada corespunzătoa[re] a anului trecut. In cursul primelor zece luni, u[n] număr de 449.992 străini au fost numărați numai [în] hotelurile din Viena, pe când numărul corespun[ză]tor din anul trecut n'a fost decât de 441.754.

Statistica aceasta, ne arată cât preț pun alte țări pe numărul **vizitatorilor.**

Iar Austria, — în deosebi prin târgurile ce se țin de două ori pe an la Viena, — stă în fruntea țărilor mult vizitate de străini.

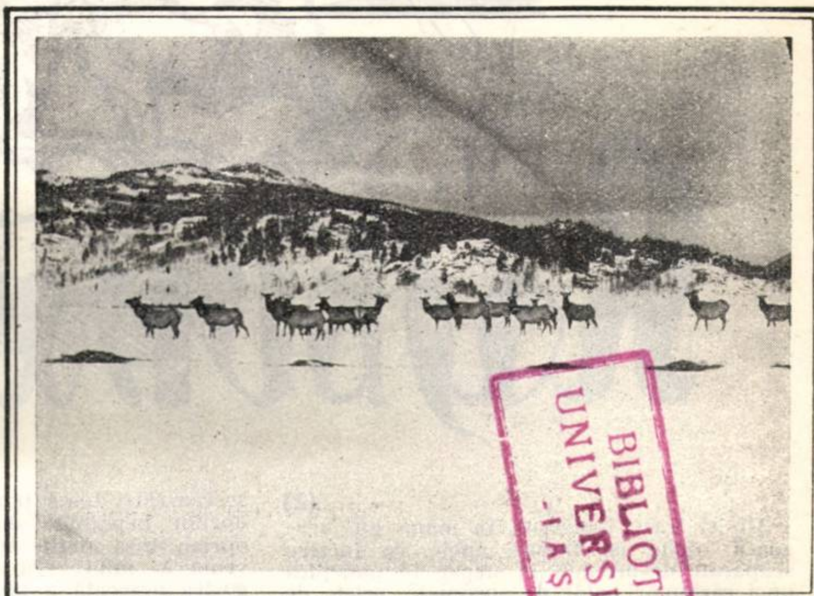
La noi, ceeace se chiamă „industria" vizitatorilor străini e cu totul desconsiderată, așa că nu poate fi vorba de astfel de statistici.

Și este păcat, nu atât de statistici, cât de faptul că nu ne pot vedea străinii, lucrurile și colțurile minunate ce avem, fără să mai vorbim de milioanele pierdute.

TRAIUL E GREU PE VREME DE IARNĂ ŞI PENTRU ANIMALE

În căutarea hranei, pe vreme aspră.

Turmă in parcul național Yellowstone (America).

Locuitori exotici in grădina Zoologică Hagenbeck (Stellingen) suportă greu anotimpul rece.

Renul își caută hrana sub zăpadă.

Regele stepei își vede domeniul imbrăcat in haina albă.

Țapi sălbatici din America.

Cerbii debili in parcul național Yellowstone sunt hrăniți de automobiliști

Răsbunarea lui Ali

de Eug. Boureanul

(2)

Ali îşi trase hangerul. In mâna lui. nervoasă, oţelul îşi flutură apele, ca fulgere scăpărate de-un duh al stepei. In nădejdea unei răzbunări, atât de apropiate, urlete de fiară îi năvăliră prin gâtlejul surd, în vreme ce — în gâlgâiri nepotolite — sângele şiroia din gâtul calului, încordat de opintirile goanei...

Hotnogul era aproape. Tătarul ridică hangerul, mugi şi mai grozav şi se apleca înnainte, peste oblânc, gata să loviască, — dar... calul i se împletici şi se rostogoli, mototol. între ierburile răscoapte...

Ali sări într'o parte. Se desmetici... La câţiva paşi calul se zbătea în chinurile morţii, lângă hangerul înfipt în pământul ţelinos.

Şi cum sta, năucit de neaşteptatul unei astfel de împrejurări, tătarul nu înţelegea: urechile lui pocăniau, sub năvala sângelui împroşcat de inima, care-i zvâcnia în clocotul mâniei,... sau chiar, ceia ce auzia nu era de cât tropotul — din ce în ce mai îndepărtat, din ce în ce mai învăluit în noaptea ce înnegura stepa?

. . . .

Când zorii începură să izvorască din taina zărilor. Ali privia de mult chipul adormit al neveste-sei. In minte i se învălmăşiau gândurile cele mai ciudate, — sufletul i-l munciau pornirile cele mai potrivnice.

Mâna-i înţepenise pe mânerul jungherului. gata să răzbune înşelarea.. de care nu se mai îndoia. Patima pentru femeia, neînchipuit de dragă, îl îngenunchia — însă — tot mai mult...

Prin ferestruica îngustă. a bordeiului, lumina străbătea din ce în ce mai bogată. Pe mintea lui Ali, noaptea gândurilor vinovate stăpânia tot mai covârşitoare.

Trase pumnalul. Se apropiă de culcuşul femeiei, gata să loviască.

Hailiè începu să zâmbiască, alintată de cine ştie ce visuri...

In mintea simplă a tătarului. setea răsbunării şi dragostea — tot pe-atât de nepotolită — se ciocniră cu o repeziciune fulgerătoare.

Ali se năpusti, — dar, mâna încordată, aprig tremurătoare de setea loviturei, care se cerea dată, lunecă... cu mult pe deasupra trupului tânăr, aproape gol şi oţelul se opri în pernele moi, care căptuşiau covorul întins împrejurul culcuşului. Jungherul rămase înfipt, iar braţele i se încolăciră, pătimaşe, în jurul trupului cald. al femeiei...

Hailiè deschise ochii, zâmbind şi... murmură ceva. Bărbatul sări îngrozit... In şoaptele începutului de trezie... desluşise numele hotnogului, a vrăjmaşului.

Inima îi îngheţă. Simţurile îi pieriră cu totul şi... ieşi, fără să ştie ce face, nici încotro se duce...

II.

Trecuseră câteva zile, în care Ali se sbătuse în gânduri năprasnice.

Trupul îi tremura de mânia, pe care simţia că n'avea să şi-o mai poată curma, de cât... sfredelind carnea vinovată. In el se răzvrătia toată pornirea sălbatică a gândurilor nepotolite de cât... prin omor. Il opriau, însă, multe temeri... Cea dintâi, ce-i venia în minte era mânia socrului,... dragostea nesecată a bătrânului pentru Hailiè, singura mângâiere a bătrâneţelor încercate,... apoi îl făcea să tremure rangul hogelui, ce putea să ridice asupra-i tot aulul, toată hoarda, care stăpânia ţărmul stâncos, al mării... Nehotărîrea îl frământa şi mai necruţătoare... Şi se chinuia, aproape zadarnic, să găsiască mijlocul să se răzbune, totuş...

Se înserà. Ali trecea prin bazarul ce mişuna de lume.

Intr'un colţ, câţiva tătari vorbiau cu aprindere. In mijlocul lor, Selim Haradì îi stăpânia pe toţi, cu statura lui de uriaş. Mintea tătarului acestuia se rătăcise, de mult, de pe căile judecăţii, într'o ciocnire cu cazacii, când o sabie îi crăpase ţeasta. Urma loviturei aceleia îi brăzda chipul, până la gât, cu o scriielitură adâncă, îngrozitoare.

— Nu se poate! — vorbi cineva. Aşa-i el,... totdeauna nu vede decât... cazaci... Pretutindeni nu i se năzare de cât... chipul hotnogului!

— Aşa-i — încuviinţă un tânăr. Heei! — parcă Poluşin vrea să se dea prins ca un plod!... N'aveţi grijă,... e mai prevăzător ca raţa sălbatecă şi mai şiret ca o vulpe...

Haradi Selim povestia:

— L'am văzut... Şedea... Piotr Poluşin... Departe... Şedea după stânca lui Omar... Eu am fugit... Se făcea noapte...

— Şi... parcă nu era să se ascundă? — rupse un bătrân. Fleacuri!... Lui Selim i se pare mereu că-l vede pe hotnog... Se zice că tâlharul acela l-a lovit aşa, săracu!

Ali asculta, posomorât. Târziu vorbi:

— Câte-odată... şi nebunii au dreptate!

Apoi se trase de-o parte şi aşteptă ca lumea să se mai răriască.

Cândva, Selim se desprinse din cercul tătarilor şi se depărtă, bombănind vorbe ce păreau fără de şir. Ali se luă după el, ieşi din bazar, şi, când ajunse într'un colţ liniştit, îl strigă:

— Măi Selim,... ce mai faci tu?... Mă mai cunoşti?

Omul se întoarse, îl privi câtva timp prin nelămurirea înserării, apoi chipul i se desfăcu într'un rânjet ciudat, hidos:

— Hâ-hâ!... Tu eşti... Te ştiu eu, pe tine!

— Cum, Selim?... Nu-l mai cunoşti pe Ismail Abdul?... pe Ali... care nu se teme nici de... Ţarul căzăcesc?

Smintitul se strâmbă şi mai grozav:

— Ba, da!... Ali nu te teme!... Ali... hâ-hâ-hâ!... nici de Piotr Poluşin!... Ali tare... Când Selim e cu Ali.. lui Selim nu i-e frică,... nici de Poluşin!

Chipul lui Ali se lumină de-o nădejde.

— Selim, ziceai că l-ai văzut pe cazac!... Unde, Selim? Zănatecul se cutremură. Ali îl apucă de braţ şi-l strânse puternic. Işi apropiă buzele de urechile lui şi-i şopti:

— Selim, eu am prins-o pe nevasta lui Piotr... El vroia s'o scape,... de-aceia l-ai văzut acolo,... la stânca lui Omar... Acum, am să-l prind şi pe el... pe Poluşin... Vrei să-l prindem, amândoi, Selim?

Tătarul sări în lături,

— Pe Piotr? — şi ochii i se măriră de-o groază sălbatecă.

— Pe el!... De ce te temi?... Tu n'ai văzut, Selim, cum se prinde lupul, cu mielul?... Iei întâi mielul, îl închizi în ţarc, şi lupul vine la el,... dar nu-l poate fura şi... cade în capcană... Inţelegi ce-ţi spun, Selim?

— I-hâ!

— Nu-ţi fie frică!... Ali e cu tine... Ali nu se teme de nimeni!

— I-hâ! — rânji nebunul. Lui Ali nu-i e teamă de Poluşin! — Apoi vorbi, foarte hotărît: Nici lui Selim nu-i e frică,... dacă spune Ali!...

Şi sfatul ţinu îndelung...

Când Selim păru hotărît, Ali îl târî spre locuinţa lui.

După miezul nopţii, Selim Hadari — încovoiat de greutatea sarcinei — păşia prelins, îndreptându-se spre ţărmul mării.

Locul era pustiu. Bordeiul lui Abdul Ismail, înnegria ca un muşuroiu uriaş, depărtat de aul, în dosul unei perdele de salcâmi piperniciţi... Se grăbiau şi stepa îi înghiţi în întunericul fără de lună.

Selim era nespus de voios. Se gândia:

— Aici e muierea lui Piotr!... Şi Piotr are să vină după nevasta lui... Ali are să-l prindă, ca pe lup... U-hu! cum are să-l ucidă Selim!... Cânele acela a vrut să-l omoare pe Selim!

Se gena de ziuă. Ali vâslea înverşunat: Legată de-a lui, plutea luntrea lui Selim...

Ajunsese sub stâncile lui Omar. Ţărmul era scobit de sute de sinuri, şi stâncile presărate cu ascunzişuri.

Ali opri şi 'ncepu să tragă de funie, până ce luntrele se îngemânară.

— Uite... colo!... După stânca ceia!

Nebunul începu să tremure, iarăşi şi abia-i putu răspunde:

— Uite... colo!... După stânca ceia!

Tătarul cercetă locurile, spre care-i arăta mâna tremurătoare.

In horbotarea pietrelor se deschideau adăposturi minunate...

Cârmi spre ţărm. Când ajunse, hotărî scurt:

— Selim,... tu să rămâi pe mal... Ali se 'ntoarce mai pe urmă! apoi vâsli spre capul stâncei.

Acolo opri. Se aplecă asupra trupului, ghemuit în fundul bărcii. Il descoperi... Era Hailié... Femeia îl ţintia, înnebunită de spaimă.

Ali îi luă căluşul din gură. Strânsoarea îi învineţise chipul. Şi tătarul scrâşni:

— Hailiè!... Auzi?... Uite, colo, după colţ, pe stâncă e Piotr Poluşin... Il cunoşti tu pe Piotr Poluşin?

Femeia se încruntă grozav. Ochii îi săgetară de ură. Ali rânji, ca o sălbăticiune şi se aplecă şi mai tare:

(Urmare în pag. 6-a)

Concursul de frumuseţe al „Realităţii ilustrate“

„REALITATEA ILUSTRATĂ“ organizează concursul de frumuseţe, pentru alegerea unei reprezentante a României („Miss România“) la întrecerea internaţională din Galveston (Statele-Unite ale Americei).

Până la 10 Februarie se primesc fotografii de-ale candidatelor, pentru înscriere. (Acestea se trimit pe adresa revistei „REALITATEA ILUSTRATĂ“ str. Sărindar 12).

In ziua de 17 Februarie are loc, în fiecare capitală de judeţ, alegerea frumuseţilor judeţene.

La 2 Martie, cele 72 frumuseţi judeţene, vor veni la Bucureşti şi se va proceda la alegerea a nouă frumuseţi naţionale.

Cea mai frumoasă femee din România („Misss România“) va fi aleasă în ziua de 3 Martie.

Plecarea la Galveston va fi la 1 Mai, prin portul HAVRE.

PROCES VERBAL

Incheiat în şedinţa Comitetului concursului de frumuseţe al revistei „REALITATEA ILUSTRATA“, ţinută la 20 Ianuarie 1929, la Teatrul Naţional din Bucureşti.

Sunt de faţă următorii: D-na Alexandrina Cantacuzino, d-na Giurgea, d. prof. Tzigara Samurcaş, d. Liviu Rebreanu, d. Fr. Storck, d. dr. Graur şi d. Nic. Constantin.

Prezidează d. prof. Tzigara Samurcaş. Secretarul prezintă scrisorile din Galveston şi în traducere întreaga corespondenţă din America.

Din aceasta rezultă fără posibilitate de dubiu, că revista „REALITATEA ILUSTRATĂ“, este autorizată în mod exclusiv, cu alegerea primei „Miss România“, care să participe la concursul internaţional de frumuseţe din Galveston.

Din lectura regulamentului trimis de comitetul american, reese că nu există decât o singură Asociaţie, care are dreptul de a decerna titlul de „Miss Universum“ şi că „INTERNATIONAL PAGEANT OF PULCHRITUDE“ a fost iniţiatoarea concursurilor internaţionale şi este organizaţia care astăzi suportă cheltuelile legate de această întrecere. Se prezintă şi scrisorile românilor din America, care dovedesc cu câtă bucurie se aşteaptă acolo, sosirea celei mai frumoase românce.

Se ia în discuţie modul cum va decurge concursul în ţară. Se hotărăşte ca în fiecare capitală de judeţ, să se alcătuiască un juriu compus din minimum cinci inşi şi maximum şapte, între aceştia, pretutindeni unde este posibil, prefectul judeţului — în calitate de şef administrativ să prezideze. Este absolut necesar ca în acest juriu să intre şi un pictor sau cel puţin profesorul de desen şi caligrafie dela liceul din localitate. In aceste jurii e recomandabil să intre şi o doamnă precum şi un magistrat. Un secretar — o persoană mai în vârstă — va înscrie pe candidate şi va supraveghia ca acestea să îndeplinească toate condiţiunile. Fiecare candidată primeşte un număr şi se prezintă singură în faţa juriului. Ea trebue să fie îmbrăcată într'o rochie simplă, fără corset şi fără soutien-gorge, nefardată. Juriul apreciază fără a se consulta, fiecare membru dând câte o notă candidatei dela unu — zece (zece pentru cea mai frumoasă). Media notelor acordate de membrii juriului, este considerată drept notă definitivă. Candidatele care au obţinut o notă mai mare de opt, se prezintă din nou în faţa juriului, de data aceasta toate împreună, pentru comparaţie. Cele trei mai frumoase, vor fi fotografiate, toate în acelaş fel, şi fotografiile, în câte trei copii fiecare, vor fi trimise la Bucureşti. Juriul acordă titlul de „Miss“ judeţul cutare, celei pe care a găsit-o mai frumoasă între toate.

Aceasta se obligă să vie la Bucureşti, împreună cu o însoţitoare, pe cheltuiala revistei „REALITATEA ILUSTRATĂ“, în cazul când ealipsită de mijloace.

Comitetul central îşi rezervă dreptul de a inv.ta, şi candidatele sunt datoare să se supună, şi pe cele care au fost clasificate a doua sau a treia, dintre frumuseţile judeţene.

Juriul trebuie să se întruniască şi să aleagă pe cea mai frumoasă, în ziua de Duminică 17 Februarie. Fotografiile trebuesc expediate comitetului central din Bucureşti imediat. Candidatele vor fi în Bucureşti pe ziua de Sâmbătă 2 Martie, când va avea loc alegerea celor nouă frumuseţi regionale şi alegerea celei mai frumoase, pentru reprezentarea României la concursul internaţional.

Pentru judeţul Ilfov, se hotărăşte instituirea unui juriu care ar fi de dorit să fie format în felul următor: Dr. Deculescu, prefectul judeţului, Eracle Nicoleanu, prefectul de poliţie, d-na Cuţescu-Storck, d. Brătescu--Voineşti, d. Tony Bulandra, d. Jalea, şi încă una sau două persoane.

Bucureştii vor fi consideraţi regiune specială şi se vor desemna de aci, cinci candidate: Una din judeţ, iar restul din Capitală. Dintre cele patru, una va primi titlul de „Miss Bucureşti“, la fel după cum din judeţele Bucovinei sau ale Basarabiei, una dintre candidatele judeţene primeşte titlul de „Miss Basarabia“ sau „Miss Bucovina“.

Alegerea frumuseţilor regionale va avea loc în ziua de 2 Martie, în sala salonului oficial dela şosea, după propunerea d-lui Storck.

Se naşte discuţia dacă pentru algerea unei „Miss România“ candidatele urmează să se prezinte în tricou, sau tot în rochie de stradă. Părerile sunt împărţite, d. Rebreanu fiind de părere la fel cu d. Storck, că prezentarea trebue să se facă în acelaş fel cum se face la Galveston, iar d-na Cantacuzino, opunând tradiţia şi felul de a judeca al femeilor noastre.

După propunerea secretarului, d. Constantin, se ajunge la o soluţie intermediară: O delegaţie de doamne, formată din d-na Alexandrina Cantacuzino, d-na Giurgea şi d-na Greceanu, vor cerceta pe cele nouă candidate regionale, în tricou, şi se vor pronunţa asupra faptului dacă vreuna dintre ele are vreun defect corporal. Candidatele prin urmare, nu se vor prezenta decât în faţa acestor doamne, în tricou, iar în faţa comitetului vor veni în costum similar cu cel care s'au prezentat în faţa juriilor judeţene.

In seara de 3 Martie, după desemnarea unei „Miss România“ şi decernarea celorlalte titluri, comitetul încuviinţează instituirea unui bal, al celor 72 de frumuseţi.

Atât alegerile judeţene cât şi alegerea din Bucureşti, nu se face în public.

Se dă însărcinare d-lui Nic. Constantin, să procedeze la instituirea juriilor.

Se citeşte prezentul proces-verbal, care se aprobă şi se semnează de

D-nele: Alexandrina Cantacuzino, Maria Giurgea şi de d-nii: Al. Tzigara-Samurcaş, Liviu Rebreanu, Al. Mavrodi, Fr. Storck, N. Batzaria, I. Steriadi, dr. Graur şi Nic. Constantin.

Ştim că modestia, va împiedica multe tinere de a participa la întrecere. Indemnăm totuş pe toate fetele frumoase, să ia parte la acest concurs al nostru, dorinţa noastră fiind, ca România să fie strălucit reprezentată la concursul din Galveston-Texas.

Dacă „MISS ROMÂNIA“, va obţine titlul de „MISS UNIVERSUM“, gloria ei se va răsfrânge şi asupra ţării.

Evenimentele săptămânii

STÂNGA: Preşedintele Consiliului de Miniştri, D. IULIU MANIU şi D. AL. VAIDA-VOEVOD, ministru de Interne, (planul din fund), părăsind localul Patriarhiei, după deschiderea seziunii extraordinare a Sf. Sinod.

DREAPTA: Cortegiul invalizilor basarabeni, participanţi la congresul din Bucureşti, — demonstrând pe şoseaua Kiseleff.

Un nou scandal Zoubkoff

Sora ex-Kaiserului, punctul central. — Afaceri financiare dubioase.

D-NA ZOUBKOFF, ex-prinţesa de Schaumburg-Lippe, născută prinţesă de Prusia, este din nou punctul central al unei afaceri scandaloase.

Acum câteva zile a început la München, un nou proces, care a desvăluit opiniei publice însetate de senzaţional, câteva noui capitole din viaţa acestei principese universal cunoscută.

D-na Zoubkoff se găseşte într'o mare încurcătură financiară şi a ridicat pretenţiuni contra fostului ei soţ, principele de Schaumburg-Lippe, pentru a-şi remedia situaţia. Şi-a reclamat fostul soţ, pe baza unei invalidităţi a deciziunei instanţei superioare, care le-a pronunţat divorţul şi a cerut ridicarea pensiei alimentare, la 2.500 mărci lunar, precum şi retrocedarea a 50 la sută din argintăria princiară, care, după afirmaţiunea ei, ar fi avere personală.

In cercurile juridice, se crede că această acţiune nu va avea nici un succes. După plecarea soţului ei, principesa a căzut complectamente sub influenţa avocatului rus Ivanoff. Acesta, — în baza procurei primite, dela actuala d-nă Zoubkoff, — a instalat un grajd de cai de curse, care în scurtă vreme, a dat faliment. Creditele pentru instalarea acestui grajd costisitor, au fost acordate pe baza afirmaţiunilor ambilor, că vor primi sume foarte importante dela principele de Schaumburg-Lippe, în baza unei ordonanţe definitive, a unui Tribunal.

Pe de altă parte, administraţia averii principelui, a declarat tuturor creditorilor fostei principese, că aceasta nu poate avea nici cea mai mică pretenţiune asupra averii princiare şi în consecinţă, nu are de primit nimic.

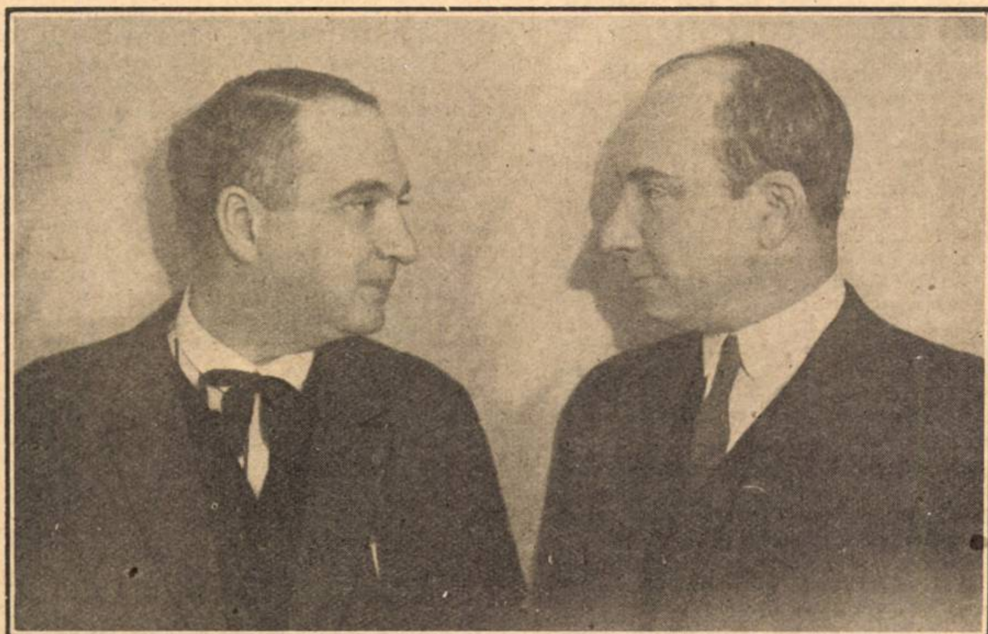
D-na ZOUBKOFF
fosta principesă de Schaumburg-Lippe

Situaţia este şi mai mult îngreunată, prin faptul că d-na Zoubkoff, a pus în circulaţie numeroase poliţe, emise tot asupra averii fostului ei soţ.

După cum am mai spus, chestiunea aceasta pasionează toate cercurile juridice şi se aşteaptă cu nerăbdare, hotărîrea tribunalului din München.

„REALITATEA ILUSTRATĂ" continuă publicarea memoriilor lui Alexandru Zoubkoff, **— actualul soţ al principesei de Schaumburg-Lippe, — în ale căror capitole pasionante, se vor găsi şi amănunte asupra acestei scandaloase afaceri.**

Autor şi actor

Cunoscutul scriitor şi ziarist d. A. de HERZ, joacă rolul principal din noua sa comedie „Incurcă Lume". La dreapta, d. Sică Alexandrescu, **directorul** Teatrului Mic.

(Urmare din pag. 4-a)

— Ştii tu pe cine aşteaptă el, acolo?... Nu ştii?... Se poate!... Dar... ai să afli!.. Poate... pe tine!... Ce zici, nu te aşteaptă pe tine? — Şi începu să râdă cu hohote.

Luă o frânghie şi-şi legă nevasta de grinzile bărcii. Când isprăvi, îi spuse iarăş:

— De-acum... du-te!... Ai să rămâi aici, pe apele mării... Dacă te iubeşte,... strigă-l!... Poate să te audă hotnogul şi... poate o să te scape!

Hailiè îl privi înnebunită. Ali sări pe un colţ de piatră şi împinse luntrea, care sălta pe un val şi lunecă de pe coama lui, ca prăpăstuită, cine ştie unde, în fierberea apelor...

Tătarul o luă la fugă, într'acolo unde-l aştepta tovarăşul.

Când ajunse, Selim se cutremură:

— Unde-i... muierea *lui?*

— Îi cheamă! — rânji Ali şi, sărind în cealaltă luntre, întoarse din nou spre stâncile lui Omar.

Cândva, se opri. De undeva, veniau ţipete ca de pescăruşi, potolite de huietul valurilor... Inaintea lor se legăna barca părăsită...

Din ascunzătoarea din care hotnogul aştepta împlinirea fugei făgăduite, privirile prinseră — o clipă — zbuciumul luntrei, în care se lămuria... un trup omenesc.

„Iar vre-o ispravă de-a păgânilor! — gândi Poluşin.

Puţin după aceia, în auz îi răsună o chemare cunoscută... Se înfioră. Işi încordă privirile şi auzul... Şi-l prinse o ameţeală grozavă, ca o nebunie...

— Hailiè! — Şi în zvârlituri de veveriţă, lunecă de pe colţ pe colţ, până în mijlocul valurilor, începând să înoate...

In aceiaş clipă, două răcnete îi ţâuiră în urechi. Piotr Poluşin îşi întoarse capul şi — la câteva vâslituri — peste valuri, zări chipul celor doi tătari, care se apropiau.

Inţelese, dar... era prea târziu.

Luntraşii lunecară lângă el. O lovitură de lopată îl ameţi.

In faţa duşmanului, Selim păru că se desmeticeşte cu totul şi, înainte ca hotnogul să se fi scufundat, tătarul îl apucă de plete şi-l trase în luntre...

Ali cârmi spre barca ce se zbuciuma, pe talazuri. O ajunse.

Privirile femeii licăriră de nădejde. Ali o privi sălbăticit... îngemănă luntrele. Săltă trupul hotnogului, lângă acel al femeiei, şi-l legă strâns, cu faţa întoarsă spre ea...

Şi privi câtva... Hotnogul gemu, desprinse pleoapele,... întrezări chipul femeii şi zâmbi, — apoi ochii îi lunecară în lături... Zări mutrele încruntate ale tătarilor, şi 'n priviri i se aprinseră fulgerări de ură... Cercă să se mişte. Nu izbuti... Şi o groază, desnădăjduită, i se furişă în ochi.

Ali se aplecă de-asupra lor, rânjind:

— De-acum... Alah n'are să vă mai despartă!... Poate că Dumnezeul ghiaurilor... să fie mai tare ca Alah şi... să se îndure de voi! — şi sări îndărăt, în luntrea, din care Selim Hadari îl mângâia, cu priviri umilite, de câne mângâiat.

— Ţine de margină! — porunci Ali şi 'ncepu să vâslească spre larg. Când ajunse în dricul talazurilor gonace, foarte departe de ţărm, porunci scurt:

— Dă drumul!

Mai căută odată spre barca, în care îndrăgostiţii spumau de desnădejde şi neputinţă, şi o împinse — dintr'o zmucitură de lopată — pe valurile ce se învolburau într'un joc fantastic, şi care o mânau departe,... tot mai departe, spre întinderile verzi, necuprinse ale apelor.

EUG. BOUREANUL

— SFÂRŞIT —

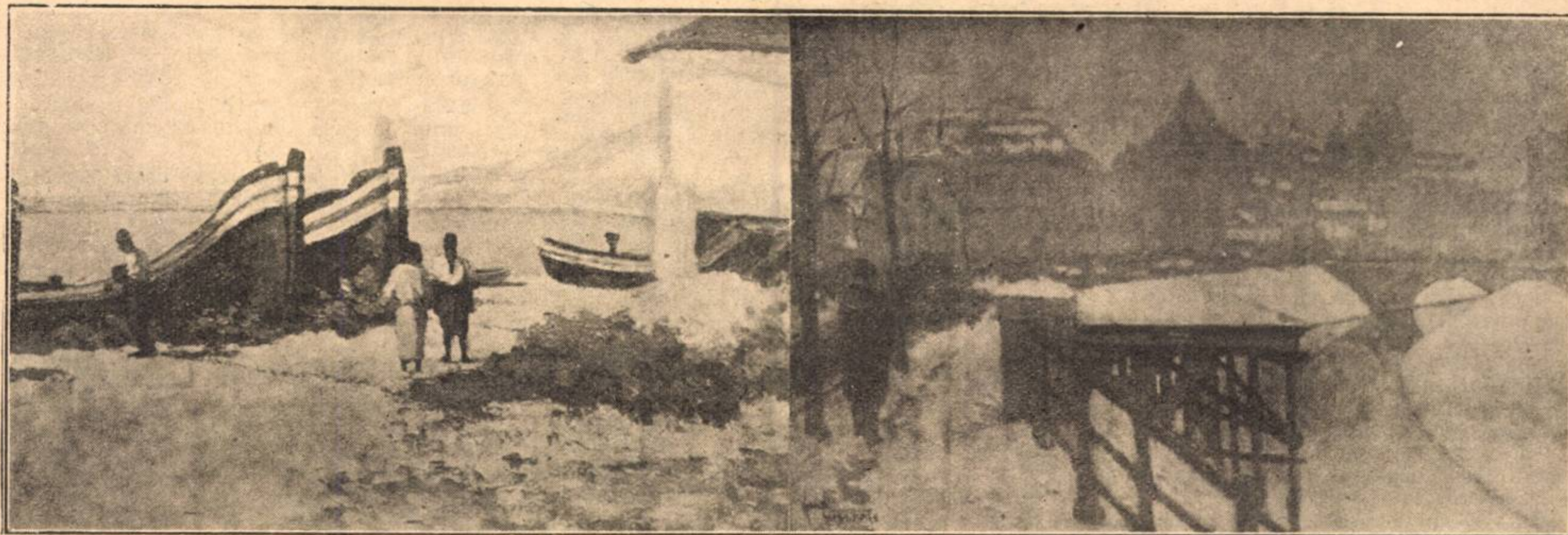
MAI UŞOR

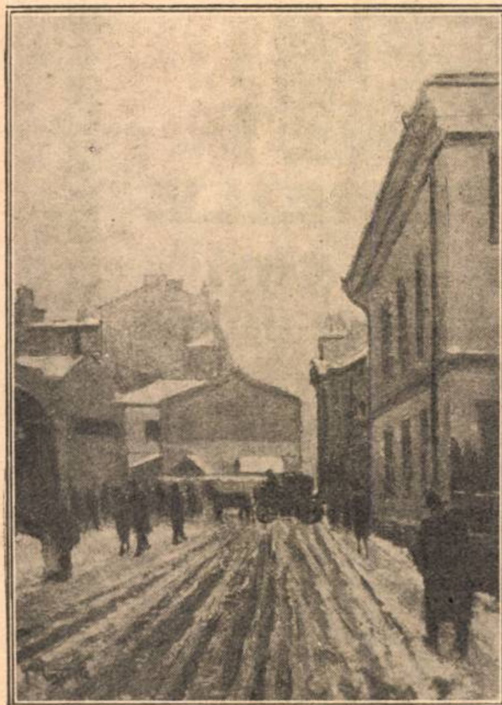
— Am auzit că mătuşa ta a consultat un medic, pentru cleptomania de care suferă. Ce i-a spus?

— I-a spus să ia lucrurile mai uşor.

ARTA ROMÂNEASCĂ MODERNĂ

EXPOZIŢIA VISCONTE

APRECIATUL PICTOR VISCONTE, atât de cunoscut publicului nostru amator şi cunoscător de artă, a deschis săptămâna trecută, o interesantă şi bogată expoziţie de pictură, în galeria „Franklin", din str. Franklin No. 10.

Ţinem a atrage atenţiunea cetitorilor noştri, că maestrul VISCONTE, a fost distins la Paris în 1920 cu premiul 1., la un concurs pentru redijarea afişului-prospect al imprumutului Franţei, concurs la care au participat peste 300 de artişti internaţionali.

Maestrul, povesteşte cu o adorabilă ingenuitate, că după o muncă înfrigurată de trei săptămâni, — cu materiale pe datorie — i s'a răsturnat chaseul pe jos, — chevalet n'avea, — şi a trebuit să-şi repare munca pe fugă.

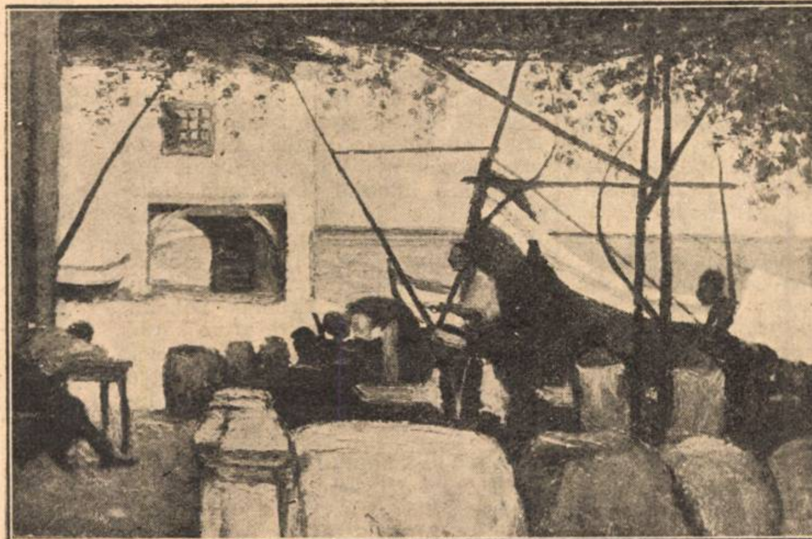
După ce l-a expus la salon, văzând sumedenia de tablouri şi celelalte lucrări ale concurenţilor, i-a pierit entuziasmul şi s'a resemnat cu ideea că după concurs îşi va vinde lucrarea cu cel mult 100 de franci, plătindu-şi datoria pentru material.

Care nu-i fu mirarea, când lucrarea sa fu premiată?!! Nu-i venia să creadă şi colegii îl purtară în triumf, din redacţie'n redacţie şi prin toate cercurile artistice.

De-atunci artistul fin şi sensibil, a evoluat din treaptă'n treaptă, spre culmea artei picturale, iar azi, tablourile sale figurează la locurile de cinste, în toate saloanele.

Din actuala expoziţie, remarcăm un fin material de marine şi peisagii din Balcic, precum şi o bogată colecţie de aspecte nocturne ale capitalelor, prinse de un ochiu de veritabil artist al coloritului, la Paris şi Bucureşti.

Vizitarea acestei admirabile expoziţii, este o încântare a ochilor.

Cum să ne păstrăm tinereţea

de LAURA

Boalele Tenului. Pistruii

FOARTE MULTE din drăguţele mele cititoare, mă roagă să mă ocup de acele mici defecte ale tenului, care deşi nu sunt prea grave, totuş urâţesc cele mai frumoase trăsături.

Printre acestea, vin în primul rând pistruii. Ei provoacă disperarea blondelor şi a roşcatelor, ba chiar şi a unor tenuri de brună, cu pielea foarte albă.

Unii doctori, atribue pistruii unei oarecare cantităţi de fier, în sânge. Dealtfel este dovedit, că abuzul de feruginoase, este de cele mai multe ori, cauza principală a petelor mici gălbui, care urâţesc adesea cea mai frumoasă frunte şi cel mai catifelat obraz. Deci, nu luaţi nici odată medicamente cu fier.

Alţi doctori, susţin că pistruii denotă o constituţie delicată şi o circulaţie lentă şi slabă a sângelui.

Multe şi variate sunt remediile recomandate de institutele de frumuseţe, pentru uricioasele pete. Trebue însă să vă avertizez, că nici unul din aceste remedii, nu este durabil.

Pistruii dispar pentru un timp, dar mai totdeauna revin. Deasemeni, o apă sau pomadă, care face bine unei pieliţe, e cu totul neputincioasă, faţă de alta. Deaceea voi da aci câteva reţete încercate, pe care sfătuesc cititoarele mele, a le întrebuinţa pe rând.

1) Un amestec de tinctură de iod cu glicerină cu care se ating pistruile numai seara înainte de culcare.

2) Ulei de terpentină 250 gr. în care s'a amestecat 7 grame de camfor pisat şi 2 gr. de ulei de migdale. Ungeţi tot seara locul pistruiat.

3) 28 de grame de camfor în praf şi 112 gr. de ulei de migdale. Se topesc împreună la foc potolit.

4) A se încerca şi aplicaţiile cu zer.

5) Apă distilată de flori de crin, în care topiţi puţină sare de tartru (crema tartru).

6) Topiţi 16 centigrame de borax în 20 gr. de apă de roze şi tot atâta cantitate de apă de flori de portocal. Spălaţi pistruii cu această soluţie.

7) Bob proaspăt, primăvara, fiert bine în apă, făcut apoi purée şi aplicat ca o cataplasmă, deasupra pistruilor, produce un efect excelent.

8) Faceţi un amestec din oţet, zeamă de lămâie, alcool, ulei de lavandă, ulei de roze, ulei de cedru şi apă distilată. Ungeţi în fiece seară pistruii, iar dimineaţa spălaţi faţa cu apă rece.

Afară de întrebuinţarea acestor reţete, mai recomand unele precauţiuni foarte simple, dar indispensabile de luat la apariţia pistruilor.

Bunicile parizienelor de azi, care îşi îngrijau tenul mult mai mult, ca sportivele lor strănepoate, purtau iarna nişte măşti de catifea împotriva relelor efecte ale frigului, iar vara măşti de tafta sau voaluri foarte dese.

Recomand şi eu voalurile chiar din luna Aprilie. Voalurile de muselină, mai cu seamă de culoare galbenă, (dacă nu aş avea de luptat în privinţa asta cu o forţă mai mare chiar decât cochetăria. Moda, moda care nu mai e pentru portul voalului şi lasă pe elegantele noastre să-şi expună tenul delicat, tuturor intemperiilor).

Totuş vă sfătuiesc să vă spălaţi faţa numai seara, punând în apă câteva picături de tinctură de benzoe, iar când ieşiţi, puneţi un strat subţire de coldcream şi pudră.

Ca alimentaţie ideală împotriva pistruilor, e supa de morcovi. Mâncaţi în fiecare dimineaţă, — în loc de cafea cu lapte, — o supă deasă de morcovi, trecuţi prin sită, cu pâine de secară, şi veţi avea un ten admirabil.

COLD-CREAM

Am promis în articolul precedent, a da o reţetă de *cold-cream*, uşor de făcut în casă.

Recomand următoarea:

Ulei de migdale dulci 50 gr., Ceară albă 10 gr., Spermanţet 10 gr..

Topiţi acest amestec la un foc potolit şi adăugaţi:

Apă de roze: 20 gr.

Tinctură de ambră 2 gr.

Trebue să atrag atenţia, că ceara şi spermanţetul, trebuesc întâi topite singure la bain-marie, apoi amestecate cu uleiul de migdale.

Poşta mea

MAGDA: Impotriva coşurilor, ţineţi mai întâi un regim sever. Nu mâncaţi acru, sărat, pipărat, sosuri, mezeluri, carne. Mâncaţi multe legume, fructe, luaţi des laxative sau prune fierte.

Spălaţi-vă seara cu apă foarte fierbinte, apoi ungeţi coşurile cu alcool camforat de câte-va ori.

A. B.: Impotriva punctelor negre, spălaţi-le în fiecare seară cu alcool pur; suprimaţi orice cremă grasă.

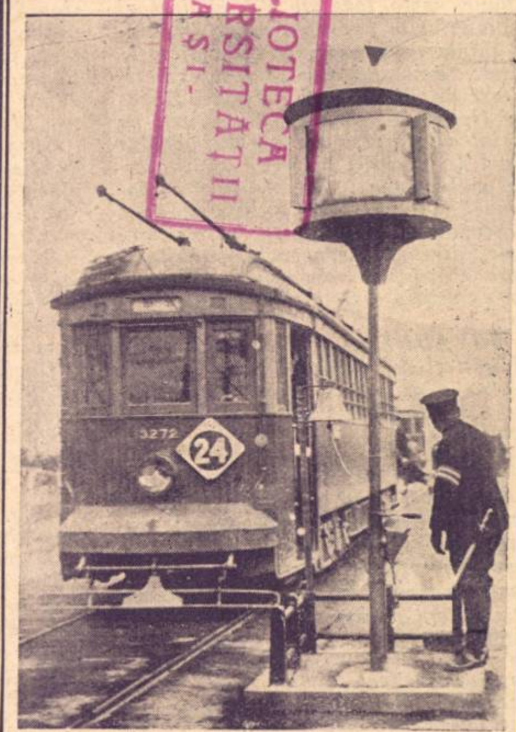
SUZY: 1) Citiţi mai sus răspunsurile mele.

2) Unt de migdale sau ulei de migdale, e acelaş lucru.

Curiozități

Un match de biliard pentru doamne organizat la Londra.

Reglementarea circulației la Tokio.

Apărătoare de sârmă, pentru a evita lunecarea pe ghiață.

Pe plaja din Riviera nu e frig! Vilegiaturiștii se amuză.

A căzut, dar placa e salvată! Un accident al unui reporter-fotogr.

PAGINA SPORTIVĂ

Tragedia unei regine abdicate

SUZANNE LENGLEN A DISPĂRUT

SUZANE LENGLEN!... *Acest nume evoacă vara veşnică a splendidei Riviere; tribune vaste înţesate de admiratori din toate unghiurile globului: prinţi, maharadjahi, rajahi pitoreşti, conţi spilcuiţi, nababi mândri de cantitatea lirelor, americani risipitori de dolari şi blazaţii Europei cari îşi licitează spleen-ul. Un court, pe care marcajul rivalizează cu albul imaculat al toaletelor. In centru, privirile sunt aţintite asupra unei maşini de tennis, însă o maşină drăcească, vie, mobilă, o maşină dusă cu măestrie până la virtuozitate: prima care a descoperit divinul perpetuum mobile şi singura care a ridicat, — cu mijloace proprii, — un exerciţiu fizic, la nivelul adevăratei arte.*

JOACĂ SUZANNE!...

Acest simplu şi nepretenţios aviz, este suficient pentru a atrage la Cannes, Nizza, Monte Carlo sau Beaulieu, tot ce are sportul monden mai distins.

Căci exhibiţiile „reginei" sunt rare! Ea este amatoare, joacă de dragul sportului şi nu înţelege să-şi ofere zilnic jocul, privirilor tot mai numeroase şi mai nesăţioase ale sumedeniei de admiratori. Nota caracteristică, ce depăşeşte aşteptările prietenilor — cititori, o constitue fizicul Suzannei. Nu este încântătoare. Fără a păcătui prin lipsă de cavalerism, mărturisim că este chiar urîtă: buze puţin galeşe, dinţi mari, nas acvilin...

Şi totuş, admirată şi dorită. După mâna care struneşte racheta cu atâta dibăcie, oftează prinţi, de sânge sau înnobilaţi de cel mai modern blazon: banul. Suzanne este însă logodită cu arta, în care nici fiica Yankeeilor, Hellen Wills, *nu a reuşit s'o egaleze. Ziarele o cunună zilnic. S'a vorbit chiar de o legătură matrimonială, cu compatriotul nostru* Nicolae Mişu, *excelentul tennisman cu care Suzanne armoniza de minune, — bine înţeles, numai în proba de dublu mixt, la tennis.*

Faima îi devine mondială: lansează modele de rochii, imitate de bogătaşele americane; banda, cochet prinsă pe frunte, pentru a-i menţine coafura în timpul jocului, este considerată de naivele prinţese ale banului, ca inovaţie în îmbrăcămintea femenină. La Wembley, unde prezenţa iubitei regine a Angliei, desfide orice concurenţă, „Miss Lenglen" este primită cu un alaiu neînregistrat de sobra naţiune de peste canal. Pentru un set al ei, americanii fac imense sacrificii la New-York. Suzanne este în culmea gloriei.

Soarta pare însă, capricioasă. Zeii veghiază: fericirea peste măsură trebue răsplătită. Suzanne nu a ştiut, să le depună pe altar, sacrificiul de răscumpărare a invidiei lor. Şi zeii, din înălţimea lor olympică se răzbună crunt!...

Francul francez se clatină în temelii. Averi cu greu agonisite, se prefac peste noapte în cenuşe ce se răvăşeşte, pradă neputincioasă în bătaia speculaţiunilor. Tatăl Suzannei, în acelaş timp şi părintele ei sufletesc, cade victimă crizei. Averea sa reuşise să pună în evidenţă calităţile fiicei, al cărei geniu — termenul nu este exagerat — nu avea altfel prilej să cucerească globul.

Suzanne, dotată cu o vie inteligenţă şi cu o pricepere justă a lucrurilor, înţelege să plătească la timp, binele prin bine.

Ofertele tot mai insistente ale managerului american Charly Pyle *sunt acceptate.*

Suzanne ia o hotărîre eroică: leapădă hermina albă a amatorismului şi titlul mondial şi joacă pentru bani, la discreţia, — poate hrăpăreaţă, a unui antrepenor. Işi salvează doar tatăl!

Decizia produce stupoare în lumea întreagă. Franţa, neconsolată, ştie totuş să fie elegantă, ca de obiceiu şi primeşte cu stoicism lovitura: iartă gestul disperat al celei mai demne fiice.

SUZANNE — SALARIATA!...

... d. Lenglen este salvat de cele câteva zeci de milioane de lei.

După grandoare, vine fatal decadenţa. Adevărul a devenit banal. După un turneu triumfal, în scurt timp, nu se mai găsesc adversare de talia stelei. Matchurile nu mai prezintă curiozitate, rezultatele fiind dinainte lesne prevăzute.

Americanii caută o nouă diversiune, care să le potolească nervii excitaţi. Suzanne, altă dată adorată până la obsesie, este din ce în ce mai singuratecă, mai părăsită, mai abandonată.

Ex-regina se gândeşte acum tristă, la întorsătura tragică ce a luat-o situaţia în decurs de numai doi ani. Deşertăciunea deşertăciunilor, toate sunt deşertăciuni...

O ştire recentă, pe care o dorim neconformă cu realitatea, ne anunţă din America, dispariţia fără urme a fostei campioane, din casa unei prietene. După declaraţiile ei îngrijorătoare, din ultimele zile, sunt temeri că s'a sinucis.

Vestea este mult prea surprinzătoare pentru a o publica fără rezervele cuvenite. Nu se poate concepe un astfel de sfârşit, pentru aceea care a fost mai mult decât o artistă a rachetei: a imprimat jocului, ritmul personalităţii sale.

Unii cred că s'a retras temporar, pentru a reveni ca scriitoare, când apariţia ei ar nutea să reîmprospăteze memoria tuturor şi să suscite un şi mai mare interes. A activat de altfel, — în trecut, — cu succes, în domeniul literelor.

Ar fi desigur o consolare pentru toţi cari au urmărit desfăşurarea tragediei unei suverane neîncoronate, care a abdicat, sacrificându-se pe sine.

a. vg.

CURIOZITAŢI SPORTIVE

GENTLEMEN!

In America, patria tuturor minunilor, s'a petrecut deunăzi un fapt, care oglindeşte spiritul de care sunt dominaţi sportsmen-ii din ţara dolarilor.

In urma unei infecţiuni, alergătorul amator *Frank Wihoff* era în pericol de moarte. Medicii spitalului din Glendale (California) unde pacientul a fost internat, lansează un apel disperat, solicitând o transfuzie de sânge, din partea oricărui binevoitor.

Dintre *numeroasele* persoane, care se prezentară, fură aleşi *Norman Hayburst* şi *Dick Ryan.*

Nu mică fu surprinderea şi satisfacţia lui Wykoff, când deschizând restabilit ochii, să vadă alături, pe masa de operaţie pe cei doi amici, adversari obişnuiţi ai săi în cursele pedestre.

TREI DOAMNE, ŞI TOŢI TREI...

Pentru titlul de campion de box, de categorie muscă, — al ţării Galilor, urmau să se întâlnească în finală, doi fraţi *Edie* şi *Phineas John.*

De obiceiu nu există nici un inconvenient pentru matchurile dintre fraţi: astfel în foot-ball, nu arareori veţi întâlni un frate înaintaş, jucător într'o echipă, care perforează poarta fratelui său, ce apără culorile clubului advers.

Insăş la scrimă, unde luptătorii sunt complet echipaţi, o asemenea întâlnire nu ar prezenta inconveniente. Pildele în alergările de viteză sau fond, nici nu mai trebuesc citate.

In box situaţia se prezintă însă, sub aspecte cu totul diferite.

Inchipuiţi-vă de pildă doi fraţi, cari într'o partidă decisivă, unde trebuesc să rizice totul şi să utilizeze toate mijloacele permise, pentru a învinge, cum unul din ei, transformă pe celălalt, într'o massă diformă de carne şi sânge. Ar fi desigur contra celor mai elementare legi ale naturii. Ne amintim cum în ultimele campionate regionale de box din Capitală, un match a opus, tot în categoria muscă, pe doi fraţi, Plăeşu. Spectacolul nu a fost prea plăcut, nici pentru organizatori, dar şi mai puţin pentru public. Din fericire, mama pugiliştilor nu a asistat la luptă.

D-na John însă, maica lui *Eddie* şi *Phineas*, este foarte sportivă. Tocmai din această cauză, senzibilitatea ei faţă de cei doi copii, a fost pusă la o încercare şi mai grea. Un campion trebuia totuş consacrat. Să se lase titlul fără deţinător? Mama, ca de obiceiu, inventivă şi conciliantă, avu o ideie genială. Titlul categoriei, imediat superioare, la „cocoş" era deasemenea vacant. Nu se prezentase încă nici un adversar mai demn. Cum Phineas era în măsură să facă lesne această greutate, cu avizul secretarului comisiunei de box, *d. Emlyn Michael*, d-na John îi propune aceastǎ soluţie, care este imediat acceptată. Iată deslegat nodul gordian.

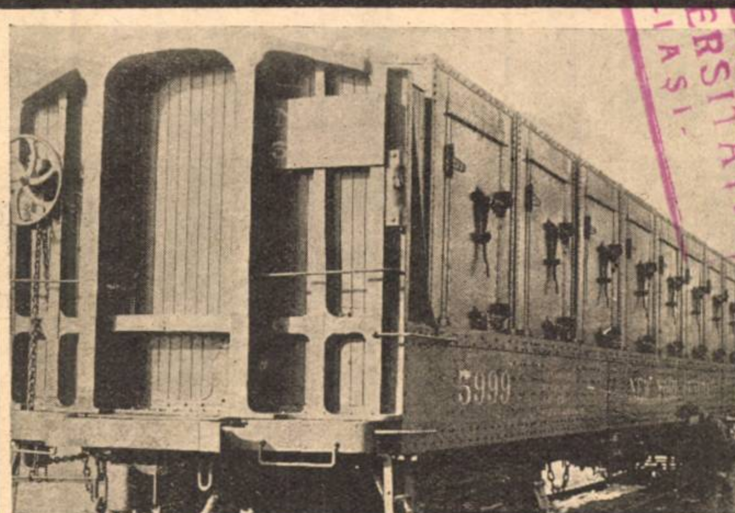
D-na John mai are însă încă un fiu, pe *Tommy*.

Iat-o pe d-na John mamă a trei vedete!...

Oameni fapte și idei

Ex kaizerul Wilhelm care a împlinit 70 ani, împreună cu ex-kronprintul, la Doorn.

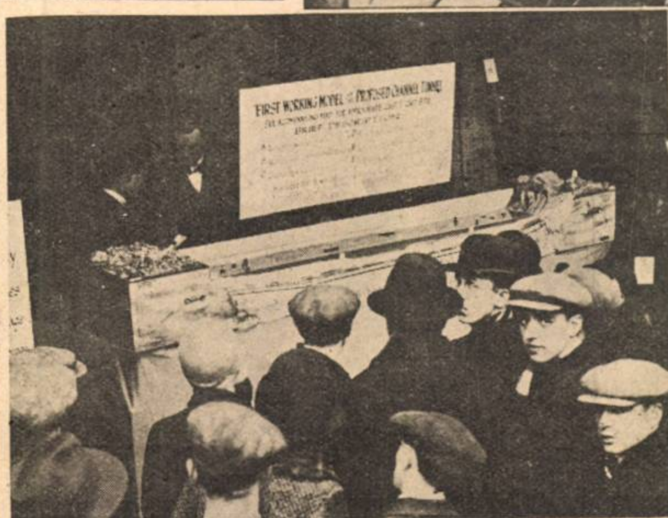
Un vagon blindat asigurat contra incendiilor, pentru transporturi de valoare

O studentă americană, Miss Lucrezzia Money, supranumită „Mona Lisa" vie

Piatra funerară depe mormântul lui Jules Verne, la Amiens.

Macheta tunelului care se va construi sub canalul Mânecii.

FOTO MEURISSE

Sandu Vornea.

Viața romantică a lui N. LEONARD

Tristețea e fondul oricărei glorii.
H. GRÉVILLE

CAP. IX

EPOCA LEONARDIANA

La Grigoriu, primul rol mare ce i se încredințează, fu în *Vrăjitorul Nilului*, la 4 Iunie 1905. Un alt succes dobândește în rolul tenorului din *Moștenitorii Veseli*, iar spre sfârșitul stagiunii joacă în *Frumoasa din New-York*.

Un prieten nedespărțit al lui Leonard, a fost și d. *Louis Cazes*, o figură originală, bine cunoscută în lumea artiștilor. O fostă artistă din compania Grigoriu, a păstrat un caet gros, în care sunt însemnate toate repertoriile acestei companii : un registru al vremurilor de glorie și al decadenței Operetei, cea mai succintă biografie a lui Leonard, în care, odată cu titlurile operetelor jucate, s'au înscris firesc, implicit, și triumfurile tenorului. Sunt astfel înscrise 196 de operete ; Leonard a jucat aproape în toate.

Deasupra acestui caet, stau azi plecați prietenii cum a fost d. Cazes, frații ca Maximilian, camarazii, câți au mai rămas... O lacrimă pică uneori pe paginile acestei relicve, acestei oglinzi a măreției de eri a Operetei...

In acest registru, găsim în repertoriul din luna Iunie 1905, la 8 *Vânt de primăvară*, cu Carussy, într'un neuitat rol de bătrân, *Curse Grătare*, *Fetița Dulce*, la 26 *Vagabonzii* cu Leonard, Elena Mavrodi...

Prima stagiune de vară, de mare triumf, din viața lui Leonard.

— De acum, — spune Maximilian de câte ori povestește din viața prietenului său, — începe *Epoca Leonardiană*.

VADUVA VESELA

In toamnă pleacă în turneu cu compania Grigoriu. La 29 Septembrie 1905, trupa obține un succes la Ploești, care coincide cu începutul răspândirii faimei lui Leonard în provincie. Primele 15 zile ale lui Octombrie, compania face naveta între Brăila și Galați, cu *Moștenitorii Veseli* și *Curse grătare*. Leonard cunoaște triumful și în orașul său natal, — la Galați. Apoi, trupa pornește pe căile Moldovei, cu *Vagabonzii*, *Boccacio*, iar după Crăciun, începe un nou turneu, la Craiova, Tg. Jiu, Constanța și iar în Moldova, până în Aprilie 1906. In acelaș turneu Leonard face o încercare în *Cavaleria Rusticană* la Ploești.

N. LEONARD, în „Fire de artist" Foto „Adelina"

E anul când Maximilian, Ciucurete și Carussy, acest trio de comici superiori, trecuseră la Blanduzia.

Marele succes al lui Leonard, triumful care l-a consacrat, a fost *Văduva veselă*.

Mai întâi, se încercase realizarea unei concepțiuni comice a operetei *Văduva veselă*, cu Toneanu în rolul lui Danilo. Opereta căzu lamentabil.

Seara, după acest spectacol ratat, artiștii se adunară la berărie, la Jubileu, ca în toate serile. Erau posomoriți.

Leonard își umplu paharul și apoi turnă puțin vin din pahar pe podele.

— Dece faci așa? îl întrebă un camarad.

— De sufletul răposatei văduve ! răspunse Leonard.

E, în adevăr, obiceiul în popor, ca la moartea cuiva, să se verse pe jos puțin vin din pahar, și Leonard făcu acest gest, pentru sufletul *Văduvei vesele* ce căzuse în acea seară.

Scena aceasta înveseli pe actori.

Opereta, în general, trecea și atunci printr'o fază de decadență, din care au scos-o două mari eforturi. A fost mai întâi succesul lui Maximilian în *Fire de artist* și apoi triumful lui Leonard în *Văduva veselă*.

In *Fire de artist*, Maximilian avu un rol de comic sentimental, ce se potrivia de minune talentului și temperamentului său. Tot atât de bine se potrivi însușirilor lui Leonard, rolul lui Danilo din *Văduva veselă*.

La Viena, se încerca o formulă nouă, pentru reînvierea Operetei. Această inovație consta în introducerea conflictului dramatic în operete. Formulă fericită, care regeneră genul.

Talentul lui Max se relevase în *Fire de artist*, și după aceasta, comicii au crezut că pot continua să joace operetă fără tenori, deși libretiștii vienezi scriau operetele după formula nouă, și anume dând preponderență rolului dramatic al tenorului. Or Leonard a fost în primul rând un talent dramatic și aceasta este taina succesului său.

Jucându-se o operetă dramatică, așa cum era *Văduva veselă*, cu un comic în rolul principal masculin, evident că opereta își

(*Urmare în pag. 14*).

In vara anului 1906, Leonard joacă la Grigoriu și în repertoriu figurează: *Moștenitorii vesei*, *Fata spălătoresei*, *Mascota*, *Vânt de primăvară*, *Voevodul țiganilor*. Stagiunea, din succes în succes, se prelungește, până în Septembrie când ploile de toamnă alungară pe acteri în surghiunul turneului.

N. LEONARD și D-na TANTZI CUTTAVA, în „Merge strună" Foto „Adelina".

N. LEONARD, tânăr, cu câinele-i favorit

N. LEONARD

cu Maximilian, in civil.

în „Farmecul unui vals"

în „Contele de Luxemburg.

în „VOEVODUL ȚIGANILOR

în Frasqita

în „O mie și una de nopți"

în „sărmanul Jonathan"

pierdu tot sensul şi căzu. Danilo fusese transformat într'un bătrân ridicul, „ca să râdă lumea", deşi în concepţia autorului, era un tânăr înflăcărat, strălucitor de vervă, îndrăgostit...

Cel care a avut ideea să reabiliteze *Văduva veselă*, a fost Gusti, care spuse atunci lui Leonard :

— Tu trebue să joci rolul acesta !

Şi astfel, la 16 Iunie 1907, când Leonard apare în Danilo din *Văduva veselă* grădina Oteteleşanu în delir, consacră talentul tenorului.

IDEALISMUL DE ERI

Alte elemente — pe lângă strălucirea ochilor şi căldura vocii, — intră acum în compoziţia talentului său. El îşi cântă acum romanţele, cu un avânt antrenant, căruia nici un suflet nu-i poate rezista. Vocea lui se fixează, capătă o rotunjime, o amploare cu ecouri profunde în suflete. Dar mai ales, pe lângă tenor, e un admirabil artist dramatic, cu variate resurse pentru a comunica publicului, o gamă întreagă de nuanţe sentimentale, dela veselia duioasă, până la sfâşierea sufletească. Joc de scenă stăpânit, elegant...

Dar principalul element care i-a adus triumful a fost atmosfera idealistă dinaintea războiului.

In adevăr, cu puţin înainte de naşterea lui Leonard, — în Occident se declarase marele războiu spiritual, dintre raţiunea discursivă, geometrică, a lumii latine, şi sentimentalitatea muzicală, — obscură uneori, dar idealistă, — a spiritului german. Literatura, muzica şi întreaga artă, aveau să treacă treptat, de partea idealismului german, şi nouile curente fură expresia în artă a sentimentului ce cuceria inima unei societăţi, defunctă azi. In locul realismului îşi făcea loc idealismul, în locul formei geometrice şi reci, apărea în artă fluiditatea sentimentului.

Leonard s'a născut puţin timp după apariţia acestui nou curent, ce însemna preponderenţa afectivităţii asupra energiei şi raţiunei, curent care avea să producă, între alte forme de manifestare artistică, şi succesul crescând al Operetei, gen, în primul rând sentimental.

In timp ce copilul creştea, odată cu el avea să crească sentimentalismul societăţii antebelice, şi Leonard va comunica sufleteşte cu această ambianţă morală, se va forma în ea şi va deveni unul dintre cei mai străluciţi exponenţi ai acestei stări de spirit generale.

De aci, marea, emoţionanta comunicare cu massa publicului; sufletul său şi al mulţimei de odinioară, băteau în acelaş ritm, în ritmul unui vals

N. LEONARD, elev de liceu.

CAP. X

Doamnele din comitet

In anul marelui succes al lui Leonard în *Văduva veselă* - 1907—în repertoriul dela Oteteleşeanu mai figurează *Regele Vânătorilor*, şi vechile succese: *Moştenitorii veseli*, în care juca şi Brezeanu, *Vagabonzii* cu Leonard şi Jean Niculescu, *Vânt de primăvară*, *Fire de artist* cu Maximilian şi Florica Florescu, *Liliacul*.

Un alt mare succes a fost *Farmecul unui vals*, în 1908.

După *Văduva veselă* însă, n'a existat artist mai sărbătorit ca Leonard. Toată ziua telefoanele sună:

— Unde e Leonard?... Allo, Leonard?... Când vine Leonard?...

Cărţile lui poştale se află în toate poşetele femenine, în toate caetele de dictando ale şcolăriţelor.

Leonard devine idolul feminităţii antebelice ,aşa cum Rudolf Valentino fu al femeilor de după războiu. Era un fel de nevroză colectivă, o adoraţie generală

O mare societate de binefacere trebuia să dea un spectacol cu scopuri filantropice. Prezidenta societăţii, o venerabilă doamnă din elită, chemă pe Grigoriu, ca să-l consulte.

Dar prima întrebare, pe care venerabila doamnă o adresă directorului de teatru, fu:

— E adevărat, domnule Grigoriu, că ai un artist, un oarecare Leonard, care e de o frumuseţe extraordinară? In şedinţele comitetului, doamnele din societatea noastră nu mai vorbesc decât despre el, neglijând interesele societăţii.

Prima fotografie (de rol) trimisă autografiată de Leonard, **tatălui său.**

LEONARD CANTA...

Tot ce vrea Leonard, i se realizează. Prin mâinile lui trec bani mulţi, prin braţele lui femei nenumărate...

Nici o femee nu-i rezistă ; cuceria instantaneu. Fu copleşit de daruri.

In astfel de condiţiuni, Leonard devine o condensare de extreme : fu cel mai iubit şi cel mai urît dintre artişti. Ridicarea lui triumfală, făcu pe unii să-l urască în ascuns. Au fost soţi şi amanţi înşelaţi, cari de asemeni îl urau de moarte.

Fu cel mai bogat şi cel mai sărac dintre artişti. Fără ghete, delirând de foame, în zdrenţe la începutul carierei, după doi sau trei ani, Leonard devine un Beau Brumel al Capitalei şi ar fi fost un arbitru al eleganţei, dacă n'ar fi existat anumite apariţiuni ale lui Tony Bulandra, în dramele moderne. Dar Leonard, dela galoşii purtaţi fără ghete, ajunge repede cel dintâi actor român cu automobil.

Fu cel mai lăudat şi cel mai insultat. In timp ce unii se lăsau cuceriţi de jocul său înflăcărat, alţii îi numiau arta şi gesturile „de bărbier !"...

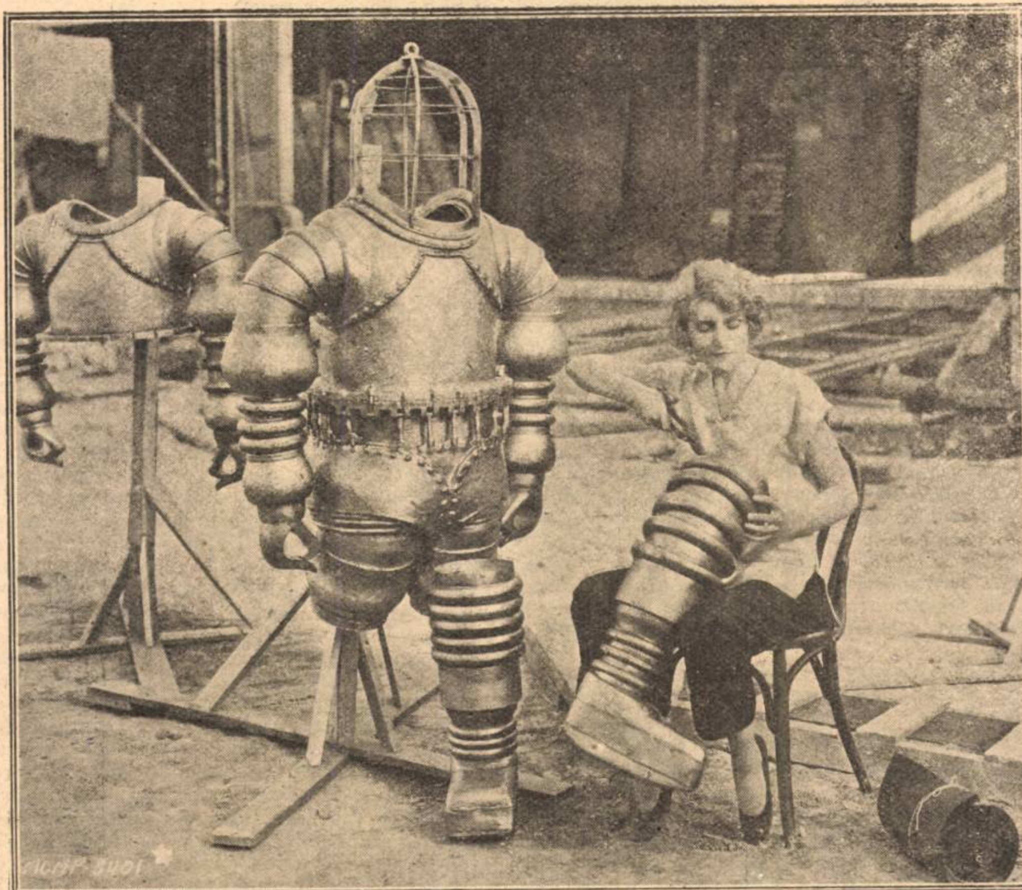
Il dor unele epitete, unele gesturi de femei, unele trădări din partea celor din jurul său. Ineacă tot acest revers sumbru al strălucitoarei lui existenţe, în şampanie. Un fel de frenezie îl cuprinde. Risipeşte bani, bani mulţi, risipeşte veselie şi sănătate.

O repezentaţie cu *Văduva veselă* în beneficiul său, devine o mare sărbătoare a feminităţii bucureştene, un handicap de toalete luxoase, o expoziţie de graţii.

„Aci termură un binoclu, alături se opreşte o respiraţie, acolo doi ochi albaştri rămân înmărmuriţi, un face-a-main cade de emoţie, o umbreluţă de tafta foşneşte", — notă N. Vlădoianu aspecte din grădina ce părea un singur suflet imens.

(Urmare în pag. 15)

Preparative pentru bal

Mondena: — „Anul trecut, am fost la bal, mascată în „Colombină" și fiecare m'a ciupit cum a vrut. Ei, să mai încerce s'o facă și când voi fi în costumul acesta, dacă le dă mâna".

(Urmare din pag. 14)

Valsul lui Leonard, e o vrajă; amețește ușor, farmecă, strecoară în suflet visarea sentimentală în care se complăcea generația de eri.

După spectacol, scena deveni o seră de flori și părea, acoperită de cadouri, o scenă cu tombolă ca în sălile de bal....

Femei bătrâne își uitară morala, școlărițe își lăsară prudența la ușa cabinei lui Leonard.

O singură femee poate, a rămas atunci nemișcată în loja, în care se afla cu o doamnă bătrână, fără să lase nimic să se vadă din marele elan al sufletului ei către Leonard. Era acea d-ră X, care l-a iubit toată viața, fără să i-o fi spus niciodată, și a cărei iubire ar fi rămas pentru totdeauna o taină, dacă nu s'ar fi dat pe față târziu, la moartea tenorului.

Valul de isterie feminină ce-l copleșia, strecură încetul cu încetul blazarea în sufletul răsfățatului artist.

Găsia scrisori de dragoste, strecurate în buzunare, cum găsia zilnic loja plină de flori, trimise dela cunoscute sau admiratoare anonime. Asaltul acesta feminin nu-l mai impresiona. Scotea câte o scrisoare găsită în buzunar, și o întindea vreunui prieten:

— Ia citește-o tu, dragă, și spune-mi dacă e ceva deosebit... Dacă e tot de dragoste, arunc'o...

INDOIALA

Intr'un turneu, prin 1908, revine la Buzău, — orașul primului său succes. Intâlnește cu o nespusă emoție, câțiva fosti colegi din clasele primare, printre cari și pe d. J. Iliescu.

Il asaltară cu întrebările. Dar „Nae" — după cum îl numiau din școală, — le șopti cuvinte la cari nimeni nu se aștepta, din partea unui artist în apogeul gloriei sale:

— Mă băeți mi-e tare teamă să nu-mi fie fatală meseria asta, râvnită de mine...

— Taci, mă Nae, cum ar putea oare destinul să fie ingrat cu o inimă de aur, ca a ta?

— Voi nu știți ce am pierdut eu, ca să dobândesc în schimb gloria....

La ce făcea oare aluzie Leonard? La viața liniștită, familiară, ce nu-i mai era permisă, la o iubire mică și calmă, la necunoscuta aceea, pe care am numit-o d-ra X, nelipsită dela spectacole, pe care o întâlnia uneori și nici nu știa bine, dacă-l iubește sau nu?

Ochii lui › umeziră. Leonard, în culmea gloriei sale Leonard plângea!... Invingătorul ce striv: sub pașii săi de prinț al valsului, flori și inimi, — plângea...

— Mă Nae, nu-ți face sânge rău... Ce mai vrei? N'ai glorie, n'ai avere, n'ai orice femee dorită?...

— Numai în mijlocul vostru, băeți, am iluzia că recâștig ceeace am pierdut... Ah! uneori regret că nu sunt și eu azi, ca voi...

Indoiala începuse să i se strecoare în suflet. Germenele prăbușirii, un fel de presimțire a sfârșitului tragic, i se insinua în inimă, chinuindu-l, în aparență fără motiv...

CAP. XI

LA PARIS!

Intr'o zi, când avea bani, hotărî:

— Mergem la Paris!

Par'că ar fi fost vorba de o plimbare la șosea...

Plecară la Paris, Leonard, Maximilian, Soreanu, Carussy și Chihăescu.

Se opriră la Viena, unde începură o viață de prinți. Se plimbau în unicul automobil de închiriat. In fiecare seară, firește, la operetă.

Intr'o seară, după prima reprezentație a unei operete, Leonard trimise primadonei cartea poștală ilustrată cu portretul său. A doua zi primi portretul primadonei și a treia zi a supat cu ea.

Stau la restaurant, cu toții; Leonard pleca deodată:

— Am un secret!

Și se întorcea peste o oră:

— Mi-a dat rendez-vous aia dela masa din colț și a trebuit să mă duc...

Sau la hotel; pleca în toiul nopții din cameră și când se întorcea, declara simplu:

— Viu dela N-rul 8...

(Urmarea în No. viitor)

p. conf. DUDUIA GRĂDINĂRIȚA

Jalba bacșișului

D. ministru Ioanițescu a hotărît ca nici un funcițonar public, să nu mai aibă dreptul de a lua bacșiș.

Ziarele

Jurnalele din Capitală
O veste tristă
Mi-au adus:
Că eu,
Bacșiș atot puternic
Și cetățean umil,
Supus al statului,
In care
Doar datorii am contractat.
Voi fi,
Peste puțină vreme,
Din ministere
Suprimat.

M'am încetățenit în țară,
Deși
De-origină
Sunt turc.
Ori cât ar fi de încurcată vreo chestie
Eu
Ți-o descurc
Și unde specialiști iluștrii,
Și-au bătut capul
Tot degeaba,
M'am strecurat pe nesimțite
Și — gata!
Se făcuse treaba.

Cum de te'nduri,
O, excelență,
Să săvârșești cumplită crimă?
Dar ce's eu?
Pensionar nevolnic,
Ce din oficiu
Se suprimă?
N'am dovedit întotdeauna
— Și nu prin vorbă
Ci de fapt, —
Că sunt inteligent,
Destoinic,
Și că la toate cele-s apt?
Nu's eu cinstit?
Când spun un lucru
Nu mă țiu oare de cuvânt?
Sau nu's politicos?
Intreabă
Pe ușieri dacă nu sânt!
Sunt însurat
Și-a mea nevastă
La rândul ei
E funcționară?
Sau sunt lipsit de conștiință?
Atunci,
De ce mă dai afară?
Când eu
La locul meu,
Cuminte,
Sub orișice guvern am stat
Ce-ți dete'n cap, o excelență,
Cu lovitura ta de stat?!
Sunt doar străini în țara asta,
Ce nu pricep limba română.
Le-am arătat,
Să înțeleagă,
Cu-o caldă strângere de mână,
C'un plic inofensiv
In fine,
Cu felul meu subtil,
Discret,
Am reușit întotdeauna,
Să le servesc
De interpret.
Eu n'am venit
Să-mi fac reclamă
Dar am venit
Ca să reclam
Și protestez cu vehemență
Că mă suprimi
Netam-nesam!

Iar dacă totuș
Imi tai capul,
Cu al legii nemilos satâr
Rămâne viu,
Invulnerabil,
Un frate bun:
Domnul Hatâr!

B. ACȘIȘ

Planeta Marte

de: Paul. B. Marian.

PLANETA MARTE a făcut să se vorbiască mult de ea în trecut; va continua şi în viitor, să facă să curgă multă cerneală.

Ar fi nevoie să se pună odată la punct chestiunea planetei Marte, — „planeta soră" cum i se spune, — reamintind tot ceeace ştim pozitiv asupra ei, şi în acelaş timp, tot ceea ce e hipotetic şi nesigur.

Vom vorbi întâi de ceeace e cunoscut.

Cu telescoapele puternice de care dispun azi astronomii, — de pildă cel dela Mont-Wilson ,care măreşte de 2500 ori — se poate zări Marte sub un diametru unghiular de trei grade şi jumătate, adică de şeapte ori şi jumătate mai mare decât al lunei văzută cu ochiul liber. Se înţelege deci, că în asemenea condiţiuni, amănuntele vizibile ale acestui glob ne sunt perfect cunoscute.

Diametrul lui Marte, e aproape jumătate cât cel al pământului, suprafaţa sa e deci, de patru ori mai mică şi volumul său de opt ori mai mic decât cel al globului terestru.

Planeta Marte îşi descrie orbita sa în jurul soarelui, dar durata acestei *revoluţiuni* e de 687 de zile pământeşti; anul martian are deci o durată aproape dublă cât a noastră.

Ca şi Pământul Marte se învârteşte în jurul polilor săi, şi rotaţia aceasta se face în 24 de ore şi 87 minute; durata zilei martiene e deci aproape identică cu a noastră. Şi cum axa planetei e înclinată, ca şi cea a Pământului, pe planul orbitei sale, rezultă de aci, că anotimpurile planetei Marte, sunt analoage cu cele ale Pământului, cu singura deosebire, că durata lor e de două ori celei a noastră.

Este deci pe Marte, o zonă toridă, două zone temperate, şi două zone îngheţate. Zonele îngheţate se văd, în telescoape, sub aspectul a două pete albe, care înconjoară polii. Petele acestea scad în întindere, până ce dispar în jurul unuia din cei doi poli, care se găseşte în poziţie de vară, şi care e o dovadă materială a anotimpurilor, existente pe celesta noastră vecină.

Şi de aci se deduce imediat o consecinţă. Din moment ce se arată pe această planetă precipitaţiuni de zăpadă, înseamnă că Marte e înconjurat de o atmosferă care conţine vapori de apă şi este analoagă cu a noastră. Dar ea diferă de a noastră, prin aceea că e veşnic temperată, aşa încât petele închise care se observă pe Marte, sunt vizibile oricând şi nu sunt ascunse niciodată de acele straturi de nori, care pe Pământ acoperă uneori întinderi enorme, timp de săptămâni întregi.

Din punct de vedere al aspectului general, Marte ne apare ca un astru roşiatic, a cărui strălucire variază după distanţa ce ne desparte. Orbita ce o descrie în jurul Soarelui acoperă în întregime pe aceea a Pământului; cum însă cele două astre descriu aceste orbite în timpuri inegale, distanţa lor se schimbă după poziţii şi poate varia dela simplu la înzecit.

Distanţa medie între Marte şi Soare e de 227.600.000 kilometri, pe când distanţa dela Pământ până la astrul zilei, nu-i decât de 150 milioane de kilometri.

Când Marte are cea mai mică distanţă faţă de Pământ, e depărtat de noi cu 56 milioane de kilometri. In sfârşit, Marte e întovărăşit de doi sateliţi, de două *„luni"* foarte mici, cărora li s'au dat numele de *Deimos* (spaima) şi *Phobos* (frică).

De peste 200 de ani, astronomii au observat pe Marte apariţii curioase prin culoarea şi forma lor.

Pe un fond de aspect gălbui-roşiatic, se văd pete de un verde închis, cărora astronomii din secolul al XVIII-lea, le dădură numele de *mări;* azi s'a revenit asupra acestui termen. S'au notat uneori, variaţiuni rapide şi importante în liniile terminale ale contururelor lor, şi dacă acest fenomen se producea pe mări reale, ne găsim în faţa unor inundaţii colosale, urmate de o retragere a apelor, de egală importanţă. Vom vedea mai jos, că aceste „mări" sunt după toate probabilităţile, spaţii acoperite cu vegetaţii de culori mai închise.

Dar, în 1877, fu anunţată o descoperire de către astronomul italian *Schiaparelli*, directorul Observatorului din Milano şi putem spune că această descoperire a fost „senzaţională".

Câţiva observatori semnalaseră încă dinainte două „mări" ce păreau unite printr'o linie fină.

Schiaparelli arătă că acest caz era general şi că Marte era acoperit cu o adevărată reţea de linii fine ce merg dela o mare la alta. Şi cum la epoca aceea, se credea încă în realitatea „mărilor" planetei Marte, el dădu acelor linii, numele de *canaluri.* Şi, mergând mai departe, vesti că acele canaluri erau dublate şi că cele două „căi" paralele erau despărţire printr'o distanţă în medie de 700 kilometri.

Descoperirea aceasta avu un răsunet mondial. Ea fu foarte mult discutată, şi, chiar azi, unanimitatea nu este lămurită încă asupra acestui lucru. Unii astronomi afirmă că înfăţişarea sub care noi credeam că se ascund canaluri, nu-i decât o iluzie optică. Totuş, faptul că aceste canaluri sunt rectilinii, legând două mări şi neoprindu-se în mijlocul unui continent, pare un argument serios în favoarea existenţei lor.

Incă un alt fapt vine să sprijine ipoteza canalurilor: e seria de observaţii făcute de *Flagstaff*, în Arizona, de un astronom american, *Mr. Percival Lowell*, care a instalat în această staţiune, unde atmosfera e cu totul limpede, un observator organizat în mod special, în vederea studiului planetei Marte.

A putut să obţină astfel fotografii admirabile ale planetei, documente incontestabile, pe care se observă foarte clar numeroase canaluri.

E vorba acum să se ştie, dacă aceste canaluri sunt „simple sau „duble", căci asupra acestui punct e multă nesiguranţă.

De altfel, cum s'ar putea interpreta existenţa lor? Lungimea lor enormă, starea lor rectilinică, nu se găseşte nici pe pământ, nici în lună. Aceasta-i într'adevăr o „enigmă martiană". Ca să fie deslegată, a fost propusă o ipoteză foarte îndrăzneaţă şi în acelaş timp, foarte seducătoare, de către astronomul american Percival Lowell.

Caracterul rectilin al acestor canaluri i-a sugerat ideia că ele erau nu naturale, ci „artificiale", rezultanta eforturilor conduse de o minte inteligentă. D-l Percival Lowell crede că pe Marte apa trebuie să fie rară şi ceeace numim noi „mări" nu-i decât o aparenţă: suprafeţele pe care le acoperă, ar fi nişte câmpuri vaste, acoperite de vegetaţie, pe când zonele luminoase, nişte câmpii deşerte. *Canalele* n'ar fi la rândul lor decât nişte întinderi acoperite cu vegetaţie şi irigate printr'un canal mult mai îngust şi pentru noi invizibil. In aceste condiţiuni, astronomul american crede că aceste gigantice „lucrări publice" s'ar datori activităţii, muncii locuitorilor car ar popula planeta, cu scopul de a aduce apă în zonele temperate şi toride.

* * *

Acum intrăm în domeniul ipotezelor şi suntem în faţa marei chestiuni: planeta Marte este oare locuită? Ar trebui să ne întrebăm mai întâi dacă e „locuibilă".

Depărtarea planetei de soare, densitatea uşoară a atmosferei sale, lipsa norilor, pare a indica, că temperatura trebue să fie mult mai scăzută decât a noastră: calculele au găsit-o totdeauna inferioară lui zero. Presiunea atmosferică nu trebue să aibe decât a treia parte din valoarea celei pământene. Aceasta pare, la prima vedere, incompatibilă cu existenţa fiinţelor vii. Dar, aici trebue să facem o deosebire: Fiinţe vii, organizate *ca şi noi?* Fără îndoială. Dar nu s'ar putea concepe şi fiinţe organizate *altfel decât noi?*

Nu-i nici un motiv ca Pământul, grăunte de praf în imensitatea spaţiului, să fie singurul glob locuit de fiinţe gânditoare. La alte temperaturi şi la alte presiuni, corespund desigur în Natură, organisme creiate ca să se acomodeze; descoperirile prinţului Albert de Monaco ne dau cele mai bune dovezi. Ilustrul navigator, în cursul deselor sale călătorii oceanografice, a readus la suprafaţă fiinţe *vii*, care trăiau la peste 6.000 metri adâncime, adică într'un loc unde nu pătrunde deloc lumina, unde presiunea e de 600 atmosfere, temperatura de zero grade, adică toate condiţiunile care se credeau a fi incompatibile cu viaţa.

Ce demonstraţie mai frumoasă a locuirii posibile a planetei Marte? Condiţiile de viaţă sunt deosebite? Dar tot aşa de deosebite trebue să fie şi viaţa fiinţelor ce o locuesc.

Deci, nu mai e nici un motiv ca să ne opunem faptului că există „martieni".

Cât priveşte felul, forma, limba şi viaţa lor socială, tot ceeace s'a spus şi s'a scris, e pură fantezie. E cert că *lumina* de pe Marte ne parvine prin unde luminoase: deci nu-i imposibil ca să ne parvie şi unde electrice, care călătoresc cu aceeaş viteză.

Dar de aci până la a afirma că acestea sunt „mesagii telefonice", suntem departe.

Să rămânem în domeniul cunoscutului: e destul de mare ca să nu fim nevoiţi să ne aventurăm în cel al fanteziei.

Prin zăpadă

Pe șoseaua Kisseleff, din București

Echipaj de iarnă!

Skyor militar antrenându-se la Predeal.

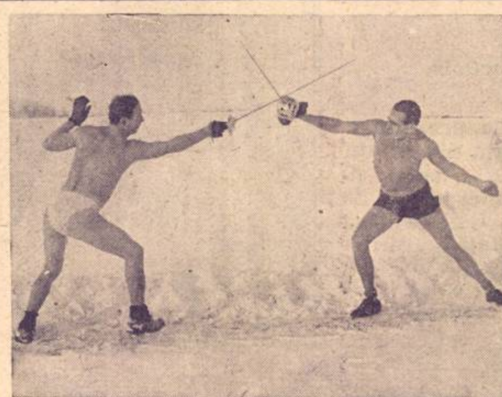
Accident fără gravitate.

Fotografi și cinematografiști la lucru, în mijlocul zăpezii.

Principesa Ileana, cu sky-urile la Predeal

Luptă sănătoasă!

Zăpada dă de lucru municipalităților!

Liceul Real din Brașov, cu skyurile

Rubrica Cinematografică

Figurile Ecranului

Greta Garbo

S'A NĂSCUT în 1907 în Suedia. In copilărie, a dus o viaţă liniştită, împreună cu sora şi cei doi fraţi ai ei.

Fiind atrasă de scenă, dă un concurs şi intră în „Şcoala dramatică regală" a Suediei. La teatrul Regal din Stockholm e foarte apreciată. Ca şi teatrul, cinematograful o atrage şi are un deosebit succes în „Gösta Berling".

Apoi turnează sub conducerea lui G. W. Pabst „Uliţa Durerii". *In urma acestui film, e angajată de Metro-Goldwin-Mayer.*

Primul film realizat în America a fost „Torentul" *după Bl. Ibanez. Urmează* „Carnea diabolică", Anna Karenina", „Femeea divină", etc.

Printre ultimele ei filme cităm: „O femee de afaceri", „Femeea lui Ştefan Tromhold" „Shaw People" „Şarpele", „Die Nonne von Sankt Moritz", *având în toate ca partener,* pe John Gilbert. *In urma unei mici neînţelegeri, John Gilbert, a fost înlocuit cu* Conrad Nagel, *care îi este partener în ultimul ei film* „Figer Skin".

GRETA GARBO are un joc demonic şi a fascinat întreaga omenire, cu frumuseţea-i fatală.

Apariţia ei pe ecran, seduce, emoţionează, înveseleşte şi stoarce lacrimi iar corespondenţa ce i se adresează se cifrează la mii de scrisori zilnic.

O adevărată artistă.

John Gilbert nu părăseşte firma Metro-Goldwyn

O SIMPLĂ DISCUŢIE între *Greta Garbo* şi *John Gilbert* a fost deajuns să dea naştere la diferite fantezii reportericeşti. Incă ceva mai mult: se dădea ca sigură plecarea lui John Gilbert dela M. G. M. şi că Greta Garbo silise această societate să nu mai reînoiască contractul cu fostul ei partener.

Dar o ştire de toată încrederea desminte aceste svonuri. John Gilbert, al cărui contract expira la sfârşitul acestui an, a mai semnat altul pentru o durată de cinci ani de zile, cu M.-G.-M.

Clişeul alăturat, reprezintă o scenă emoţionantă din filmul „Ana Karenina", — **ediţia americană, — interpretat de** Greta Garbo **şi** John Gilbert **şi pune faţă'n faţă** cuceritorul de inimi, **cu** soţia cinstită, **care nu vrea să-şi calce jurământul de credinţă.**

Poşta Cinefililor

MODI. — Liane Haidt, Wien IX. Garnisongasse, 10. Are 25 de ani. N'am ideie dacă îi plac bărbaţii blonzi.

MARIETTE şi NICU. — Louise Moran, c/o The Standard Casting directory, 616 Taft Building, Hollywood, Calif., U. S. A. Are 20 de ani. Nu-i căsătorită. Ii puteţi scrie în limba engleză sau franceză. Greta Garbo are 21 ani. Evelyn Holt: 20. Lillian Gisch, 30 de ani şi nu-i căsătorită.

VIRGIL D. Iaşi. — Billie Dove, c/o The Standard Casting Directory, 616 Taft Building, Hollywood, Calif., A. S. A. Jenny Jugo, Berlin Halensee, Kurfürstendamm, 152. Primei îi poţi scrie în limba franceză şi engleză, iar celei de a doua în germană.

DELLY. — Henny Porten, Berlin S. W. 68, Friedrichstr., 37 a. Lilly Flohr, Berlin Wilmersdorf, Bahelsbergerstr., 6. Agnes Esterhazy, Berlin-Wilmersdorf 15, Kaiserallée, 215. Marcela Albani, Berlin W., Kaiser-allée, 172. Toate în limba germană.

LOLY. — Wladimir Gaidarov, Berlin Halensee, Iachim, Friedrichstr, 55. E rus şi are 32 de ani. E căsătorit.

CONSTANŢA. — Conrad Nagel nu-i căsătorit. Are 28 de ani. Adresa: c/o Metro-Goldwyn-Mayer, Culver City, Calif., U. S. A. Pentru W. G. vezi mai sus.

D. COSMESCU. — Genică Missirio răspunde. Artiste române mai cunoscute sunt: Eliza La Porta, Maria Florescu şi Genica Atanasiu, Buster Keaton, c/o Metro-Goldvyn-Mayer, Culver City, Calif., U. S. A. Ii puteţi scrie în limba franceză sau engleză.

HARRY. — Nici o casă din România nu angajează artişti de cinema.

NELVIRICU. — Dolores del Rio, c/o Fox-film, Hollywood, Calif. U. S. A. Are 24 de ani: Căsătorită, dar e pe cale de divorţ.

X. Y. — Ivan Petrovici, c/o Rex Ingram, studio, Nice. E sârb. Ii puteţi scrie în limba franceză.

NADIA. — Xenia Desni, Berlin W. Rüdescheimerstr. 4. Are 29 de ani. Nu-i căsătorită.

Didy B. — Ramon Novarro mai joacă. Are 30 de ani. Ii puteţi scrie pe adresa: c/o Metro-Goldwyn Mayer studio, Culver City, Calif., U. S. A.

ZAZA. — Vezi „Realitatea Ilustrată" No. 5.

Unde mergem ?

CINEMA „CAPITOL" reprezintă : **„Şarpele"**, splendidul film cu **Greta Garbo** şi **Conrad Nagel.**

„BULEVARD-PALACE", rulează marele succes **„Crăiasa Codrilor" (Senorita)** cu **Bebé Daniels.**

„ELITE", frumoasa sală din Calea Victoriei, rulează **„Ţareviciul"**, film de mare succes.

CINEMA „TRIANON", reprezintă splendidul film: **„L'Argent"** după romanul lui **Emile Zola**, cu **Brigitte Helm.**

LA „SCALA" continuă marele succes **„Vin Bibicule"**, cu **Louise Kartousch** şi un film senzaţional.

„SELECT"-ul prezintă superba realizare **„Rapsodia Ungară"**, cu **Willy Fritsch.**

CINEMA „REX", continuă seria succesului, cu **„Cazacii"** după Tolstoi, cu **John Gilbert** şi **René Adorée.**

Din lumea filmului

VA MAI REVENI pe ecran *William S. Hart?* Sunt doi ani decând n'a mai turnat. De curând, s'a instalat într'o nouă vilă, cu aspect princiar, pe care şi-a clădit-o în valea San Fernando, nu departe de Hollywood.

WILMA BANKY şi-a ales ca nou partener pe *Robert Montgomery*. Când îl va înlocui şi pe acesta?

Un mare eveniment în industria cinematografică ungară. Se fac preparativele pentru realizarea unui film de mare montare: „ATILLA". O parte din capital, s'a investit de firma franceză *„Cineromans"*. Vedetă, o artistă franceză. Restul distribuţiei, tinere şi tineri din societatea budapestană.

CONRAD VEIDT şi EMIL JANNINGS părăsesc America, pentru Germania, căci ce doi iluştri călători de pe „Berengaria" nu vor să audă de filmul vorbitor.

Plăcerile iernii

Cu sania și săniuța!

Duminică cu săniuțele la Brașov

Călinescu, campion de box, categ. semi-mijlocie - se antrenează la minus 20 gr.

LA PREDEAL

Principele Nicolae și Principesa Ileana cu sky-urile.

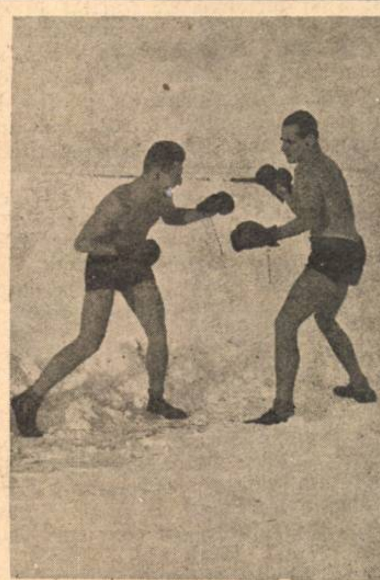
Costum sumar pentru skyori!

Nu i-a păsut de vifore mai mari!

Tren de săniuțe!

Boxeuri cari nu năduşesc. (La Şosea, în Bucureşti)

In româneşte de E. Marghită.

Vestea nu mă încântă, dar deoarece mătuşa A. ţinea o pensiune pentru vilegiaturişti — şi mai cu seamă vilegiaturiste de toate vârstele, — nu mă plictisii acolo. Ba cucoanele suedeze îmi purtau mult interes şi una din ele, o doamnă mai bătrână, îmi promise chiar sprijinul ei moral şi material, spre a-mi procura un post la poliţia din Stockholm. Se ţinu de cuvânt; însă asupra încercărilor mele în această direcţie voiu mai reveni — deocamdată vreau să povestesc marea aventură de dragoste ce mi-a fost hărăzită în capitala Suediei.

LOGODNICA MEA SUEDEZĂ ŞI LOGODNICUL EI

Locuiam iarăş împreună cu vărul meu şi petreceam adesea ore plăcute, în casa unei cunoscute. Intr'un rând, dânsa ne arătă un album cu fotografii, la care mă uitai cu atenţie. Portretul unei domnişoare de o frumuseţe rară mă impresionă adânc.

— „E minunat de frumoasă!" exclamai. „Tare aş vrea s'o cunosc".

Gazda zâmbi:

— „O dorinţă foarte uşor realizată". Şi într'adevăr se ţinu de cuvânt şi chiar a doua zi făcui cunoştinţă cu Viran Arfwdisson.

Eram fermecat de ea şi îmi petrecui mai tot timpul liber, — şi timp aveam destul, deoarece deocamdată încercările mele de a căpăta o slujbă rămâneau zadarnice, — în tovărăşia ei. Dar dragostea tot mai înflăcărată pentru Viran, dragoste împărtăşită după cum avui fericirea să constat în curând, mă făcea ambiţios. Vroiam acum cu orice preţ, să-mi fac un rost în viaţă. Tot ceiace resimţisem până atunci, fusese doar năluca dragostei; acum iubiam pentru întâia oară şi această iubire, mă făcea mai bun, mai devotat, mai apt pentru sacrificiu. Totuş vechiul Zoubkoff nu murise încă şi într'un rând împrejurările deteră prilej celuilalt eu al meu, să se manifesteze.

Viran fusese logodită cu un tânăr de al cărui caracter brutal, îşi dete seama abea după logodnă. O strică deci, dar logodnicul o pândia mereu, ameninţând-o chiar. Ii trimesei un faire-part:

Viran Arfwdisson
Alexander Zoubkoff
Logodiţi.

şi acesta era purul adevăr: Viran consimţise să-mi fie soţie şi serbasem logodna într'un cerc intim, dar foarte vesel.

In ziua următoare, făcui cu Viran o plimbare cu maşina; reîntorcându-ne spre casa viitorilor mei socri, Viran păli.

— „Iată-l!" strigă ea speriată.

Maşina stopând, fostul logodnic se adresă turburat Viranei:

— „E adevărat că sunteţi logodiţi?"

Eu mă postai în faţa fetei.

— „Ce doreşti d-ta, domnule?"

— „Am fost logodit cu d-ra Arfwdisson. Daţi-mi voe s'o conduc acasă şi să am o explicaţie cu ea".

— „Cu logodnica mea nu trebue să ai nici un fel de explicaţie. Iar dacă vrei să stai de vorbă cu mine, poţi s'o faci aci în stradă."

In clipa următoare, amorezul îmi trase o palmă şi scoase revolverul. Eu însă îi smulsei arma lovindu-l atât de tare, în cât căzu la pământ.

— „Aşa", zisei către Viran," de-ocamdată îşi are porţia lui; să mergem sus".

Viran era foarte emoţionată de cele întâmplate şi tortura ei spori când după un timp, fostul logodnic se înfiinţă pe sală, ţinând în mână un teanc de scrisori şi fotografii ale fetei. Zărindu-mă, începu să le rupă în bucăţele, înjurând în cuvintele cele mai triviale. Era cât p'aci să-i fac vânt pe scări, dar el plecă singur, strigând de jos: „Te-aştept în faţa casei, până ce ieşi de aci; ne mai răfuim noi."

Amorezul înfuriat, îmi mai trimise câteva scrisori sus, în care mi-o zugrăvia pe Viran în culorile cele mai negre. Bine înţeles că nu le dădui nici o importanţă şi era să mă răfuesc în felul meu cu tipul acela, dacă n'ar fi intervenit tatăl Viranei.

El înştiinţă telefonic poliţia care arestă pe stăruitorul Seladaon în faţa casei. Individul declară, că vroise să mă împuşte. Eşisem biruitor din toată afacerea asta, şi mergând seara spre casă, mă simţiam nespus de fericit. Iubiam şi eram iubit. Mai simţiam încă pe buze, sărutările Viranei şi viaţa mi se părea nespus de frumoasă. Numai de n'ar fi fost lupta pentru existenţă!

LUPTA PENTRU EXISTENŢĂ

Nici nu puteam, nici nu vroiam să trăesc mereu pe socoteala rudelor. Insă e greu să-ţi câştigi pâinea într'o ţară străină, care chiar dacă nu a participat la războí, suferă de consecinţele lui. Valuta urcată stingehereşte exportul, deci criză economică şi aici.

Mai întâi îmi încercasem norocul la poliţie, bazat pe scrisorile de recomandaţie ce le căpătasem; aveam oarecare şanse de reuşită. De-asemeni era să capăt un post de traducător, dar aceste speranţe fură curând spulberate. După ce mă logodii, activitatea mea spori şi izbutii să găsesc câte o ocupaţie temporară. Am încercat de toate. După ce în Rusia fusesem agent pentru alimente, curier, tăetor de lemne, lucrător la canaluri, spărgător de pietre, mă văzui în Suedia pe rând actor de cinema, voiajor comercial, tălmaciu, reprezentant de aparate Radio şi maşini de scris, etc. etc. In Germania încercai apoi şi alte meserii — vre-o două-trei duzini în totul, iar acum mă pomenesc şi scriitor! Mă 'ntreb uneori, ce o să-mi mai fie dat să trăesc în viaţă?

In anii 1922 şi 1923 începea să-mi meargă binişor. Dacă suferisem de inflaţiunea monetară în Rusia, puteam acum să profit de cea germană, făcând afaceri de tot felul, cu reprezentanţa ce o aveam. Dar mă pusei să fac afaceri pe cont propriu, şi stabilizarea neaşteptată a mărcii, îmi cauză pagube enorme.

BIJUTERIILE VÂNDUTE

Fui declarat în stare de faliment şi micile mele economii se irosiră iarăş. Iar începu goana zadarnică după un post. Imi mergea din ce în ce mai prost; mă văzui nevoit să-mi vând bijuteriile, şi din această pricină, mă încurcai într'o afacere urâtă, deşi eram cu totul nevinovat. Poliţia mă învinui că vândusem unui bijutier o brăţară furată, iar giuvaergiul afirmă şi el acest lucru, deşi nu văzusem brăţara în viaţa mea şi nu-i dădusem decât nişte inele, o broşă, un ac de cravată ce-mi aparţineau. Fui nevoit să petrec o noapte la comisariat, dar a doua zi lucrurile se lămuriră. Adevăratul vinovat fu găsit în persoana unui chelner, ce-mi semăna.

Faptul că logodnica mea ţinea la mine, cu aceiaş dragoste şi credinţă, îmi dădea mult curaj. Nu-i vorbă, mai avusesem scene cu fostul logodnic, care-mi ceruse între altele, să-i înapoiez banii, ce-i cheltuise cu Viran şi îmi trimitea mereu scrisori injurioase la adresa fetei, pline de ameninţări. In cele din urmă, poliţia puse capăt acestei corespondenţe, în urma reclamaţiunilor mele.

UNCHIUL DIN AFRICA

O clipă întrezării un viitor frumos pentru Viran şi mine. Un unchiu al meu, fost consul al Suediei în Africa de Sud, înapoindu-se pentru un timp la Stockholm, îmi făcu propunerea să plec cu el la Iohannisburg, iar Viran să mă urmeze mai târziu. Eu însă ţineam prea mult la logodnica mea, pentru a consimţi la o despărţire atât de lungă. Căutai să conving pe unchiul meu, să plecăm împreună. După oarecare şovăială consimţi şi-mi promise că-mi va trimite bani de drum, pentru amândoi, îndată ce va sosi în Africa. Aşteptam aceşti bani cu o nerăbdare crescândă, dar unchiul din Africa nu mai dete semn de viaţă. Aflai doar de la alte rude, cum că se mutase în Congo belgian.

UN ACCIDENT ŞI URMĂRILE LUI

Poliţia suedeză mă ameninţa cu expulzarea dacă voiu continua să fac datorii şi să nu-mi găsesc mijloace de existenţă.

Neavând alte resurse, intrai ca lucrător la fabrică, câştigând vre-o nouă mărci pe zi. Era o viaţă grea, dar o înduram fără să mă plâng, căci zilnic, la ora 12, Viran venia la fabrică şi-mi aducea de mâncare. Zărind-o de departe, în rochia ei deschisă, îmi creştea inima de bucurie şi uitam toate necazurile.

Dar un accident de muncă — fractura mânei stângi, — îmi luă şi această posibilitate de câştig. Pentru scurt timp găsii un angajament ca traducător la o editură, dar după aceia eram totalmente lipsit de resurse.

Rudele mele erau din ce în ce mai strânse la pungă. In disperarea mea, căutai să plec în America pe un vapor-tanc, fără bilet. Dar omul, care mă ascunsese, nu-mi dădu nimic de mâncare şi foamea mă făcu să ies din ascunzişul meu.

Incă dela Sandham — graniţa suedeză — am fost debarcat. Şi într'o zi mă pomenii cu expulzarea din Suedia ca străin indezirabil.

(Va urma)

Din toată lumea

Marii dispăruți

INMORMÂNTAREA MARELUI DUCE NICOALE NICOLAEVICI. Fotografia noastră reprezintă cortegiul mortuar, purtând spre groapă sicriul cu rămășițele pământești ale marelui duce.

De-asupra sicriului, sabia decedatului și căciula de comandant al cazacilor imperiali.

Foametea în Rusia

In urma îngrozitoarei foamete, care bântue în Rusia, s'a pus din nou pe tapetul actualității, chestiunea miilor de copii vagabonzi, care își bazează existența pe furturi.

Clișeul nostru reprezină un asemenea copil, adus în fața autorităților sovietice, spre a fi internat într'un dispensar.

* * *

NIMIC DE FĂCUT

— Dacă Bébé nu vrea să doarmă, am să viu să-i cânt ceva.

— Degeaba, căci l-am amenințat, până acum, de două ori cu asta, doamnă!

Un nou sport

Un grup de domnișoare a organizat o cursă de „balonașe", pe ghiața lacului din St. Moritz.

Din fericire, aci nu poate fi vorba de „prăbușiri", ci cel mult, de „căderi".

Concursul de frumusețe din Galveston

Fotografia din stânga reprezintă un grup de 4 frumuseți, care vor pleca în luna Mai la Galveston-Texas, spre a participa la concursul de frumusețe, ce se va ținea în acea localitate, în luna Iunie a. c. **Jos, stânga :** o frumusețe indigenă din Brazilia; **dreapta : MISS DANEMARCA ; Sus, stânga:** regina revelionului german și **dreapta : MISS BRAZILIA.**

Noua uniformă a armatei americane este de culoare albastră. Clișeul nostru arată (stânga) vechea uniformă și (dreapta) cea nouă.

Ferma cu reptile

O aventură senzațională a detectivului mondial Gex Trevor

de Rudyard Mullton

3

— Dar de atunci s'au întâmplat evenimente foarte semnificative. Vă spun bazat pe fapte reale, nu pe presupuneri, că sunt mai mulți complici, cari caută să asasineze pe Dick Randall, nu știu în ce scop, dar bănuesc că în legătură cu marea lui moștenire.

— Pe ce te bazezi când afirmi acest lucru?

— Pe rezultatul telegramei ce am trimis la Rio de Janeiro, prin T. F. F., dela Lisabona.

— Telegrama prin care ne anunțam sosirea? Ce legătură este între aceste 2 chestiuni?

— Când am expediat acea telegramă, prin care dv. anunțați pe Dick Randall că sosiți împreună cu „celebrul detectiv" Trevor Gex, mi-am zis: Dacă există o bandă bine organizată, care a hotărât suprimarea lui Randall, este exclus ca, aflând că detectivul Gex a pornit spre Brazilia, să nu trimită un complice ca să-l urmăriască, să-l spioneze și să-i pareze astfel planurile. Cu cât banda va fi mai bine organizată și cu ramificații mai întinse, cu atât complicele va apare mai curând pe urmele mele. Accidentul dela Rio de Janeiro, cu scandalul în stradă, când s'au schimbat focuri de revolver și un cuțit a fost asvârlit în Dick Randall, fără să-l nimeriască, mă făcea să presupun că nu era vorba de un asasin izolat, ci de o bandă, așa cum dv. știți foarte bine că există numeroase în America de Sud. Am verificat această presupunere și ea s'a dovedit justă.

— Și complicele a apărut?

— Da. S'a îmbarcat la Dakar și ne spionează clipă cu clipă. Nu e extrem de abil, fiindcă l'am surprins din prima zi observându-ne. Ca să nu pară că ne spionează, se făcea că citește un ghid. Dar pagina cărții era o oglindă, și prin ea ne studia în voe, văzând tot ce se petrece la spatele său. Cum vă spun, nu e prea abil, mai întâi fiindcă nu știe să observe fără să se vadă că observă, și apoi fiindcă nu și-a dat seama că raza de soare reflectată de pagina-oglindă, se proecta pe peretele exterior al cabinelor și jocul ei ar fi atras atenția celui mai ageamiu polițist... De aceea sunt eu contra acestor trucuri, care nu fac două parale!...

— Trevor Gex, cine e individul?

— Chinezul.

— Chinezul? Atunci femeea superbă care e cu el?

— O complice. N'ați observat ce ochiade vă trage? Peste câteva clipe, vor intra cu siguranță în vorbă cu noi!

— O, și eu care credeam că femeea aceasta m'a remarcat, cu toată vârsta mea!... Poate că te înșeli, totuș, Gex.

— Nu, d-le general, faptele se înlănțuesc de minune, așa după cum le-am provocat: dacă era un singur asasin, neexperimentat, nu ar fi trimis pe nimeni să ne urmărească.

Desigur că îndată ce telegrama noastră a sosit la Rio de Janeiro, și ziarele au aflat de îmbarcarea noastră, banditii de acolo au transmis prin radio ordinul către acești doi complici dela Dakar, să se îmbarce pe vaporul *Amazona*, și să ne observe deaproape. De îndată ce s'au suit pe vas, le-am facilitat eu însumi să afle care anume pasager este „celebrul detectiv Trevor Gex", prezintându-mă astfel tuturor. L'am surprins pe acest vierme galben, trăgând cu urechea la tot ce spuneam.

Trecând după un colț și întorcându-mă brusc, m'am izbit nas în nas cu el: se ținea după mine ca scaiul. M'am interesat, și am aflat că a cerut să i se schimbe cabina, și să i se dea una lângă cabina mea. Femeea lui, în acest timp, abia v'a zărit, și a început manevra clasică de captivare. Nu trecuse o oră dela îmbarcarea lor, și-am surprins trucul chinezului cu oglinda din ghid: eram edificat.

— Și acum, ce facem? întrebă generalul. Mă duc să anunț pe comandantul vasului.

— O, nu! sări ca ars Trevor Gex. Să nu faceți una ca asta. Ar însemna să ne tăiem singura cracă de sub picioare, cea mai bună posibilitate de a ajunge la banditii noștri.

— Nu înțeleg.

— D-le general, dv. trebue să vă faceți că nu știți nimic. Avem de jucat o comedie cu adversari destul de îndemânateci. Trebue să facem pe chinez și pe partenera lui să creadă că nu ne dăm seama de manevrele lor și că suntem gata să cădem în cursă. Trebue să le dăm iluzia că-și îndeplinesc în mod normal misiunea de a ne urmări și spiona. Vom avea astfel un atou foarte folositor în mână: pe deoparte vom putea oricând induce în eroare pe banditi asupra planurilor noastre, făcând pe chinez să surprindă „convorbiri" între noi, stabilite mai dinainte; pe de altă parte vom avea calea cea mai rapidă pentru identificarea bandei.

Intr'adevăr, lăsând chinezului impresia că ne urmărește, îl vom urmări noi de fapt, îl vom spiona noi pe el și, ținându-ne după el, la Rio de Janeiro, este exclus să nu ajungem la sediul, șeful și ceilalți membri ai bandei.

— Trevor Gex, partida ce-mi propui mă pasionează. Ce dor mi-era să mai respir odată atmosfera braziliană, plină de parfumul aventurii!...

V

EVANTAIUL DONEI IZABELA.

Generalul intră cu Trevor Gex în restaurantul transatlanticului; îndată după ei sosi chinezul cu frumoasa spaniolă. Trecând pe lângă general, femeia lăsă să-i cadă evantaiul amplu de pene de struț. Generalul se aplecă și-l ridică, zâmbind.

— Mă scuzați, senore, zise spaniola cu o sfială, probabil prefăcută, în voce.

Și cum generalul Paul Bernard se înclină, chinezul rosti într'o franțuzească aproximativă:

— Dacă nu mă înșel, viteazului general Paul Bernard am onoarea să-i mulțumesc?

— Mă cunoașteți?

— Cine nu vă cunoaște, Excelență. Nu există carte de istorie a războaelor din ultimele decenii, în care să nu figureze numele și portretul dv. Permiteți-mi să mă prezint: Sse-Pong, fermier. Soția mea, dona Izabela... Bella, ai cinstea să strângi mâna unui mare erou!...

Generalul prezintă pe Trevor Gex, care adăogă:

— „Celebru detectiv"!

Sse-Pong ține să le explice îndată, că scopul călătoriei sale în Brazilia, era ca dona Izabella — dona Bella, după cum o răsfăța chinezul, să revadă pe bătrânul ei tată, care locuește la Rio de Janeiro. Luară masa împreună. Dona Bella continua să arunce priviri languroase, încărcate de un ciudat fluid, generalului, întrebându-l în cele din urmă, dacă face o călătorie de plăcere.

— Nu, răspunse detectivul în locul generalului.

Și începu să expună un plan fictiv, prin care afirma că va pune mâna pe dușmanul ce amenința soarta lui Dick Randall, în timp ce cei doi complici își aruncau priviri pe furiș.

Când se ridicară dela masă, dona Bella era încântată de modul galant cu care generalul îi vorbia și o privia. Ea șopti chinezului:

— Bătrânul a căzut în laț!

De altă parte, generalul mărturisi lui Trevor Gex:

— Frumoasă femee!... Ce păcat că joacă numai o comedie față de mine!

Cei patru pasageri, deveniseră astfel nedespărțiți și chinezul părea foarte mulțumit de „succesul" misiunei sale: el părea că vede în Trevor Gex un detectiv de cea mai slabă speță, — care-și divulga singur toate planurile și intențiile — și nu scăpa nici o ocazie să-l ironizeze sângeros.

Transatlanticul *Amazona* trecuse de mult ecuatorul și se apropia de tropic. Căldura din timpul zilei devenise moleșitoare.

Nopți însă minunate, în care generalul Paul Bernard simția un vag fior, ca o adiere din tinerețea sa trecută, alături de dona Izabela, — căreia începuse să-i spună în intimitate „Bella" — și cu care privia imensitatea oceanului argintat de lună, în timp ce Trevor Gex își bătea joc de chinez, debitându-i planuri tot mai fantastice.

La balul de pe bord, generalul vânjos și simplu, deși la o vârstă destul de înaintată, dansă cu Bella și toată lumea admiră eleganța acestui bătrân atât de verde.

După dans se retrase cu dona Bella într'un colț discret de pe punte. Frumoasa braziliană își lăsă capul pe pieptul generalului, și suspină...

— Sunt atât de nefericită!...

Apoi buzele lor se uniră și rămaseră astfel îndelung...

Bella se smulse brusc din îmbrățișarea aceasta, de o voluptate liniștită, dar intensă și fugi. Se încuiă în cabină, se întinse pe pat și șopti:

— Ce păcat că totul nu e decât o comedie!

VI

PE URMELE CHINEZULUI

Țărmul Americei se profila din ce în ce mai distinct. Golfuri ample, insule verzi, nenumărate.

Intr'o largă scobitură a țărmului se deosebia o aglomerare de vapoare, cargoboturi pentru Australia, pentru La Plata...

Transatlanticul intrase în rada vastă a portului Rio-de-Janeiro. Dona Izabella avea în priviri o umbră de tristețe:

— A venit clipa, senore, când trebue să ne despărțim. Ne vom mai vedea oare?

— Desigur, dona Bella, răspunse generalul, unde v'aș putea întâlni?

Chinezul se apropie:

— Mi-ați face mare plăcere, domnule general, dacă ați lua masa la noi, în una din zilele acestea, împreună cu prietenul dv. „celebrul detectiv" dr. Trevor Gex.

Sse-Pong rostise aceste din urmă cuvinte, cu o ironie rece, întinzând generalului o carte de vizită, pe care se afla adresa sa.

Apoi adăogă:

— Dar dv. unde veți locui?

— Probabil la hotel. Vă voi anunța de îndată ce mă voi instala, răspunse generalul.

Vaporul ancoră. Se începură operațiile de debarcare, se făcu viza vamală și sanitară.

La despărțire, Bella găsi prilejul să șoptiască generalului la ureche:

— Senore, mâine seară, pe Uvidor, în amurg... Trebue să vă vorbesc neapărat...

Debarcară pe cheiul plin cu saci de cafea și hamali, ducând grele poveri. Golful, mai vast decât Neapole sau Bosfor, e încadrat într'un lanț de munți, — lanțul *Orgelor*, cu piscuri așezate paralel, ca tuburile de orgă, *Degetul lui Dumnezeu*, *Corcorado*, *Ciocul Papagalului*, ce se văd de departe, la apropierea vaporului de țărmul brazilian.

— Dick!....

— *Mon général!*....

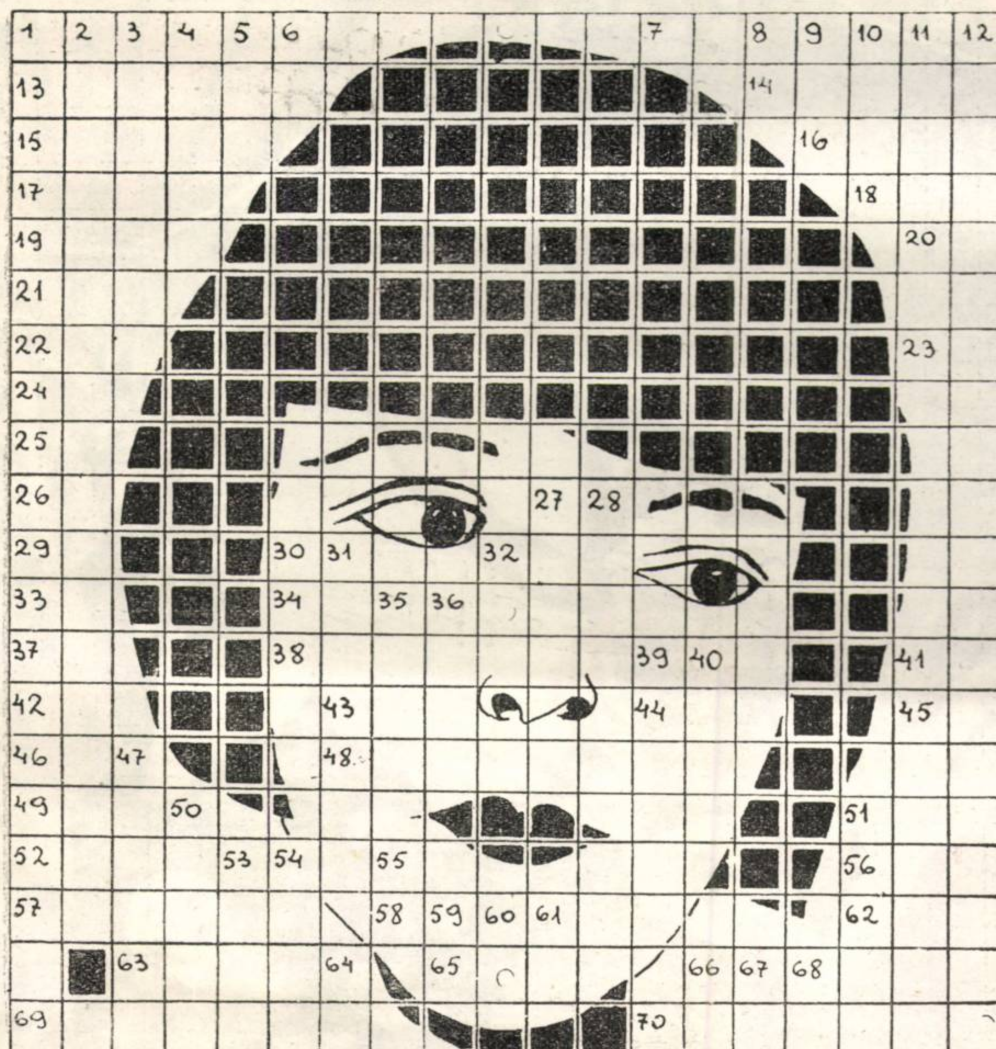
(Va urma în No. viitor)

TOATE JOCURILE DIN ACEST NUMĂR, SUNT FĂCUTE DE D. GRIGORE ROMANESCU-Loco

Joc No. 1 (Cuvinte încrucişate) COLLEN MOORE

(15 puncte)

Orizontal: 1) Mineralogist francez (1787—1850); 7)oraş în Anglia; 13) geograf arab; 14) plasă de pescuit; 15) personaj dintr'o dramă de Shakespeare; 16) hidromel; 17) cancelar al lui Şefan cel Mare; 18) adverb; 19) termen convenit de plată; 20) numeral; 21) papagal; 22) două litere din „Nud"; 23) notă muzicală; 25) conjuncţie; 26) pronume; 27) interjecţie; 29) pronume; 30) interjecţie; 32) epocă remarcabilă; 33) lac în Africa((inv); 34) pictor francez (1825—1892); ridicăm; 39) simbrie (Mold.); 41) articol; 42) notă muzicală; 44) campion; 45) literă grecească; 46) punct cardinal; 48) pictor francez (1800—1874); 49) patru litere din „Volatil"; 51) faţă; 52) idol la vechii Saxoni; 56) personagiu mitologic; 57 oraş în Polonia; 58) scriitor elveţian (1821-1881; 62) fibre; 63) Buştean tăiat în scânduri; 65) oraş în Peru; 66) pirat; 69) crescută bine; 70) intrigant celebru (1756-1791).

Vertical: 1) ministru al marinei în timpul lui Ludovic XVI (1744—1818); 2) principe al Galilor (1453—1471); 3) practicată; 4) abţinere dela hrană; 5) să ai să iei! (inv); 6) interjecţie; 8) măsură fictivă; 9) catedrală; 10) adverb; 11) istoric german (1776—1831); 12) general francez (1768—1812); 27) plasă de pescuit; 28) iarbă uscată; 30) personagiu mitologic; 31) om politic francez (1836—1897); 32) pronume; 35) fabrică de postav gros; 36) produs în afară; 39) poet dramatic francez (1570—1631); 40) pronume; 41) departament în Franţa; 47) afluent al Dunării; 50) căprior alipit de sapele bordeiului; 51) discurs ocazional; 53) oraş în Italia; 54) urît; 55) prepoziţie; 59) notă muzicală; 60) pană de despicat; 61) pronume; 64) scaun ce se pune pe spinarea calului; 66) conjuncţie; 67) fiinţă; 68) literă grecească.

Joc No. 2 (Cuvinte sinonime)

(5 puncte)

Se dau următoarele cuvinte:

Imaginar — îngrijit — cumplit — sdruncină — emisar — intrigă — nesănătos — motiv — sfârşit.

Să se găsiască sinonimele lor astfel încât iniţialele, citite de sus în jos, să dea un cuvânt, iar finalele, tot de sus în jos, să dea sinonimul acelui cuvânt.

Joc No. 3 Polidrom

(5 puncte)

Direct citit, sau inversat
O măsură aţi aflat.

Joc No. 4 Enigmă

(5 puncte)

Aruncaţi o literă într'un munte din Spania şi-l transformaţi în ceva ce nu vă mai aparţine.

* * *

Deslegările jocurilor se primesc la redacţie până la 10 Martie 1929. Fiecare joc acordă deslegătorului un număr oarecare de puncte. Cel care obţine numărul cel mai mare de puncte, prin deslegarea celui mai mare număr de jocuri, din numerile 6, 7, 8 şi 9, va primi un premiu de 1000 lei. Premiul al doilea e de 500 lei; premiul al treilea 300 lei. Următorii şapte deslegători primesc câte un volum din operile autorilor renumiţi. Deasemenea vom publica numele tuturor deslegătorilor. Premiile se vor distribui la 20 Martie 1929.

* * *

Tuturor deslegătorilor din *Capitală* le vom elibera gratuit câte un carnet de bonuri „Suchard" în valoare de 50 lei.

La cumpărăturile care se vor face la magazinele din Bucureşti ale fabricei de ciocolată „Suchard", se vor putea da drept bani, bonuri din carnetul pe care-l oferim.

Carnetele se vor elibera deslegătorilor de îndată ce le vor apare numele în revistă.

* * *

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
Bucureşti, str. Sărindar 12
Telefon 306/67

PREŢUL ABONAMENTULUI

Pe un an . . . . . . Lei 350
Pe o jumătate an . . . . . . „ 175
Pe trei luni . . . . „ 90

PENTRU STRĂINĂTATE

Pentru America. . . . . „ 850
Pentru Cehoslovacia şi Jugoslavia . . „410

Director redacţional
NIC. CONSTANTIN

* * *

REALITATEA

Scenă de Carnaval

Atelierele „Adevĕrul", S. A.

Anul III. No. 7 9 Februarie 1929

REALITATEA

ilustrată

SFÂRȘIT DE CARNAVAL

PREȚUL 8 LEI

In marginea politicei

SĂ SPERĂM că acum, când alegeri făcute în condiţii civilizate, au dat parlamentului o altă compoziţie, spectacolele de până mai eri, nu se vor repeta. Putem prin urmare nădăjdui, că altele vor fi discuţiile şi altul va fi tonul de sub cupola care s'a cutremurat de atâtea ori sub grindina insultelor, zvârlite reciproc de mandatarii ţării.

Cuvântările rostite la Mesaj, de exemplu, au decurs academic. Au fost prin urmare, decente, şi au prilejuit decepţia celor deprinşi până mai eri să guste la Cameră senzaţiile pe care le oferiau numai arenele cu luptători buzaţi. Ceva mai viu a fost numai spectacolul din ziua când a luat cuvântul d. Goga dar atunci s'au schimbat doar epigrame fără venin. Iar duelul Iunian-Duca nu a fost deasemeni decât un schimb de madrigaluri, care dovediau că adversarii ar fi putut să fie nu numai miniştri ci şi poeţi, nu numai făuritori de majorităţi parlamentare, ci şi de versuri elegiace.

Amatorii de scandaluri vor încerca, deci şi în viitor, o grea dezamăgire. Amatorii de scandaluri se vor duce prin cârciumile de la periferie să audă înjurăturile, care în ultimul timp prinseseră cuib în parlament.

Să le fie de bine!

Gazetele au acum sarcina uşurată. Erau în grea dilemă, atunci când îşi impuneau să relateze activitatea parlamentară. O soluţie pe care o găsiseră, era atenuarea sau ocolirea expresiilor care puteau să ofenseze ochiul, urechea şi în genere, bunul simţ.

Singura foaie care îşi îngăduia tristul curaj de-a reproduce mot á mot înjurăturile şi măscările rostite în incinta Camerei, era „Monitorul Oficial", publicaţie — sub alte raporturi, — destul de cumsecade.

In definitiv nu am priceput de ce parlamentarii se opriau la sudalme şi de ce elanul combativ se opriau la ghionturi? Dacă urmăreşti desfiinţarea adversarului prin trimiterea lui acolo unde fusese cândva, de mult, dacă vrei să-l faci inofensiv administrându-i un pumn în burtă şi altul între coaste — n'ar fi mai recomandabil să utilizezi pumnul, revolverul, otrava, dinamita?

Altădată parlamentarii se interpelau protocolar cu „Mă rog, d-le deputat", „Daţi-mi voe, d-le deputat", „Imi pare foarte rău, d-le deputat".

A vorbi ca la Cameră, însemna mai de mult, a vorbi politicos, ba prea politicos. Mărturisiţi că astăzi când un grup răcneşte, se acuză şi se înjură, aţi auzit regulat remarca:

— Par'că ar fi la Cameră!

Amatorii de scandaluri şi de lucruri urâte, asistau cu perversă plăcere la şedinţele parlamentare de după război. Pentru satisfacerea integrală a voluptăţii citiau şi „Monitorul Oficial".

Dar nu numai ochii şi urechile acestei speciale categorii de oameni, se împărtăşiau din bomboanele fondante ale oratoriei parlamentare. Aleşii poporului ţineau să-i audă poporul. Şi poporul îi auzia.

Şi se petrecea atunci fenomenul acesta: la început, mulţimea nu dădea crezare celor cari spuneau despre ceilalţi că sunt trădători, hoţi de cai, rezevenghi.

Pe urmă, fiindcă i se tot spunea că faptele-s exacte, poporul credea.

Ii credea şi pe unii şi pe ceilalţi.

ION PAS

Aniversarea Metropolitanului din Paris

Zilele trecute s'au împlinit 30 ani de când a fost construit metropolitanul din Paris. Pentru construirea metropolitanului s'au utilizat aproape 3 milioane m. c. de lemnărie şi 38.160 tone de fierărie, s'au scos aproape 8 milioane tone de pământ pentru a se face canalurile.

Omagiul sportului în Japonia

Clişeul alăturat reprezintă un grup de japonezi, admirând la o expoziţie sportivă, portretele „aşilor" de ping-pong, cari au reprezentat Nipponul, la ultimul concurs din Budapesta.

Chipurile jucătorilor, sunt pictate pe paletele de ping-pong, cu care au repurtat victoriile.

Zăpada în Cişmigiu

Zăpada îmbelşugată, care a căzut săptămâna trecută la Bucureşti, a acoperit şi parcul Cişmigiu, cu un lintoliu de un alb strălucitor.

Clişeul nostru reprezintă două bucureştene, pornite la plimbare prin aleele înzăpezite.

Zâmbetul de pe faţa lor, demonstrează clar, cât sunt de fericite, în frigul care le-a împurpurat obrajii.

Sandu Vornea

Viaţa romantică a lui N. LEONARD

(3)

Tot la Viena, cunoscură un student român, care făcea şi gazetărie, şi anume cronica dramatică la o gazetă de teatru.

Leonard rugă pe tovarăşii săi, să-l prezinte ca tenor italian.

Studentul îl crezu italian şi începu să-l înjure pe româneşte, făcând haz că „macaronarul" nu-l înţelege. Intr'adevăr, Leonard se făcu că nu ştie româneşte.

Plecară cu studentul la masă. Leonard vorbia italieneşte şi studentul îl înjura pe româneşte. După masă, se duseră la Operă. Toată ziua şi toată seara, înjurăturile plouară, dar Leonard nu s'a trădat nici o clipă.

La despărţire însă, studentul îi spuse într'o italienească stricată:

— Mi-a părut bine.

Şi-l înjură pentru ultima oară.

Iar Leonard îi răspunse, de astă dată în cea mai neaoşă românească:

— O zi întreagă m'ai înjurat; cred că mi-am câştigat dreptul să te înjur şi eu odată, de adio...

BANII!

La Paris, rămaseră fără bani.

Leonard, în fiecare seară, în odaia hotelului, aprindea lumânări şi îngenunchia cu tovarăşii săi, rugându-se lui Dumnezeu să le trimită parale...

Intors în ţară, darurile îl copleşesc. Câştiga mult şi risipia mult.

Era îndrăgostit de Operetă. Cele mai frumoase montări dela Grigoriu, — *„1001 de nopţi"*, *„Povestirile lui Hoffman"*, — au fost montate cu banii lui Leonard.

Când voia cineva să-l angajeze, cerea enorm. Ţinea la preţ şi se preţuia. Şi totuş, încasa de fapt puţin... Căci da paralele înapoi, contribuind la montare. Ii plăcea să joace în decoruri somptuoase. La angajament, se tocmia, de credeai că nu vrea să joace:

— 80.000 pe seară!...

Nu lăsa nici un ban.

Dar dacă reţeta nu era decât de 5000, se mulţumia cu 2000. Iar dacă nu eşia nici atât, mai da din pungă!...

De obiceiu, tenorii nu-şi respectă angajamentele. Dar omul acesta cu viaţa haotică de dezordonată, devenia la teatru foarte docil şi disciplinat.

Bun camarad, era prieten cu toţi, dela director până la corist. Ii plăcea mai ales să tachineze pe o artistă urâtă, dar care avea o voce frumoasă şi care fusese pe vremuri la Teatrul Naţional.

De câteori juca această artistă, scena se umplea de flori.

Intr'o seară, Leonard îi spuse:

— Frumoase flori!... Dar cine ţi-le-*ai trimis*?

SOŢUL FERICIT

Nu era seară, în care Leonard să nu aibe o aventură galantă.

Intr'un antract, primi un bilet parfumat. O doamnă din înalta societate îl chema acasă la ea în noaptea aceea, scriindu-i că soţul ei pleacă în provincie.

Adăoga — un capriciu de femee, — că va lăsa fereastra deschisă şi invita pe Leonard să intre pe fereastră.

După reprezentaţie, Leonard se îmbrăcă frumos şi se duce la adresa indicată. Văzu o casă mare, cu fereastra deschisă. Sub fereastră, începu să fredoneze valsul din opereta în care jucase în acea seară.

O femee apăru în cadrul ferestrei şi-i făcu semn să se apropie.

Leonard sări pe fereastră, înăuntru şi fără să aştepte o invitaţie o îmbrăţişă.

Probabil că doamna i-a plăcut, căci rămase la ea câteva ore.

Pela patru dimineaţa însă, cineva sună la uşe. Panică în odaia celor doi amanţi. Leonard se îmbrăcă repede, doamna îşi puse o rochie de casă pe ea. Soneria sbârnâia strident.

N. LEONARD, la braţ cu prima sa soţie (Foto-Adelina)

Era soţul doamnei. Prezenţa de spirit a acestei femei, a salvat însă situaţia. Ea eşi din cameră cu faţa senină şi adresându-se soţului îi spuse liniştită, făcându-i cu ochiul:

— E Leonard aci, a venit să ducă pe sora mea la gară, că pleacă la Craiova şi n'avea cine s'o conducă. Leonard, şti... Fă-te că nu înţelegi...

Soţul râse cu poftă de aventura... cumnatei sale:

— **Ii face curte soră-ti, ştrengarul!...**

Aventura aceasta a continuat multă vreme. Sub ochii soţului, Leonard venia des să-şi vadă amanta, iar soţul îi făcea şiret cu ochiul:

— Nostimă cumnăţică am!... Nu-i aşa Nicule?...

Când amanţii nu puteau să se vadă, Leonard se ducea la cafeneaua unde soţul doamnei, îşi lua zilnic, la ora 5 după amiază, ceaiul. Când intra, tenorul avea grijă să-şi pună pălăria la cuer, lângă a fericitului soţ. La plecare, se făcea că din greşală a schimbat pălăria şi lua pe a soţului. In căptuşala acestei pălării, se afla un bilet, pus de doamna în chestie, pentru Leonard. Tenorul, scotea repede biletul, punea altul scris de el, şi se prefăcea că nu e pălăria lui. Işi cerea scuze şi o da soţului, care făcea astfel pe curierul galant, între cei doi amanţi.

Fireşte că în acel timp, Leonard fu nevoit să poarte pălăria la fel cu a soţului fericit...

Dar blazarea veni repede....

Un Beau Brumel, dar prea puţin Don Juan. Un Adonis ucis de femei.

Incepuse să-i cadă părul, din cauza perucilor de pe scenă:

— Am să fac chelie! Să sperăm că atunci voi scăpa de toate pacostele astea!

Şi arăta cu dispreţ spre maldările de flori trimise de femeile ce-l hărţuiau toată ziua şi toată noaptea.

Nu putu să-şi înjghebeze un cămin. E uşor de înţeles, că viaţa pe care a dus-o, nu se potrivia vieţii familiare. Divorţă. Se însură din nou. După nuntă, jucă. După reprezentaţie, un grup de prieteni îl invitară la un restaurant, în oraş. Se degrimă, îşi luă pălăria, eşi cu prietenii. In stradă, se opri.

— Hai, Nae...

— Nu pot.

— Dece mă?

— Nu mai pot să merg cu voi.

— Ce-ai înebunit, Nae? Dece?

— M'am însurat eri...

(Urmare în pag. 4-a)

(Urmare din pag. 3-a)

CAP. XII

DEŞERTACIUNE

Locui câtva timp într'o cameră de lângă Muntele de Pietate, o cameră plină de mărunţişuri şi amintiri, de fotografii şi bibelouri. Interiorul lăsa impresia de feminitate. Şi în adevăr, Leonard era în fond un om slab, cu o sensibilitate blândă, feminină.

Deasupra patului, în ramă, o copertă de revistă, imprimată pe mătase, cu portretul lui şi un titlu gros: *„Un fenomen: N. Leonard"*.

Nu există actor, nu există artist, fără o doză cât de mică de vanitate. In cei mai mari actori, există un cât de mic cabotin.

Se spunea despre Mounet-Suly, că, ducându-se la Atena cu un grup de turişti, îngenunchiă şi sărută treptele Partenonului. Apoi reveni în rândul prietenilor, dar iară se desprinse din grup, şi sărută din nou treptele ruinei.

Cineva îl întrebă:

— Dar nu-ţi ajunge că ai sărutat odată ruina asta?

— Nu, răspunse celebrul actor, a doua oară am sărutat-o pentru fratele meu!

Leonard suferia din cauza unei critici reci din gazetă; o sală fără entuziasm, îl apăsa ca o durere.

Povestia astfel triumful său dela Marsilia:

— Auzisem că Marsiliezii erau foarte pretenţioşi cu artiştii. Dar faima mea ajunsese până la ei. Sosesc. Mă dau jos din vapor: Nimeni nu mă recunoscu în port... Ba unul, mă lovi cu cotul. Imi zic: să ştii că n'au aflat că joc la ei...

Dar pe strada principală, să vezi lume, Nae! Gemea de femei şi de flori. Şi eu treceam ţanţoş prin mijlocul străzii şi auziam:

— „Acesta e Leonard!"...

Fiecare actor are un rol visat, un rol spre care aspiră toată viaţa, uneori fără să-l ajungă niciodată. Ei bine, rolul visat de Leonard era... Hamlet!

E prea sguduitoare tragedia acestei aspiraţii, ca să ne permitem un surâs, fie chiar de compătimire. Leonard se visa în Hamlet! El, cuceritorul tuturor plăcerilor, răsfăţatul femeilor şi al soartei, visa să trimită pe Ofelia la mânăstire şi năzuia să vadă umbrele chinuitoare dela Elseneur!"

Eram gazetari, pe cari această mărturisire a lui Leonard, ne-a cutremurat. Il fixam cu priviri, cărora voiam să le dăm aparenţa că sunt indiferente şi-i spuneam:

— Ai văzut, Nae: Nottara a dat un Hamlet melodramatic, Bulandra un Hamlet liric, Demetriad a venit cu o concepţie intermediară umană... Tu cum înţelegi pe Hamlet, tu cum vrei să-l joci?

— Eu?... şmecher!...

UN OM BUN

Dar era un om bun... Avea, fireşte, în el, încrederea fără de care artistul nu s'ar putea impune. Nu ar fi fost actor, dacă nu ar fi avut această încredere. Era în fond, un suflet larg şi generos.

Era la Galaţi. Iarnă. Sloiuri curgeau ca nişte mici balene transparente pe Dunăre.

— Luică, hai să-ţi arăt unde s'a născut cel mai mare cântăreţ din lume...

Luă pe prietenul său Louis Cazes şi-l duse în piaţa Moruzi, ca să-i arate casa în care s'a născut.

Se întorcea tăcut. Vântul şuera de-alungul uliţei pustii. Trei fantome îi opriră: erau trei corişti din trupa cu care venise în turneu.

Unul era cu ghetele sparte, celălalt avea pantofi dar n'avea decât un pardesiu subţire, iar al treilea, cu un aspect sumbru de vagabond, era în haină şi cu un şal la gât, ca să-şi apere vocea care-l hrănia cu o pâine atât de amară.

— Ce e cu voi, băeţi? îi întrebă Leonard.

— Tremurăm „gros", domnule Leonard. Facem mişcare, ca să ne încălzim, că în cameră n'avem foc.

— Auzi, mă Luică, săracii băeţi!...

Louis Cazes era pe atunci administratorul trupei:

— Au luat avansuri, Nae.

— Bine, mă, dar n'au ghete, nici paltoane... Cum o să-i lăsăm aşa?

Şi Leonard îi duse într'un magazin, le cumpără ghete şi paltoane şi cheltui astfel tot beneficiul turneului.

REPERTORII

Stagiunile de iarnă dela Liric, atrăgeau un public numeros şi entuziast. In iarna anului 1908, *O mie şi una de nopţi* obţine un mare succes, întrecut numai de *Farmecul unui vals*.

Walzertraum e menţinut pe afişul stagiunei de vară, al cărei repertoriu e complectat cu *Voevodul Ţiganilor, Lumpatius Vagabondus, Liliacul, El şi Ea*. La 20 Septembrie trupa pleacă în turneu.

In acest timp, gloria lui Leonard tinde spre apogeu. Soneria telefonului la teatru sbârnâie neîncetat: toată ziua Leonard e căutat. Feminitatea visătoare sau romantică începe marea goană după idolul ei. Hărţuit de femei, Leonard nu mai are nici o clipă de libertate: nu-şi mai aparţine. Seara e al publicului, apoi al femeilor şi al vieţii de noapte.

In 1909, Liricul montează *„Prinţesa Dolarilor"*, iar în stagiunea de vară, repertoriul e compus din *D-ra Yost, Husarii la manevre, După Divorţ, Prinţesa Dolarilor, Fata pădurarului*...

Luă lecţii de muzică la Paris cu profesorul De Resqué şi se întoarce cu vocea în apogeul amploarei. Jocul său de scenă e mai afinat, eleganţa sporită. Işi reia seria vechilor succese la Grigoriu. Leonard încearcă de asemeni roluri de tenor din opere. Joacă astfel în *Povestirile lui Hoffmann, Cavaleria rusticană, Werther, Doina Elveţiei, Carmen, Pagliaci*... Cucereşte şi opera... Mai ales în *Povestirile lui Hoffmann* succesul său e neobicinuit. Nu e zi în care ziarele să nu-i închine o coloană.

Aci se poate fixa apogeul acestei cariere. Leonard avea 24 de ani...

In ce priveşte succesele din operete, după perfecţionarea sa dela Paris, i se dă rolul *Impăratului* din *Fata pădurarului*, care nu avea nimic de cântat. Dar eleganţa cu care Leonard joacă acest rol, înebuni sala. Scena din actul III dovedia de asemeni calităţile dramatice ale tenorului. Cortina se lăsă în ovaţii, deşi Leonard nu avusese nimic de cântat.

Iar maliţiosul Ciucurette exclamă:

— Admirabilă şcoală de bel canto a căpătat Leonard la Paris!...

CAP. XIII

INTALNIRI

Leonard nu era, ceeace se numeşte: un *„Coureur"*. Era pur şi simplu asediat de femei şi nu avea tăria să refuze pe nici una.

Nu avea preferinţe în ce priveşte starea socială a femeilor.

Fusese invitat, cu mare stăruinţă, de o femee din aristocraţia de eri a Capitalei. Era o doamnă oarecum matură, cu un nume foarte cunoscut, o doamnă „respectabilă" şi care afişa o moralitate rigidă.

(Urmarea în No. viitor)

Concursul de frumuseţe al „Realităţii Ilustrate"

„REALITATEA ILUSTRATĂ" organizează concursul de frumuseţe, pentru alegerea unei reprezentante a României („Miss România") la întrecerea internaţională din Galveston (Statele-Unite ale Americei).

Până la 10 Februarie se primesc fotografii de-ale candidatelor, pentru înscriere. (Acestea se trimit pe adresa revistei „REALITATEA ILUSTRATĂ" str. Sărindar 12).

In ziua de 17 Februarie are loc, în fiecare capitală de judeţ, alegerea frumuseţilor judeţene.

La 2 Martie, cele 72 frumuseţi judeţene, vor veni la Bucureşti şi se va proceda la alegerea a nouă frumuseţi naţionale.

Cea mai frumoasă femee din România („Miss România") va fi aleasă în ziua de 3 Martie.

Plecarea la Galveston va fi la 1 Mai, prin portul HÂVRE.

Ştim că modestia va împiedica multe tinere de a participa la întrecere. Indemnăm totuş pe toate fetele frumoase, să ia parte la acest concurs al nostru, dorinţa noastră fiind, ca România să fie strălucit reprezentată la concursul din Galveston-Texas.

Dacă „MISS ROMÂNIA", va obţinea titlul de „MISS UNIVERSUM", gloria ei se va răsfrânge şi asupra ţării.

Concursul nostru

Participarea la el este o datorie patriotică

Nu mai sunt decât câteva zile, până la data încheierii concursului de frumuseţe organizat de noi.

Interesul care se manifestă pentru aceastâ cea mai grandioasă iniţiativă de valorificare a frumuseţii femeilor noastre, dovedeşte şi răspândirea în toate straturile sociale româneşti, a publicaţiei ce conducem şi de asemeni, seriozitatea auspiciilor, sub care concursul de frumuseţe al „REALITĂŢII ILUSTRATE" e pus.

Perspectiva candidării la titlul de Miss România **şi mai presus, perspectiva luptei cu frumuseţile de pe întregul glob, la** Galveston, **în Statele-Unite, pentru cucerirea titlului de** Miss Universum, **— cu impresionantul cortegiu de satisfacţii materiale şi sufleteşti (călătorie în condiţiuni princiare, sărbătoriri, premii, etc.) ispitesc atât pe domnişoarele de modestă obârşie cât şi pe domnişoarele din societatea aristocratică.**

Rezervele şi prejudecăţile au căzut, — şi concursul „REALITĂŢII ILUSTRATE" va atrage participarea tuturor frumuseţilor femenine româneşti, dela sate şi dela oraşe, din căsuţa umilă şi din palatul monumental, oferind astfel caracterul amplu al unui concurs într'adevăr naţional.

Sarcina juriului nu va fi uşoară. Compoziţia lui însă oferă toate chezăşiile unei fericite alegeri şi ca atare, aleasa concursului „REALITĂŢII ILUSTRATE", va pleca la Galveston nu numai cu urările noastre, dar şi cu toate şansele de reuşită.

Recunoscându-se avantagiile imense ale participării, la concursul nostru, a fost recunoscută şi necesitatea patriotică a participării tuturor frumuseţilor femenine româneşti, la concursul care va oferi ţării prilejul să arate lumii întregi graţia femeilor de prin aceste locuri.

E un fapt a cărui importanţă şi a cărui semnificaţie nu scapă nimănui.

REGULAMENT

Al concursului de frumuseţe judeţean. pentru alegerea celei mai frumoase fete din judeţ

1) Sunt admise la concurs: toate tinerele care au împlinit vârsta de 16 ani şi n'au trecut încă de 25 (până la data de 9 Iunie) şi care n'au nici un defect fizic.

2) Concurentele trebuie să fie nemăritate şi să nu fi apărut niciodată pe scenă, ca dansatoare, artistă, sau în faţa ecranului.

3) Alegerea are loc în Capitala judeţului, în ziua de Duminică 17 Februarie (pe cât se poate la prefectura de judeţ).

4) Candidatele — fie cele invitate de noi, pe baza fotografiilor trimise, fie cele care au răspuns chemării din ziare, sau care s'au prezentat luând cunoştinţă, în orice fel, de concursul de frumuseţe — se vor înfăţişa mai întâi secretarului, pentru înscriere. Inscrierea se poate face şi în zilele precedente alegerii.

Secretarul va constata, după acte, vârsta candidatelor şi va supraveghia ca toate condiţiunile cuprinse sub No. 1 şi 2 să fie îndeplinite. Se va convinge dacă concurentele trăesc din muncă cinstită şi au o purtare morală.

5) Fiecare candidată, după ce e înscrisă, primeşte un număr de ordine şi îşi ia obligaţia ca — în caz de alegere — să se prezinte în ziua de 2 Martie la Bucureşti, (dacă e lipsită de mijloace pe cheltuiala revistei „REALITATEA ILUSTRATA") şi în cazul alegerii ca „Miss România", să plece la Galveston, în ziua de 1 Mai. Trimiterea la Galveston, se face până la Havre, pe cheltuiala revistei „REALITATEA ILUSTRATA" iar de aci la Galveston şi înapoi până la Hâvre, pe cheltuiala organizaţiei din Galveston. Inapoierea din Hâvre, are loc pe la mijloocul lunei Iunie şi se va face pe cheltuiala revistei „REALITATEA ILUSTRATA". Aleasa poate pleca cu mama ei, sau o însoţitoare.

6) In ziua de 17 Februarie, candidatele se vor prezenta pe rând, în ordinea înscrierii, una câte una, în faţa juriului, alcătuit din cinci—şapte membri cu un preşedinte. Aceştia vor cerceta — fără a se consulta între ei — candidatele care defilează.

7) Candidatele vor veni în faţa juriului nefardate, într'o rochie simplă — vor lăsa paltoanele în anticameră — şi nu vor purta nici soutien-gorge nici corset, de nici un fel. Ele vor defila odată sau de mai multe ori, după cum juriul o cere, pe dinaintea acestor judecători, cari se vor mulţumi să le privească.

Fiecare membru al juriului, pentru sine, acordă candidatei o notă. Juriul nu cunoaşte numele candidatei, ci numai numărul, cu care aceasta s'a prezentat.

Media notelor acordate, de diferiţii membrii ai juriului, înseamnă nota definitivă. Se dă nota 1 celei mai urâte şi nota 10 celei mai frumoase.

Candidatele care au obţinut note peste 7, se prezintă din nou — de data aceasta împreună — în faţa juriului, pentru comparaţie şi alegere definitivă.

8) Cele trei mai frumoase, adică primele trei care au obţinut notele cele mai mari, vor fi fotografiate de fotograful special angajat de revista „Realitatea Ilustrată", toate în acelaş fel, pe format 9/12, pe fond alb şi câte trei fotografii de fiecare (în total 9) se vor expedia imediat, pe adresa revistei „Realitatea Ilustrată". Totodată se va trimite procesul verbal al concursului judeţean, încheiat de juriu.

9) Alegerile nu sunt publice şi nu se îngădue publicarea fotografiilor şi nici expunerea acestora, decât după prealabila îngăduire a comitetului central.

10) Comitetul central îşi rezervă dreptul de a chema la Bucureşti şi pe una sau două dintre celelalte concurente judeţene, care s'au clasificat primele.

11) Revista „Realitatea Ilustrată" are dreptul să publice atât fotografiile juriilor, cât şi pe cele ale primelor trei concurente, din fiecare judeţ.

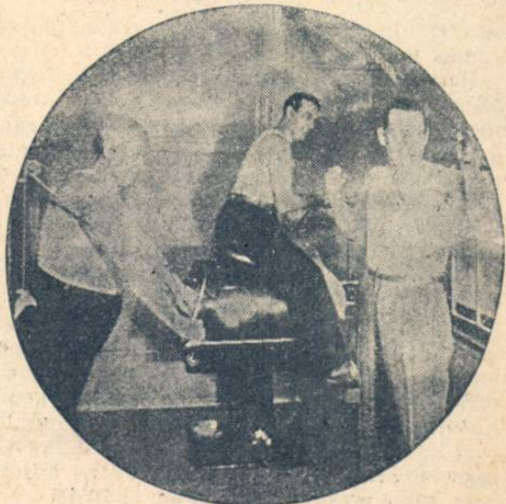
12) Juriul va avea să supravegheze ca întreg acest regulament să fie aplicat întocmai.

COMITETUL DE ORGANIZAŢIE

Din toată lumea

Biserica San-Marco din Veneţia, ameninţă cu prăbuşirea. Guvernul italian, a pus la dispoziţie un prim fond de 500.000 lire, pentru începerea reparaţiilor de conservare, a celebrului monument, care a trăit zilele gloriei republicei dogilor.

Sala de gimnastică dintr'un tren american.

Origina poveştirilor cu uriaşi

LEGENDA DESPRE POTOPUL lui Noe şi aceea despre David şi Goliath, sunt desigur cele mai cunoscute dintre toate care au străbătut vreodată prin lume şi s'au fixat pentru eternitate.

Legendele acestea, sau povestiri foarte asemănătoare, au fost găsite, de către exploratori, chiar printre rase care n'au auzit niciodată despre biblia creştină, neputând astfel să le ia din sursa cea mai verosimilă.

Concomitent cu aceste legende, circulă prin lume o întreagă serie de povestiri cu uriaşi, cari au trăit în alte vremuri pe pământul nostru. Povestirile spun uneori că uriaşii au fost răpuşi de către un viteaz oarecare, un om în proporţii obişnuite dar înzestrat cu o bravură extraordinară.

Origina universalei legende despre potopul lui Noe a fost explicată într'o oarecare măsură, de către competinţi cercetători folklorişti. Chiar dacă cineva nu vrea să ia în seamă evidenţele istorice şi continuă să creadă, aşa cum mulţi adepţi ai bibliei preferă, că această catastrofă s'a petrecut numai în ţara Babyloniei, este totuş evident, pentru oricine vrea să reflecteze, că orice pământ, mai mult sau mai puţin întins, a suferit cândva în urma inundaţiilor. Este foarte natural, spun folkloriştii, că aduceri aminte înjumătăţite despre aceste reale cataclisme să fie, după secole, împreunate şi să formeze astfel legenda marelui potop.

Dar, în ceeace priveşte pe uriaşi, o logică asemănătoare nu e cu putinţă. Nu avem nicio dovadă că a existat vreodată vreo rasă de oameni mult mai mari şi mai puternici decât găsim printre rasele existente. Nicio fiinţă omenească n'a văzut vreodată un uriaş, pe când inundaţii catastrofale au fost văzute în număr destul de mare.

Dece atunci, fiecare dă crezare legendelor cu uriaşi? Dece mamele indiene din junglele Americei de sud, sau femeile eskimoşilor, sau ţărancele chineze, spun copiilor aceleaşi poveşti cu uriaşi sau mâncători de oameni; povestiri cu eroi de genul lui Sfarmă-pietre sau David şi Goliath, care n'ar fi decât traduceri în dialectele respective? Şi, foarte mulţi dintre adulţii cari spun povestirile, le cred ei înşişi.

Multă vreme chestiunea aceasta se găsia înscrisă printre marile enigme ale ştiinţei folkloristice. S'au emis teorii, de pildă, aceea că trebue căutată urma uriaşilor, printre fosilele animalelor dispărute depe pământ. Sau, aceea care a persistat cu mai multă greutate, despre rasele de maimuţe asemănătoare omului, dar mult mai puternice şi mai mari decât omul obişnuit. Însă oamenii ştiinţei n'au putut totuş accepta niciodată în întregime o asemenea teorie.

Cu toate acestea, de curând, un distins psiholog britanic, profesorul *Ernest Jones*, preşedintele *Societăţii britanice de psihoanaliză*, a sugestionat o nouă teorie, care prezentată la o recentă adunare a *Societăţii folkloristice* din Londra, a fost primită cu viu interes. Poveştile cu uriaşi merg înapoi, — spune noua teorie, — nu spre oase, oameni dispăruţi sau către orice altă realitate, veche sau modernă. Dimpotrivă, ele nu merg mai departe decât însăş mintea omului.

Explicaţia, pentru ce le place copiilor povestirile cu uriaşi, vine de la faptul că toţi copiii au avut de a face cu uriaşi; sau mai bine zis, au văzut şi s'au lovit de unele fiinţe, care li s'au părut cu adevărat uriaşe. Fiinţele acestea nu sunt de fel misterioase, ci chiar proprii lor părinţi.

O caracteristică care se desprinde de obiceiu, din miturile uriaşilor, — spune profesorul Jones, — este aceea că, în mod alternativ şi capricios, uriaşii sunt înzestraţi cu duhul binelui sau al răului.

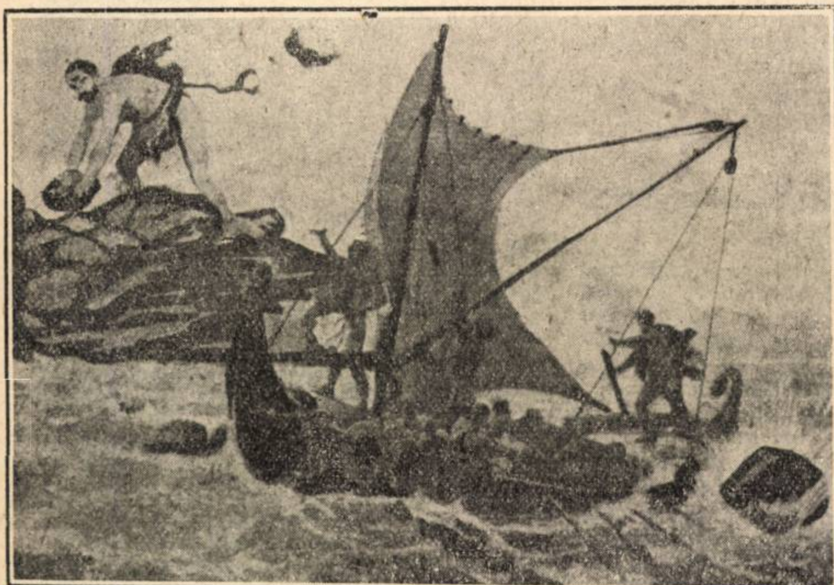
In centrul Europei, în popor, se aude foarte des o poveste, care spune că într'o bună zi, pe când un băiat de ţăran mergea în urma plugului, pe câmp, a venit un copil de uriaş şi a băgat în desagă pe copil, cai şi plug, ducându-i spre casa uriaşilor, ca o jucărie. Acolo, mama uriaşă a tratat cu dragoste pe băiatul de ţăran şi i-a dat să bea un întreg butoi cu lapte şi să mănânce o tonă sau două de pâine, porţii socotite la uriaşi, destul de modeste. Şi continuând povestea, vedem cum tatăl uriaş soseşte şi făcând un gest furios la vederea nepoftitului era gata să-l facă praf, dacă din furtuna deslănţuită de mişcările uriaşului, bietul băiat, printr'o agilitate salvatoare, n'ar fi zburat afară prin coşul casei, sau — povestea variază în diferitele ţări — n'ar fi eşit prin vreo spărtură a zidului. care s'a făcut chiar în acea clipă.

Din multe povestiri de acest fel, ne putem da seama de dragostea ca şi de cruzimea uriaşilor. Ceeace dovedeşte că aceştia erau fiinţe cu temperamente foarte schimbăcioase. E o bună întărire a nouei teorii, căci unui copilaş nimic nu i se pare mai misterios şi mai nesocotit decât acţiunile celor mai bătrâni, mai ales alternările dragostei cu ale străşniciei, pe care mai toţi părinţii sau toate îngrijitoarele le desfăşoară.

Mai târziu, când i se spune copilului o poveste cu uriaşi, ea este imediat acceptată. Involburate în mintea sa, care se desvoltă, se găsesc tocmai aduceri aminte despre lucruri asemănătoare. David şi Goliath e o legendă pe care orice copil o poate înţelege, pentrucă un copil a simţit cândva că procedează faţă de părinţi întocmai cum David a acţionat faţă de uriaşul filistean.

Totuş, chiar dacă noua teorie a profesorului Jones va fi acceptată drept cea corectă, va rămânea destul spaţiu îndoelnic în arena folkloristă, mai ales pentru unele dintre vechile idei despre origina universalelor mituri ale uriaşilor. Unul dintre acestea, este mitul oaselor uriaşe. Nu mai departe decât acum câteva luni o telegramă venită din *Chihuahua, Mexico*, publicată prin toate ziarele americane, descria descoperirea unui mormânt antic în care s'au găsit oseminte ale unor bărbaţi şi femei antice, în mărimi de câte 2 metri şi jumătate. Oamenii de ştiinţă au fost sceptici, dar, — aşa cum fac totuş dânşii de obiceiu — au făcut investigaţii. Explicaţia a dovedit că acei cari au făcut reconstituirile — oameni nepricepuţi — au aranjat oasele în mod greşit, obţinând mărimi exagerate. Scheletele erau într'adevăr omeneşti, dar aparţineau probabil unor victime ale unora din frecventele revoluţii care au străfulgerat mereu ţara mexicană.

Fertile în crearea miturilor despre uriaşi, au fost şi găsirile ocazionale de oase gigantice, ale unor animale dispărute, cum este faimosul *dinosaur*, care avea lungimea de 25—30 metri. Pentru un observator fără experienţă, neobişnuit cu asemenea fosile, unele dintre aceste enorme oseminte nu

In mitologia greacă, povestea lui Ulysse şi a ciclopilor, este o evidentă dovadă a credinţei despre uriaşi, care a dăinuit şi în acea vreme.

Povestirea din Vechiul Testament, despre micul David şi uriaşul Goliath, e bazată pe fapte adevărate.

Povestea Smeului, in luptă cu Făt Frumos, se găseşte prin cărţile pentru tineret ale tuturor popoarelor.

păreau prea deosebite de scheletele omeneşti. Găsind de pildă, osul unui picior în lungime de 3 metri, omul modern sau fără ştiinţă şi cu atât mai mult acel sălbatec, puteau cu uşurinţă să-l ia drept urma vreunei fiinţe omeneşti din alte vremuri, de 8—9 metri înălţime.

Cu mulţi ani în urmă, la Plymouth în Anglia, s'au găsit danturi uriaşe. Cum dinţii mai tuturor mamiferelor se aseamănă, a

Osul unui picior de mammuth, desgropat de curând în Siberia.

mers vestea în popor că s'au găsit dinţi de ai uriaşilor *Gogmagog* — din legendele populare locale — cari au fost răpuşi de eroul *Corineus.*

Un alt exemplu interesant, în această privinţă, îl găsim în desgroparea, acum câţiva ani, a unor oseminte de dinosauri, în Sicilia.

O personalitate incontestabilă, profesorul *Abel* dela universitatea vieneză, a raportat la timp, în chestiunea acestor descoperiri, cum că sunt rămăşiţe de-ale ciclopilor, acei monştri hidoşi, cari aveau un singur ochiu şi cari au atacat pe *Ulysse* şi tovarăşii săi.

Aceste povestiri constitue, — cum foarte bine le numeşte marele expert folklorist englez, *Sir Edward B. Taylor* — „miturile de observaţie". Unii văd în prezenţa osemintelor mari, fapte stranii şi inexplicabile şi atunci, cineva fondează un mit ca să-şi explice observaţia; mitul uriaşilor pentru oase sau mitul potopului pentru explicarea revărsărilor catastrofale. In realitate, aceste mituri sunt la fel cu teoriile ştiinţifice moderne, exceptând doar colecţionarea îngrijită a faptelor şi criticismul detailat al concluziilor, de care fac uz cercetătorii moderni, înainte de a porni la teoretizare.

Miturile pentru uriaşi îşi au însă originea numai în anumite ţinuturi. Fosilele animalelor gigantice, pe de altă parte, nu sunt găsite pretutindeni. Şi cu toate acestea, miturile uriaşilor sunt universale, mai mult chiar decât povestirile marilor potopuri. Pentru a explica acest universalism, profesorul Jones crede că ştiinţa folkloristică are nevoe de un germene mai răspândit decât o istorie amestecată sau oase nedesluşite. In această omenire nimic nu este mai universal decât însăş mintea omenească. Şi numai acolo se poate găsi cheia, principalul germene de unde pornesc miturile cu uriaşi. Totul se datoreşte impresiunei puternice, care se furişează lent în mintea copilului, impresiunea imaginelor uriaşe ale adulţilor cari îl înconjoară. Şi odată furişată, impresia rămâne, amestecându-se în procesul de desvoltare al minţii copilului.

N. L. ROTEANU

Gimnastica elitei la Cap d'Antibes

Cea mai nouă preocupare a elitei întrunită în actualul sezon la Cap d'Antibes, e gimnastica.

„Monsieur Lesieur" e fericitul profesor căruia îi e hărăzit să dea şi să menţie supleţea corpurilor atâtor femei frumoase şi elegante.

Câteva ilustraţii ne vor edifica pe deplin.

1) Contesa ELIE DE GAIGNERON, principesa GUY DE FAUCIGNY-LUCINGE şi Mrs. HAROLD KINGSLAND, asistate de profesor, execută o foarte reuşită piramidă.

2) Mrs. HAROLD KINGSLAND ia lecţii de dans-acrobaţie.

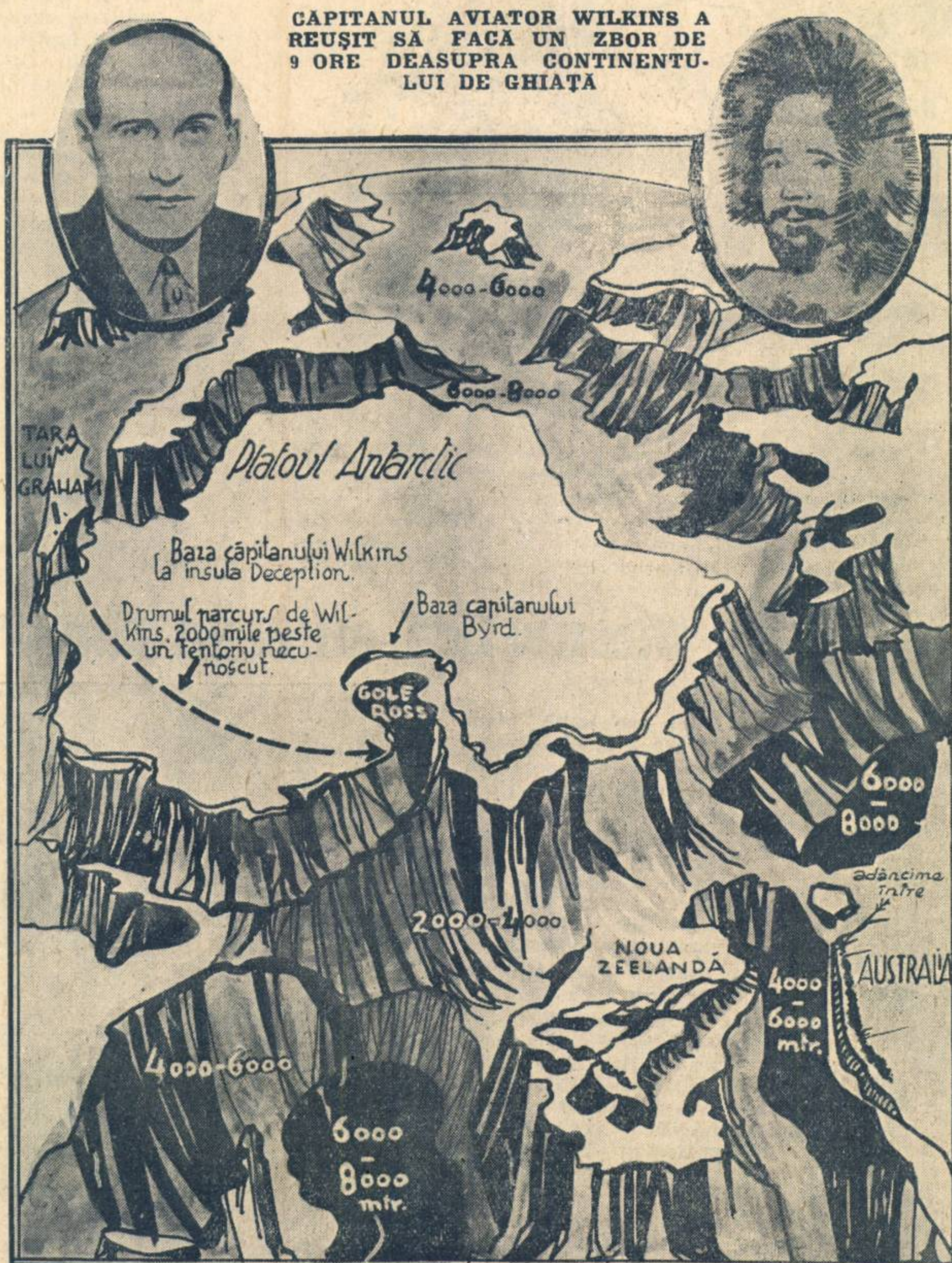
3) Principesa GUY DE FAUCIGNY-LUCINGE execută o figură grea: „LUMÂNAREA".

4) Contesa ELIE DE GAIGNERON execută o figură pentru întărirea muşchilor şi flexibilitatea corpului.

Noui descoperiri antarctice

CĂPITANUL AVIATOR WILKINS A REUŞIT SĂ FACĂ UN ZBOR DE 9 ORE DEASUPRA CONTINENTULUI DE GHIAŢĂ

Harta de mai sus reprezintă cunoştinţele de până acum, asupra aşa numitului „continent antarctic". Cercetările noui, arată că acest continent a fost altădată mai ridicat decât se află actualmente. In medalioane: (stânga) **căpitanul SIR HUBERT WILKINS,** (dreapta) **tovarăşul său de sbor aviatorul C. B. EIELSON**

Ultimele descoperiri ale căpitanului aviator *Sir Hubert Wilkins*, in ceeace priveşte caracterul de insulă al teritoriului polar *Draham*, au dat naştere unei noui discuţiuni asupra existenţei aşa zisului continent Antarctic.

E logic ca mai întâiu, să ne întrebăm: după ce s'au luat acei cari, înainte de a cunoaşte continentul, au procedat la desenarea lui, aşa cum se prezintă pe hârţile existente? Cum de s'au putut găsi forme şi oarecare margini la o problemă atât de ipotetică?

Primele desene, în această direcţiune, care au sugestionat existenţa unei masse nemărginite de teren şi unui teritoriu nesfârşit de ghiaţă în regiunea Polului Sud, se datoresc lui *Sir Douglas Mawson*.

Prin informaţiuni migăloase, descinderi repetate la puncte deja cunoscute, Sir Douglas, încă de-acum vreo 17 ani, a dedus existenţa unui continent, pe care l-a aşternut pe hârtie. Bineînţeles însă, că acestui continent imaginar, nu i-a dat decât o formă cu totul nedefinită.

Inainte de publicarea hârtiilor sale, în 1911, câţiva dintre geografii de seamă, au susţinut că împrejurimile Polului Sud ar consista dintr'un archipelag de insule, separate prin braţe ale mării. Acestea, precum şi alte chestiuni, sunt în întregime analizate într'o lucrare: „Problemele nerezolzate ale exploatărilor şi cercetărilor Antarctice", publicată la începutul anului 1928 de către „Societatea americană de geografie" din oraşul New-York.

Pe baza interpelărilor lui Sir Mawson, cu adausul a aproape altor vreo 75 de surse originale, s'au putut întocmi marile hărţi cu care *societatea americană de geografie* a aprovizionat pe *Sir Hubert Wilkins* cât şi pe comandantul *Byrd*.

Harta reprezintă cea mai bună interpretare care se poate acorda evidenţelor preţioase, strânse de către cei mai experimentaţi fotografi, cari au luat parte la principalele expediţii din ultimii treizeci de ani.

Printre expediţii se numără şi acelea ale lui *Shackleton, Scott, Amundsen, Charcot, Mawson, Nordenskjold, Bruce şi Filehneri*.

E singura hartă întocmită după toate informaţiunile culese până astăzi şi caracterul ei preţios se desprinde chiar din serviciile pe care le face celor două mari expediţiuni de explorare ce sunt acum angajate.

Şi astăzi, căpitanul *Wilkins* a reuşit să aducă o modificare hărţii, în una dintre cele mai importante părţi ale sale. In loc să avem un braţ lung de ţară muntoasă, eşind în afară din continentul Antarctic, ca degetele unei mâini, avem teren de o structură analoagă cu a munţilor Anzi; archipelag de insule.

Cât de larg este brâul mării, care separă acest archipelag de restul Antarcticului, nădăjduim să putem afla din eforturile următoare pe care le va face căpitanul Wilkins.

Lucrul important este, că luni de zile de planuri şi preparative, au culminat cu un sbor de nouă ore. Sbor care a adus o completă schimbare în concepţiunile de până acum asupra geografiei Antarctice. Efectul va fi stârnirea unui extraordinar interes, în rândurile exploratorilor şi geografilor din întreaga lume. Nu vor întârzia să se ivească alţi mari ambiţioşi, cari vor voi să vadă ceeace se găseşte ascuns sub brâul acesta de apă sărată, brâu care tae, la sud, platoul înalt al insulei Graham.

Pe teritoriul, între limitele căruia a ajuns Wilkins, putem să ne aşteptăm la o mare convergenţă de interes şi nu este prea multă speranţă în faptul că una după' alta, expediţiile vor fi stimulate să facă cercetări mai înaintate, în aşa fel, ca să ajungă la fruntariile Antarcticului.

Prin pătrunderi spre ţărmurile din apus ale mării *Weddell* şi prin atacuri repetate, avem credinţa că marginea de ghiaţă va fi atinsă, până când se va găsi un teren solid şi se vor putea fixa noui linii continentale. E un fapt de grandioasă importanţă şi ne aşteptăm ca oamenii de talia unui *Wilkins* şi *Eielson* să-l ducă la bun sfârşit. Trebue să menţionăm însă că numai cu aeroplanul — cel puţin în timpul generaţiei actuale, — se va putea îndeplini **aceasta**.

Când au loc schimbări atât de mari pe harta unui continent, se'nţelege dela sine că trăim în vremuri de seamă. Se poate că aceasta este ultima generaţie care e martoră exploatării unei masse de teritorii, de proporţii continentale. Se poate că rasa omenească repetă actualmente unele experienţe şi senzaţii ale acelor generaţii — de mult apuse — care au participat la descoperirea **Lumei Noui**.

Se vor ivi desigur controverse, aşa cum n'au lipsit şi în trecut, cum peninsule acoperite de ghiaţă au devenit insule, cum insulele unei expediţiuni n'au putut fi găsite de către a doua şi cum schimbările în conturul gheţei au condus, spre o nesfârşită schimbare, hărţile care au fost pe atunci întocmite.

Dacă *Wilkins* va fi în stare să continue explorarea, drept deasupra Antarcticului, spre marea *Kess*, cum de altfel şi-a întocmit chiar planul, va putea să afle adevărata întindere a teritoriului din sectorul acesta.

Va putea urmări trăsăturile acestui platou, axele muntoase care ocupă districtele Polului Sud şi proectul unei pătrunderi cu vaporul pentru explorări detailate, observaţiuni meteorologice şi eventuale staţiuni terestre.

Va fi, în acest caz, în măsură să scrie cel mai strălucit capitol din toate câte au fost scrise în istoria explorărilor dela Polul Sud, în ultimii o sută de ani. Intregul său drum va fi un isvor de surprize, pentrucă traversează o regiune cu totul necunoscută. In plus, *Wilkins*, va putea îndeplini şi scopul ştiinţific al expediţiei sale, care, separat de explorările geografice, va descoperi bazele posibile pentru staţiuni meteorologice, unde să se poată face observaţiuni continue, ceeace va fi de un mare folos pentru o foarte de vreme prezicere a timpului. In acest din urmă obiect, Wilkins este extrem de interesat, pentrucă experienţele sale din Australia l-au condus la convingerea că marile secete, care se abat asupra pământului din emisfera de sud, sunt le-

(Urmare în pag. 9-a)